

Programma 2022

Inhoud

0.	Sociale voorzieningen	1
1.	Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid	7
2.	Onderwijs	14
3.	Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting	18
4.	Milieu	34
5.	Veiligheid	44
6.	Verkeer en vervoer	49
7.	Cultuur, sport en recreatie	59
8.	Economische structuur	66
9.	Bestuur en organisatie	75
10.	Algemene baten en lasten	78
11.	Overheadkosten	79

0. Sociale voorzieningen

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Door het uitvoeren van de activiteiten die vallen onder dit programma wordt getracht het volgende maatschappelijke effect te realiseren:

“Inwoners kunnen in hun levensbehoefte voorzien”.

Beleidssterrein/ subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Inkomen	Percentage personen tussen de 15 en 75 jaar met een baan (=netto participatiegraad) (verplicht)	2021 Eersel: 66,6% Nederland: 68,6% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 56,1%	* De inzet van KempenPlus is om iedereen die (financiële) ondersteuning nodig heeft, zo snel mogelijk weer in het eigen inkomen uit arbeid te laten voorzien. Daarbij wordt ingestoken op werk in een regulier dienstverband. Als dat niet haalbaar is, wordt er gekeken naar mogelijkheden tot gesubsidieerde arbeid op de reguliere arbeidsmarkt. Waar nodig kunnen cliënten met Loonkosten-subsidie (LKS) tijdelijk of structureel aan de slag binnen de afdeling Bedrijven. KempenPlus beperkt de instroom zoveel mogelijk door voor aanvang van de uitkering, cliënten waarvoor dat passend is, direct te bemiddelen naar werk. * Zo lang dat niet mogelijk is, verstrekt de afdeling Ontwikkel en Inkomensondersteuning uitkeringen conform de wettelijke kaders en binnen de gestelde termijnen. * KempenPlus bepaalt voor elke cliënt een passende aanpak: cliënten zijn aan het werk, werken aan werk, participeren, werken aan participatie of
	Norm: > het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2020 Eersel: 68,2% Nederland: 67,9% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 55,3%	
		2019 Eersel: 70,3% Nederland: 67,7% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 55,3%	
		2018: Eersel: 70,1% Nederland: 66,5% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 54,2%	

Beleidsster-rein/ subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
			<p>hebben een zorgtraject. Door middel van het TalentPlus-programma en andere vormen van diagnose wordt de afstand van de cliënt tot arbeid in beeld gebracht en worden trajecten ingezet om de afstand tot de arbeidsmarkt te verkleinen.</p> <p>*Realisatie van (Rijks)taakstelling Beschut werk, voorzover er voldoende kandidaten zijn.</p> <p>*Iedere cliënt, met een taalbelemmering die geen inburgeringslessen krijgt, volgt een taalcursus om de re-integratiekansen richting uitstroom te bevorderen.</p>
	<p>Percentage werkloze jongeren van 16 tot 22 jaar (verplicht)</p> <hr/> <p>Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners</p>	<p>2020: Eersel: 1% Nederland 2% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 1%</p> <p>2019: Eersel: 1% Nederland: 2% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 1%</p> <p>2018: Eersel: 1% Nederland: 2% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 1%</p>	<p>* KempenPlus biedt ondersteuning aan jongeren van 16 of 17 jaar met een leerplicht of kwalificatieplicht en jongeren van 18 tot 27 die hulp nodig hebben voor het volgen van een leer-werktraject.</p> <p>* KempenPlus kan door middel van training en diagnose in een kort tijdsbestek uitkeringsgerechtigden aan het werk helpen of hun (on)mogelijkheden in kaart brengen.</p> <p>* KempenPlus zet een breed scala aan re-integratie instrumenten in voor werkloze jongeren en biedt specifieke trainingen aan op basis van nut en noodzaak.</p> <p>* Jongeren krijgen ondersteuning en begeleiding en worden als ze daarvoor in aanmerking komen gewezen op de Individuele studietoeslag.</p> <p>* KempenPlus werkt samen met de afdeling Maatschappelijke Dienstverlening en zorgt voor een goede overdracht van de cliënten van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG+).</p>

Beleidsster-rein/ subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
	Aantal personen met een bijstandsuitkering per 10.000 inwoners (verplicht)	2021: Eersel: 119 Nederland: 431 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 215 2020: Eersel: 158 Nederland: 460 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 263 2019: Eersel: 109 Nederland: 381 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 195	* KempenPlus brengt de afstand van de uitkeringsgerechtigde tot de arbeidsmarkt in beeld en zorgt door middel van een passende aanpak ervoor dat de uitkeringsgerechtigde naar vermogen participeert. * KempenPlus zet alle beschikbare instrumenten zoals LKS en beschut werk in om uitstroom te realiseren.
	Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners		
	Aantal personen met een lopend re-integratietraject per 10.000 inwoners in de leeftijd 15 – 74 jaar* (verplicht)	2022 Eersel: 97 Nederland: 130 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 88	*Kempenplus stelt een persoonlijk ontwikkelplan voor de cliënt op om ervoor te zorgen dat de cliënt naar vermogen kan participeren. *Re-integratietrajecten worden op basis van nut en noodzaak ingezet. Trajecten zijn geen doel op zich, maar worden ingezet als middel om participatie/arbeidsinschakeling te realiseren.
	Norm: > het gemiddelde van gemeenten <25.000 inwoners	2021 Eersel: 82 Nederland: 130 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 85 2020 Eersel: 62 Nederland: 130 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 88 2019 Eersel: 63 Nederland: 133 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 90	

* De leeftijdsgrens van de indicator is gewijzigd van 15-65 naar 15-74, zodat deze gelijk is aan de indicator op Waar staat je gemeente.

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2022

Werk

KempenPlus ondersteunt de ontwikkeling van inwoners met als doel hen zo regulier mogelijk aan het werk te laten gaan en te laten blijven. Als inwoners (nog) niet geplaatst kunnen worden voor werk bij een reguliere werkgever, dan biedt KempenPlus zelf passend werk. Het streven daarbij is om elk individu te laten groeien naar (of zo dicht mogelijk richting) reguliere arbeid. Hiervoor zijn steeds voldoende opdrachten nodig die passend en uitdagend zijn. Voor het groenonderhoud werkt KempenPlus samen met de Kempengemeenten en Lunetzorg, voor facilitaire werkzaamheden met het Pius X en voor productiewerk zijn 20 focusklanten benoemd.

KempenPlus onderzoekt welke ondersteuning een inwoner nodig heeft bij zijn traject naar werk. Een re-integratietraject wordt ingezet wanneer dat in het belang is van de inwoner (nut en noodzaak). KempenPlus biedt veel ondersteuning en ontwikkeling aan inwoners en heeft een toenevend aantal re-integratietrajecten ingezet.

Inkomen

Daarnaast draagt KempenPlus zorg voor het tijdig en rechtmatig verstrekken van inkomen op grond van de Participatiewet en aanverwante regelingen. In 2022 is hier het verstrekken van leefgeld aan Oekraïners aan toegevoegd.

De eenmalige energietoeslag 2022 is een regeling die in 2022 voor het eerst is uitgevoerd door de Afdeling Maatschappelijke Diensten van de GRSK.

Integratie statushouders, specifieke uitkering statushouders, inwoners met een migratieachtergrond

In 2022 is uitvoering gegeven aan de inburgeringstaken die onze gemeente heeft sinds de invoering van de nieuwe Wet inburgering vanaf 1 januari 2022. In onze gemeente is de regiefunctie inburgering lokaal belegd. De samenwerking op lokaal niveau blijkt effectief te zijn vanwege de korte lijnen, zowel binnen de gemeentelijke organisatie als extern met samenwerkingspartners op lokaal niveau. Het eerste uitvoeringsjaar stond in het teken van verbinding en elkaar aanvullen om duurzame inburgering te realiseren in het brede sociale domein.

Gedurende het jaar zijn van alle inburgeraars die zich na 1 januari 2022 in onze gemeente hebben gevestigd, persoonlijke inburgering en participatieplannen (PIP) opgesteld en uitgezet. Hierbij is samengewerkt met partijen uit de inburgeringsketen zoals KempenPlus, Vluchtelingenwerk, Cordaad Welzijn, digitaal huis, bibliotheek en taalcoaches, de dorpskernen en andere partijen die een rol hebben in het proces. In samenwerking met de Kempengemeenten zijn meerdere participatieverklaringstrajecten uitgevoerd voor nieuwe inburgeraars in onze gemeente. Samen met Vluchtelingenwerk Eersel zijn diverse trainingen/bijeenkomsten georganiseerd in het kader van (financiële) zelfredzaamheid van de doelgroep.

In 2022 zijn tien leertrajecten uitgezet en gemonitord (inclusief uitvoering en begeleiding van leerbaarheidstoetsen) bij alle inburgeraars die zich hebben gevestigd na 1 januari 2022. In Samenwerking met KempenPlus is de module arbeidsmarkt en participatie van twaalf weken uitgevoerd. Deze module bestaat uit een theoretisch en praktisch deel en beoogt duurzame instroom in de arbeidsmarkt.

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

1. Werk (uitvoering van het re-integratiebeleid);
2. Inkomen (uitkeringen in het kader van de Participatiewet, minimabeleid/ bijzondere bijstand en schuldhulpverlening);
3. Allochtonen (asielzoekers, statushouders, oud- en nieuwkomers, inburgering en huisvesting allochtonen).

EXPLOITATIE

Programma: Sociale voorzieningen				
Productgroep	Begroting 2022		Werkelijk 2022	Verschil 2022
	Primitief	Na wijziging		
LASTEN				
Werk	80.008	85.561	90.114	-4.553
Inkomen	2.880.580	3.400.080	3.203.403	196.677
Inwoners met migratieachtergrond	13.718	458.219	313.887	144.332
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	2.974.306	3.943.860	3.607.404	336.456
BATEN				
Werk	5.292	5.292	5.657	365
Inkomen	2.347.958	2.144.149	2.053.667	-90.482
Inwoners met migratieachtergrond	0	119.788	50.903	-68.885

Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	2.353.250	2.269.229	2.110.226	-159.003
--	-----------	-----------	-----------	----------

Programma: Sociale voorzieningen				
Productgroep	Begroting 2022		Werkelijk 2022	Verschil 2022
	Primitief	Na wijziging		
LASTEN				
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	2.974.306	3.943.860	3.607.404	336.456
Kapitaallasten	0	0	0	0
Apparaatskosten	4.081.560	4.070.360	4.054.316	16.044
Totaal lasten	7.055.866	8.014.220	7.661.720	352.500
BATEN				
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	2.353.250	2.269.229	2.110.226	-159.003
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	0	0	0
Totaal baten	2.353.250	2.269.229	2.110.226	-159.003
Saldo programma	4.702.616	5.744.991	5.551.494	193.497

Met betrekking tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11. De onderstaande analyse gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze een directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen ineens).

Productgroep Werk

Geen bijzonderheden te vermelden.

Productgroep inkomen

BUIG

De geraamde uitkeringslasten zijn bij de eerste en tweede bestuursrapportage verlaagd. De werkelijke uitgaven vallen nog eens € 61.248,-- lager uit dan de actuele begroting. Dit verschil wordt met name veroorzaakt door lagere uitgaven op de bijstandsuitkeringen.

Bijzondere bijstand

De werkelijke inkomsten zijn € 31.240,-- hoger dan geraamd.

Productgroep Inwoners met migratieachtergrond

Leefgeld vluchtelingen

In de primitieve begroting waren deze uitgaven niet opgenomen. In de eerste bestuursrapportage is hiervoor € 84.000,-- geraamd. In de tweede bestuursrapportage is hiervoor € 181.000,-- bijge-
raamd. De werkelijke uitgaven zijn € 52.325,-- lager dan de actuele begroting. Het was lastig op voorhand een goede prognose te maken vanwege de duur van de leefgeldregeling, de duur van de oorlog en de onvoorspelbaarheid qua instroom.

1. Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **“Een samenleving waarin inwoners zo zelfstandig mogelijk kunnen wonen, leven en aan deel kunnen nemen, wat hen in staat stelt zichzelf te ontplooiën in goede gezondheid”**.

Beleidsterrein / subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Jeugd	Percentage 12 tot en met 21-jarigen met delict voor de rechter (verplicht)	2017 Eersel: 1% Nederland: 1% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 1% (meest recent)	*Samenwerking met politie; *Vroege signalering in het voorliggende veld (preventie); *Monitoring van de aanmeldingen Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG+) via de verschillende aandachtsgebieden.
	Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners		
	Percentage kinderen in uitkeringsgezinnen (verplicht)	2021 Eersel: 2% Nederland: 6% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 3% 2019 Eersel: 3% Nederland: 6% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 4%	*Vanuit één regisseur werken we integraal aan verschillende problematieken; *Nauwe samenwerking in het kader van de Participatiewet.
	Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners		
	Percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp (verplicht)	2022: Eersel 7,6% Nederland: 10,7% Gemeenten tot 25.000 inwoners: onbekend 2021 Eersel: 12,3% Nederland: 13,2% Gemeenten tot 25.000 inwoners 12,2% 2019: Eersel: 8,1% Nederland: 10,6% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 9,3%	*Verminderen aantal specialistische jeugdhulptrajecten in aantal en in duur; *Preventief werk CJG+. *Samen met het gezin een plan opstellen waardoor gezinnen zelf problemen kunnen oplossen
	Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners		

Beleidsterrein / subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
	<p>Percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdbescherming</p> <p>(verplicht)</p> <p>Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners</p>	<p>2022 Eersel: 0,4% Nederland: 1,1% Gemeenten tot 25.000 inwoners: geen data.</p> <p>2021 Eersel: 0,8% Nederland: 1,2% Gemeenten tot 25.000 inwoners: geen data.</p> <p>2019 Eersel 0,9% Nederland 1,1% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 1,0%</p>	<p>*De gezamenlijke ambitie van zowel de gemeenten als de gecertificeerde instellingen is om op termijn te komen tot een substantiële reductie van de instroom binnen Jeugdbescherming en Jeugdreclassering en tot het verkorten van trajectduur;</p> <p>*Tandems vormen met gecertificeerde instellingen door vroegtijdige consultering van Bureau Jeugdzorg en William Schrikker Groep (WSG) en zo nodig de Raad voor de Kinderbescherming (contractueel vastgelegd);</p> <p>*Adviserend expertteam op afroep beschikbaar.</p> <p>*Inzet Civiel trajectberaad</p> <p>*Inzet initiatieven van Transformatiefonds.</p>
	<p>Percentage jongeren van 12 tot 23 jaar met jeugdreclassering</p> <p>(verplicht)</p> <p>Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners</p>	<p>2022 Eersel: onbekende waarde Nederland: 0,3 Gemeenten tot 25.000 inwoners: onbekende waarde.</p> <p>(geen bekende waarde in 2021)</p> <p>2019: Eersel: 0% Nederland 0,3% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 0,3%</p>	<p>*Samenwerking met jeugdreclassering, Veilig Thuis en politie en scholen.</p>
WMO	<p>Cliënten met een maatwerkarrangement WMO per 10.000 inwoners*</p> <p>(verplicht)</p>	<p>2021: 700</p> <p>Gemeenten < 25.000 inwoners: 640</p>	

Beleidssterrein / subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
	Geen norm		
Vrijwilligers	Het percentage inwoners dat zich heeft ingezet voor anderen en/ of maatschappelijke doelen via vrijwilligerswerk (burgerpeiling waarstaatjegemeente) (eigen indicator) Norm: > het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2022 Eersel: 47% Nederland: 43% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 43%	In 2022 wordt het beleid voor vrijwillige inzet voor de periode 2023 – 2026, opgesteld, als onderdeel van het nieuwe Welzijnsplan (2023). Eén van de aandachtspunten in het nieuwe beleid is stimuleren van vrijwillige inzet.

*Indicator niet in begroting 2022 opgenomen. Verplichte indicator.

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2022

Welzijnskader 2017 tot en met 2022

In 2022 is gestart met het formuleren van een Welzijnsplan voor de jaren 2023 tot en met 2026. In dit plan steken we in op twee opgaven voor de komende jaren, zijnde:

1. het, waar nodig, versterken en verbinden van de sociale basis én
2. focus op kwetsbare burgers door middel van vangnetvoorzieningen.

Vaststelling van het Welzijnsplan vindt in het tweede kwartaal van 2023 plaats.

Subsidieprogramma

Een belangrijk middel dat de gemeente heeft om beleidsdoelen te realiseren zijn subsidies. Aan het Welzijnskader is het Subsidieprogramma gekoppeld. In maart 2021 heeft het college besloten om het programma dat is vastgesteld voor de jaren 2018 tot en met 2021, met twee jaar te verlengen (2022 en 2023). Op basis van het nieuwe Welzijnsplan voor de jaren 2023 tot en met 2026 wordt eind 2023 het nieuwe Subsidieprogramma 2024 tot en met 2027 vastgesteld.

Jeugdhulp

De rode draad in de visie van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG+) is 'dichtbij, effectief en in samenhang'. We streven ernaar om jeugdigen met een hulpvraag zo dichtbij en zo licht mogelijk te ondersteunen. Jeugdhulp kan zowel via CJG+ als via de specialistische jeugdhulpaanbieders worden uitgevoerd.

Samenwerkingsverband Samen voor Jeugd

De inkoop voor wat betreft zorgaanbieders loop via de inkooporganisatie van de gemeente Eindhoven, die namens de tien gemeenten (Kempengemeenten, Eindhoven, Cranendonck, Heeze-Leende, Valkenswaard, Best en Oirschot) deze taak uitvoert. Daartoe is in 2022 een samenwerkingsovereenkomst gesloten en een Regiovisie Bovenregionale Samenwerking vastgesteld.

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Begeleiding

In het kader van de Wmo bieden gemeenten haar inwoners de voorziening 'begeleiding' aan, hieronder valt individuele begeleiding, dagbesteding en vervoer bij dagbesteding. De gemeente Eersel koopt deze voorziening gezamenlijk in met de BOV-Kempen gemeenten. Een inhoudelijke doorontwikkeling van deze voorziening heeft aanleiding gegeven tot een aantal veranderingen die per 1 april 2022 in zijn gegaan.

Sinds 1 april 2022 wordt gekozen voor inspanningsgerichte financiering, waarbij alleen de werkelijk gewerkte uren in rekening worden gebracht. Voorheen waren de overeenkomsten gebaseerd op resultaatfinanciering, waarbij een zorgaanbieder naar eigen inzicht inzet pleegt ten behoeve van vooraf vastgestelde doelen.

Door deze aanpassing is het mogelijk geworden om te werken met een eenduidige en objectieve koppeling tussen prestatie en tarief. Hierdoor is een beter zicht ontstaan op wat er daadwerkelijk

aan hulp of ondersteuning door de zorgaanbieder wordt geleverd aan de cliënt. Dit maakt dat de gemeente beter kan sturen op wat er van een zorgaanbieder wordt verwacht en dat een cliënt meer zicht heeft op wat hij/zij van een zorgaanbieder mag verwachten.

Beschermd wonen

In het kader van de Wmo bieden gemeenten haar inwoners de voorziening 'beschermd wonen' aan. Het doel van beschermd wonen is om mensen met een psychische kwetsbaarheid zoveel mogelijk in de eigen omgeving te begeleiden en ondersteunen. Dat vraagt een basisniveau van voorzieningen, geschikte woningen, kennis en een goede samenwerking tussen gemeenten, ketenpartners en zorgverzekeraars. De inhoudelijke en financiële verantwoordelijkheid voor de uitvoering van beschermd wonen als onderdeel van de Wmo ligt nu nog bij de centrumgemeenten. De bedoeling was dat deze verantwoordelijkheid vanaf 2023 fasegewijs overgeheveld wordt naar alle gemeenten. Begin 2022 werd echter bekend dat de ingangsdatum is verschoven naar 1 januari 2024.

Pilot Wijk-GGz

In april 2022 is gestart met de pilot Wijk-GGz.

De Wijk-GGz gaat af op meldingen van (ernstige) overlast of zorgwekkende situaties van wijkbewoners. Zij gaan het contact aan met de inwoner en de omgeving om een inschatting te maken van de situatie. Zij onderzoeken wat er nodig is en welke ondersteuning er eventueel ingezet moet worden. De wijk-GGz richt zich met name op burgers bij wie vermoedens of signalen zijn van sociaal-maatschappelijke of psychische problematiek. Het doel is om verdere escalatie van overlast en onveilige situaties in de wijk te beperken of te voorkomen. Deze onveiligheid kan ontstaan bij de burger zelf of bij zijn/haar omgeving.

Gezondheid

In 2021 is het Kempisch Preventieakkoord 2021-2023 vastgesteld. Hierin zijn onder andere de programma's Kansrijke Start en Eén tegen eenzaamheid opgenomen als onderdeel van het gezondheidsbeleid. Deze programma's zijn in 2022 verder doorontwikkeld wat heeft geleid tot Kempische coalities/netwerken die samenwerken aan gezondheidsvraagstukken. Daarnaast zijn verschillende projecten samen met organisaties en inwoners voorgezet en zijn nieuwe activiteiten opgepakt. In de programmabegroting van 2022 is aangegeven dat de 'Nota Gezondheid 2018-2021 gemeente Eersel' vervangen zou worden in 2022 voor een nieuwe nota gezondheid. Dit is echter niet gehaald om een aantal redenen. In 2022 werd duidelijk dat het landelijk gezondheidsbeleid een andere vorm zou krijgen door toe te werken naar integrale plannen voor domein overstijgend beleid: zowel lokaal als regionaal. De domeinen sport, gezondheid, sociale basis en omgeving worden gestimuleerd om te ontschotten. De overheid ondersteunt dat middels financiële impulsen die in 2023 voor vier jaar aangevraagd kunnen worden door gemeenten. Om dit te verantwoorden en voortvarend te werk te gaan, vraagt dit om een integraal plan van aanpak. De focus in 2022 hebben we daarom gelegd op de voorbereiding van deze ontschotting en het maken van een integraal plan. In 2023 zal dit verder vorm gaan krijgen. Hierin wordt het lokale gezondheidsbeleid, het Sport- en beweegakkoord en het Kempisch Preventieakkoord meegenomen. Dit levert een samenhangend gezondheidsaanpak gemeente breed op.

Vrijwilligers

Veel inwoners zetten zich vrijwillig in. Deze inzet is van groot belang voor de leefbaarheid van onze gemeente. Daarnaast ervaren de meeste vrijwilligers hun vrijwilligerswerk als positief.

De gevolgen van corona waren ook in 2022 voelbaar voor het vrijwilligerswerk. Gelukkig is er weer een stijgende lijn te zien in het aantal inwoners dat vrijwilligerswerk doet, blijkt uit de burgerpeiling 2022. Maar we zijn nog niet op het niveau van de periode voor corona. Daardoor ervaren veel verenigingen en stichtingen knelpunten bij het invullen van hun vrijwilligersvacatures, soms ook op cruciale plekken binnen hun organisaties. Dit vraagt een andere, meer flexibele, manier van werken en kijken naar het vrijwilligerswerk binnen veel vrijwilligersorganisaties. Het is op de lange termijn voor de meeste vrijwilligersorganisaties namelijk niet houdbaar om dezelfde taken en activiteiten met minder mensen op te pakken.

We zagen op de website Eerselvoor elkaar de typische coronahulpvragen dalen vanaf medio 2022 (denk aan boodschappenhulp en vervoer), maar de vraag naar vrijwilligers voor maatjescontact blijft groot, ook nu corona niet meer het dagelijks leven beheerst. Net als voorgaande coronajaren werd afgelopen jaar minder gebruik gemaakt van ondersteunende voorzieningen van de gemeente (vrijwilligersverzekering, evenementenverzekering, subsidie voor scholing). Ook heeft de coronaperiode en de dreiging van een nieuwe coronagolf medio 2022 ertoe geleid dat we ervoor hebben gekozen om grotere activiteiten als een vrijwilligersmarkt niet te organiseren in 2022.

Nadat in 2021 het vrijwilligersbeleid is geëvalueerd, zijn in 2022 de contouren voor het nieuwe

vrijwilligersbeleid, als onderdeel van het Welzijnsplan 2023-2026 uitgezet. Dit wordt in 2023 verder opgepakt.

Dorpsparticipatie

We blijven waar mogelijk de inwoners die zich willen inzetten voor hun eigen leefomgeving stimuleren en faciliteren. De inzet van participatieprogramma Dorpen Maken Het Verschil en onze medewerker dorpsparticipatie geven, zowel financieel als in meedenken en proactieve steun, mogelijkheden waarmee initiatieven mogelijk worden die de saamhorigheid en sociale betrokkenheid in de kernen van onze gemeente ten goede komen.

Naast vele kleinere initiatieven zijn mede door tussenkomst van het participatieprogramma in 2022 de Duofietsen Duizel, het beweegplein in Knegsel en het toegankelijk pad rondom het Groot Meer gerealiseerd. De geluiden die we terug horen zijn louter positief en daarom zetten we de ingeslagen weg door.

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

1. Vrijwilligers;
2. Voorzieningen jeugd en jongeren;
3. Ouderen, chronisch zieken en gehandicapten;
4. Sociaal cultureel werk;
5. Volksgezondheid

INVESTERINGEN

Jaar	Omschrijving kapitaalwerk	Beschikbaar gesteld	Uitgaven tot en met dienstjaar	Restant-krediet	Over te boeken
2021	<i>Maatsch.dienstverl. en gezondheid</i> Transformatie kerkgebouw tot gsh Steensel	2.500.000	585.506	1.914.494	1.914.494
2022	Onderzoek luchtbehandeling installaties GSH (2022)	60.000	0	60.000	60.000
2019/2022	Andere kijk op dorpsraden	323.189	160.070	163.119	163.119
2020	Actieplan eikenprocessierups 2020-2022	285.000	207.440	77.560	77.560
	Totaal programma:	3.168.189	953.015	2.215.174	2.215.174

Toelichting:

Transformatie kerkgebouw tot gemeenschapshuis Steensel (2021)

Het project loopt ruim een jaar en er zijn goede stappen gemaakt. Er ligt nu een voorlopig ontwerp waar zowel de coalitie Hart van Steensel als de welstand- en monumentencommissie akkoord op heeft gegeven. Insteek is om medio 2023 een aannemer te contracteren. Na deze procedure kan er dan in het bouwteam het voorlopige ontwerp worden omgezet tot een definitief ontwerp. Dit zal waarschijnlijk tot eind 2023 in beslag nemen. Vervolgens kan er een bouwvergunning aangevraagd worden, zodat er in het eerste kwartaal 2024 gestart kan worden met de transformatie van de kerk (mits er geen bezwaren komen).

Onderzoek naar luchtbehandeling installaties gemeenschapshuizen/MFA's

De afgelopen jaren zijn er met regelmaat signalen en klachten ontvangen over de kwaliteit van het binnenklimaat in de verschillende gemeenschapshuizen en multifunctionele accommodaties (MFA's). Deze klachten gaan over hoge temperaturen en de luchtkwaliteit. Dit geldt in meer en mindere mate voor alle gemeenschapshuizen en MFA's. Gemeenschapshuis De Rosdoek in Wintelre heeft in 2018 op eigen initiatief en voor eigen rekening reeds aanpassingen gedaan aan de luchtbehandelingsinstallatie. Ook is de discussie over de mate van ventilatie en voldoende luchtverversing afgelopen jaar nog nadrukkelijker naar voren gekomen als gevolg van Corona. Voldoende ventilatie verlaagt de kans op besmetting. In een onderzoek moeten per gemeenschapshuis/MFA de situatie en mogelijkheden met betrekking tot de luchtverversing en koeling geïnventariseerd worden. Hierbij worden tevens oplossingsrichtingen met bijbehorende kosten in kaart gebracht. Dit onderzoek is doorgeschoven naar 2023.

Krediet andere kijk op dorpsraden

Dit krediet is feitelijk het budget van participatieprogramma Dorpen Maken Het Verschil. Dit participatieprogramma stimuleert en faciliteert onze inwoners om initiatieven en activiteiten te ontplooiën die de leefbaarheid en sociale betrokkenheid vergroten. Met het vaststellen van de begroting 2022 is er door uw raad € 200.000,- beschikbaar gesteld, waardoor het participatieprogramma Dorpen Maken Het Verschil kan continueren tot en met 2025. Het restantkrediet moet derhalve overgeheveld worden naar 2023.

Actieplan eikenprocessierups

De uitgevoerde werkzaamheden hebben de overlast van de eikenprocessierups significant doen verminderen. We hopen zelfs dat de eikenprocessierups op zijn retour is in Nederland. Echter valt er nog veel winst te behalen door de berm langs de eikenlanen ecologisch in te richten. Uit een analyse blijkt dat er enkele bermsoorten breed genoeg zijn om deze aan te planten met struiken. Het inplanten met inheemse struiksoorten heeft een positief effect op de biodiversiteit en de natuurlijke bestrijding van de eikenprocessierups. Zo voorkomen/verminderen we ook in de toekomst mogelijke overlast van de eikenprocessierups. In 2022 hebben we weer nestkasten uitgedeeld aan inwoners. Hier was heel veel animo voor. In 2023 vindt er weer een uitdeelactie plaats. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na drie jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

EXPLOITATIE

Programma: Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid				
Productgroep	Begroting 2022		Werkelijk 2022	Verschil 2022
	Primitief	Na wijziging		
LASTEN				
Vrijwilligers	18.420	18.420	15.858	2.562
Voorzien. jeugd en jongeren	2.974.625	2.659.605	2.481.820	177.785
Ouderen, chronisch zieken en gehandicapten	4.760.062	5.496.480	5.061.340	435.140
Sociaal cultureel werk	441.909	1.939.234	1.547.743	391.491
Volksgezondheid	804.854	886.338	857.386	28.952
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	8.999.870	11.000.077	9.964.148	1.035.929
BATEN				
Vrijwilligers	0	0	0	0
Voorzien. jeugd en jongeren	37.000	37.000	0	-37.000
Ouderen, chronisch zieken en gehandicapten	141.000	173.000	170.621	-2.379
Sociaal cultureel werk	95.179	1.095.179	620.507	-474.672
Volksgezondheid	0	35.000	18.759	-16.241
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	273.179	1.340.179	809.888	-530.291

Programma: Maatschappelijke dienstverlening en gezondheid				
Productgroep	Begroting 2022		Werkelijk 2022	Verschil 2022
	Primitief	Na wijziging		
LASTEN				
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	8.999.870	11.000.077	9.964.148	1.035.929
Kapitaallasten	335.834	595.834	296.437	299.397
Apparaatskosten	2.248.857	2.796.688	2.596.676	200.012
Totaal lasten	11.584.561	14.392.599	12.857.260	1.535.339
BATEN				
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	273.179	1.340.179	809.888	-530.291
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	260.000	48.828	-211.172
Totaal baten	273.179	1.600.179	858.716	-741.463
Saldo programma	11.311.382	12.792.420	11.998.545	793.875

Met betrekking tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11. De onderstaande analyse gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze een directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen ineens).

Productgroep Ouderen, chronisch zieken en gehandicapten

Zorg gerelateerde welzijnsvoorzieningen (voordeel van 61.000,-- op de lasten)

Centrumgemeenten ontvangen jaarlijks rijksmiddelen 'decentralisatie-uitkering vrouwenopvang' (bekend als de 'DUVO-middelen'). In 2021 is een bedrag van € 48.000,-- ontvangen, welke middels een budgetoverheveling is toegevoegd aan het budget van 2022. Dit bedrag dient te worden besteed aan de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Veilig Thuis meldingen (specifiek huiselijk geweld en kindermishandeling) worden door het Algemeen Maatschappelijk werk van Lumens opgepakt als de meldingen volwassenen betreffen en door het CJG+ als er kinderen in het spel zijn. We zien dat er verbeteringen mogelijk zijn in het opvolgen van de signalen 18+. We zijn in overleg met Lumens om extra inzet te plegen op deze signalen. Hieraan zijn kosten verbonden, maar we weten op dit moment nog niet hoe hoog deze kosten zijn. De extra inzet willen we bekostigen uit de middelen Decentrale uitkering vrouwenopvang (DUVO). Om die reden wordt het budget van 2022 van € 48.000,-- overgeheveld naar 2023.

Welzijn specifiek (voordeel van € 32.000,-- op de lasten)

Voor 2022 is een bedrag begroot van € 32.000,-- voor de uitgaven van de Wijk GGz'er. Deze middelen worden ingezet om een wijk GGz'er aan te trekken om zorg en ondersteuning aan inwoners waarbij sprake is van verward en onbegrepen gedrag samen met andere partijen zo adequaat mogelijk te organiseren. Omdat de pilot later is gestart zijn er minder uitgaven geweest dan verwacht in 2022. Hierdoor zijn alle kosten gedekt door de subsidie ZonMW, waardoor het bedrag van € 32.000,-- niet is ingezet.

Wet maatschappelijke ondersteuning – Hulp bij het huishouden

In de eerste bestuursrapportage is € 106.000,-- bijgeraamd. In de tweede bestuursrapportage nog eens € 69.000,--. De werkelijke kosten zijn € 118.401,-- lager dan geraamd in de actuele begroting.

WMO (overige additionele taken) (voordeel van € 40.000,-- op de baten)

Op grond van het hoofdlijnenakkoord GGZ 2019-2022 zijn middelen aan Eindhoven beschikbaar gesteld. De middelen Hoofdlijnenakkoord GGZ 2020, die door Eindhoven als voormalig centrumgemeente Beschermd Wonen zijn ontvangen voor de uitvoering van het hoofdlijnenakkoord GGZ en die vanaf 1 januari 2021 zijn toegevoegd aan de budgetindicaties van aanbieders die Beschermd Wonen (en begeleiding) bieden in de regio Eindhoven en die niet zijn besteed in 2020, worden verdeeld in de regio Beschermd Wonen. In het Bestuurlijk overleg Beschermd Wonen/Maatschappelijke opvang (d.d. 22 april 2021) zijn afspraken gemaakt over de verdeling van de middelen. Op grond van deze afspraken heeft Eersel € 39.746,82 ontvangen en toegevoegd aan de post "Wmo overige additionele taken". De middelen kunnen worden ingezet voor een wijk-GGz'er.

Wet maatschappelijke ondersteuning – begeleiding zorg in natura (zin) en PGB

Bij de eerste bestuursrapportage is € 338.000,-- bijgeraamd. De werkelijke kosten zijn € 193.670,-- lager dan de actuele begroting.

Wet maatschappelijke ondersteuning - huishoudelijke verzorging (PGB)

In de eerste bestuursrapportage is € 20.000,-- afgeraamd. De werkelijke kosten zijn € 26.920,-- lager dan in de actuele begroting.

Wet maatschappelijke begeleiding (PGB)

Bij de eerste bestuursrapportage zijn de uitgaven met € 70.000,-- naar boven bijgesteld. De werkelijke uitgaven zijn € 18.687,-- lager dan aangegeven in de actuele begroting.

Wet maatschappelijke ondersteuning - Woonvoorzieningen

In de primitieve begroting was € 70.000,-- aan uitgaven geraamd. De werkelijke uitgaven zijn € 56.880,-- hoger dan geraamd.

Productgroep Sociaal cultureel werk

Gemeenschapshuizen (nadeel van € 101.000,-- op de baten)

Als gevolg van de actualisering van de onderhoudsvoorziening bij gemeentehuizen is per saldo

€ 100.697,-- gestort in de onderhoudsvoorziening als gevolg van de actualisering van de onderhoudsvoorziening bij de gemeenschapshuizen.

Energiearmoede (voordeel van € 960.000,-- op de lasten)

Tijdens de raadsvergadering van 1 november 2022 is het amendement 'Amendement Energiearmoede' aangenomen waarbij per direct € 1.000.000,-- exploitatiebudget beschikbaar is gesteld.

Met dit exploitatiebudget is het mogelijk om:

- ondersteuning aan verenigingen, stichtingen en andere maatschappelijke instellingen mogelijk te maken en daarbij concrete duurzaamheidsafspraken te maken.
- op korte termijn inkomens boven de 120% van het wettelijk sociaal minimum te beoordelen via de bijzondere bijstand.
- daarnaast te onderzoeken welke lokale maatregelen (binnen de wettelijke mogelijkheden) bovenop bovenstaande maatregelen nog mogelijk zijn om inwoners extra te ondersteunen.

Van dit exploitatiebudget van € 1.000.000,-- resteert nog een bedrag van € 960.000,-- . Dit bedrag wordt overgeheveld naar 2023 middels de budgetoverheveling.

Productgroep Volksgezondheid

Preventieakkoord (voordeel van € 29.000,-- op de lasten en nadeel van € 25.000,-- op de baten)

Voor de uitvoering van het Preventieakkoord in 2022 en 2023 is € 35.000,-- per jaar begroot. € 10.000,-- wordt gedekt vanuit rijksbijdragen en € 25.000,-- door een onttrekking uit de algemene reserve. Voor de uitvoering van het preventieakkoord zijn in 2022 geen uitgaven geweest. Hierdoor is er een onderschrijving van € 29.000,-- op de post lokaal gezondheidsbeleid de Kempen. De begrote onttrekking van € 25.000,-- uit de algemene reserve is hierdoor niet benodigd.

2. Onderwijs

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **"Als gemeente de mogelijkheid scheppen om onderwijs te volgen in goede gebouwen en in nabijheid van de woonomgeving."**

Beleidsterrein/ subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Onderwijs/ Leerplicht	Absoluut verzuim per 1000 inwoners * (bij absoluut verzuim is een leerling niet ingeschreven op school) (verplicht) Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2020: Eersel: 0 Nederland: 2,7 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 2,6	De leerplichtambtenaar controleert intensief of leerplichtigen ingeschreven staan op een school. Daarnaast zet de leerplichtambtenaar samen met het Regionale Meld en Coördinatie punt (RMC) voor voortijdig schoolverlaters (vsv-ers) in op afspraken tussen het voortgezet onderwijs (VO) en MBO ter voorkoming van absoluut verzuim.

	<p>Relatief verzuim per 1000 inwoners * (bij relatief verzuim is een leerling ongeoorloofd afwezig)</p> <p>(verplicht)</p> <p>Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners</p>	<p>2021: Eersel: 2 (lager i.v.m. schoolsluiting corona) Nederland: 20 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 14</p> <p>2020: Eersel: 6 (lager i.v.m. schoolsluiting corona) Nederland: 20 Gemeenten tot 25.000 inwoners: 14</p>	<p>De leerplichtambtenaar beperkt verzuim zoveel mogelijk door: *een goede leerplichtadministratie; *intensieve contacten met scholen, leerlingen/ouders, (keten)partners; *regionale samenwerking.</p>
	<p>Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)</p> <p>(verplicht)</p> <p>Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners</p>	<p>2021: Eersel; 1,1% Nederland: 1,9% Gemeenten tot 25.000 inwoners 1,5%</p> <p>2018: Eersel: 1,2% Nederland: 2,0% Gemeenten tot 25.000 inwoners: 1,4% (2019)</p>	<p>De leerplichtambtenaar en het RMC voeren wettelijke taken uit om de voortijdig schoolverlaters in kaart te brengen, te volgen en te begeleiden naar school, werk, een combinatie van beiden of hulpverlening. Het RMC werkt daarvoor samen met 21 gemeenten in de regio.</p>

* De indicator is gewijzigd van procentueel naar per 1000 inwoners, zodat deze gelijk is aan de indicator op Waar staat je gemeente

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2022

Onderwijshuisvesting (nieuwbouw, uitbreiding) van primair, voortgezet en speciaal onderwijs

De gemeente heeft zorgplicht voor nieuwbouw en uitbreiding van onderwijshuisvesting voor het primair, voortgezet en speciaal onderwijs. Onder de zorgplicht vallen ook constructiefouten en herstel in geval van bijzondere omstandigheden. Met ons Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs pakken we dat aan op basis van een meerjarenplanning met een langere termijnvisie en beleidsrijk. In 2022 hebben we, samen met de schoolbesturen en kinderopvang, gewerkt aan de actualisatie van het IHP. Om te komen tot een gedragen IHP hebben we langer nodig gehad dan eerder ingeschat. Dit betekent dat het geactualiseerde IHP pas in 2023 vastgesteld gaat worden. In het geactualiseerde IHP is aandacht voor een structurele oplossing van het ruimtegebrek bij enkele scholen. In 2022 is met alle partners van het gebouw (schoolbestuur RBOB De Kempen, kinderopvang Nummereen en de GGD) gezocht naar een tijdelijke oplossing voor het acute ruimtegebrek. In 2022 is dat nog gevonden in een ruimte van de kinderopvang (gezamenlijk gebruik onderwijs en buitenschoolse opvang). Voor 2023 en verder is een andere tijdelijke oplossing noodzakelijk vooruitlopend op de structurele oplossing in het IHP.

Toezicht en handhaving leerplicht

Onze gemeente heeft in 2022 uitvoering gegeven aan het toezien op en handhaven van de Leerplichtwet. Onze gemeente telde in het schooljaar 2021-2022 2.596 leerplichtige (5-16 jaar) en kwalificatieplichtige (16 tot 18 jaar) jongeren. Er zijn in totaal acht vrijstellingen van onderwijsinschrijving afgegeven vanwege uiteenlopende redenen. Er zijn 28 meldingen binnengekomen van absoluut verzuim (geen schoolinschrijving bekend), waarvan 26 jongeren weer werden ingeschreven. Luxeverzuim (o.a. vanwege vakantie) is negen maal bij leerplicht gemeld.

De 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant werken samen om invulling te geven aan de leerplichtwet en het Regionale Meld en Coördinatie punt (RMC). De gemeente Eindhoven voert als contactgemeente de regiefunctie uit voor de RMC-regio. Het RMC beleidskader 2021-2024 is per 1 april 2021 vastgesteld door de bestuurscommissie.

Volwasseneneducatie

De middelen voor volwasseneneducatie worden per regio vastgesteld en daarna toegekend aan de 'contactgemeente' gemeente Eindhoven. De gemeente Eindhoven heeft, in afstemming met de regiogemeenten, in 2017 een Regionaal Educatief Plan 2018-2022 vastgesteld. Aan de hand van dat plan hebben we ook in 2022 uitvoering gegeven aan het verzorgen van volwasseneneducatie.

DigiTaalhuis

Kunnen lezen, schrijven en rekenen en het hebben van digitale vaardigheden zijn elementaire voorwaarden om volwaardig te kunnen participeren in onze samenleving. Om zo veel mogelijk inwoners te bereiken die behoren tot de laaggeletterde doelgroep is er in Eersel een DigiTaalhuis opgericht. Wij hebben dit gedaan in de vorm van een pilot, die voor 2023 met één jaar verlengd wordt. Het DigiTaalhuis gaat actief op zoek naar inwoners die onder de doelgroep vallen en biedt onderwijs aan op het gebied van taal-, reken- en digitale vaardigheden.

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

1. Wettelijke onderwijstaken;
2. Lokaal onderwijs;
3. Volwasseneneducatie.

INVESTERINGEN

Jaar	Omschrijving kapitaalwerk	Beschikbaar gesteld	Uitgaven tot en met dienstjaar	Restant-krediet	Over te boeken
10/11/12/13/14/15/21	<i>Onderwijs en educatie</i> Binnenmilieu onderwijs (OHP '10+'11+12+13+14+15)	358.693	153.050	205.643	205.643
2018/2019/2020/2022	Uitbreiding 't Busseltje	1.123.408	1.123.408	0	0
2021	Ventilatiemaatr basisschool st Lucij en Disselboom	260.920	232.636	28.284	28.284
2021/2022	Digitaalhuis (MIP 21+22)	36.000	36.401	-401	0
	Totaal programma:	1.779.021	1.545.495	233.526	233.927

Toelichting:

Binnenmilieu onderwijs

Dit restantkrediet betreft een budget voor maatregelen ten behoeve van het binnenklimaat van een aantal scholen die in het verleden geen gebruik hebben kunnen maken van de subsidieregeling op dit gebied. Het krediet dat nog resteert is voor het grootste gedeelte voor het Rythovius College. In het huidige Integraal Huisvestingsplan (IHP) is opgenomen dat dit budget wordt gezien in het kader van de mogelijke renovatie. De structurele oplossing zal opgenomen worden in het geactualiseerde IHP dat in 2023 wordt vastgesteld. Het restantkrediet dient volledig overgeboekt te worden naar 2023.

Uitbreiding 't Busseltje

In het huidige IHP is de uitbreiding van basisschool 't Busseltje opgenomen. Medio 2021 is het schoolbestuur, als bouwheer, gestart met de bouw van de uitbreiding en eind 2021 is het in gebruik genomen. Het schoolbestuur heeft de uitbreiding voorgefinancierd en begin 2022 zijn de stukken aangeleverd op basis waarvan de gemeente, na beoordeling, tot uitbetaling is overgegaan.

Ventilatiemaatregelen basisschool Sinte Lucij en De Disselboom

Schoolbestuur Veldvest heeft voor twee scholen, Sinte Lucij en De Disselboom, aan de gemeente gevraagd subsidie aan te vragen in het kader van de Subsidieregeling Ventilatie scholen (SUViS). Tevens is hiervoor een bijdrage van de gemeente gevraagd. Ook bekostigt het schoolbestuur een gedeelte zelf. De raad heeft op 1 juni 2021 hiermee ingestemd. In 2021 zijn de

ventilatiemaatregelen gerealiseerd in basisschool De Disselboom. Bij basisschool Sinte Lucij is een gedeelte van de maatregelen gerealiseerd en dat gedeelte is ook financieel afgehandeld. De maatregelen die nog opgepakt moeten worden wil het schoolbestuur graag in afwachting van, en in samenhang met, een eventuele renovatie aanpakken. Dit moet in het geactualiseerde IHP opgenomen worden. Dit betekent dat het restantkrediet overgeboekt moet worden naar 2023. Op uiterlijk 31 augustus 2024 moeten de maatregelen gerealiseerd zijn (en uitstel is mogelijk tot en met 28 februari 2025).

DigiTaalhuis

In september 2021 is het DigiTaalhuis in Eersel geopend. De pilot was voor een periode van twee jaar en is met één jaar verlengd.

EXPLOITATIE

Programma: Onderwijs en educatie				
Productgroep	Begroting 2022		Werkelijk 2022	Verschil 2022
	Primitief	Na wijziging		
LASTEN				
Wettelijke onderwijstaken	572.053	732.020	872.607	-140.587
Lokaal onderwijs	87.767	401.733	93.280	308.453
Volwasseneneducatie	6.097	11.097	11.096	1
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	665.917	1.144.850	976.983	167.867
BATEN				
Wettelijke onderwijstaken	123.016	176.367	180.649	4.282
Lokaal onderwijs	63.767	377.733	73.480	-304.253
Volwasseneneducatie	0	0	0	0
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	186.783	554.100	254.129	-299.971

Programma: Onderwijs en educatie				
Productgroep	Begroting 2022		Werkelijk 2022	Verschil 2022
	Primitief	Na wijziging		
LASTEN				
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	665.917	1.144.850	976.983	167.867
Kapitaallasten	561.451	581.883	506.498	75.385
Apparaatskosten	162.738	162.738	168.746	-6.008
Totaal lasten	1.390.106	1.889.471	1.652.227	237.244
BATEN				
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	186.783	554.100	254.129	-299.971
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	18.000	18.000	0
Totaal baten	186.783	572.100	272.129	-299.971
Saldo programma	1.203.323	1.317.371	1.380.098	-62.727

Met betrekking tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11. De onderstaande analyse gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze een directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen ineens).

Productgroep Wettelijke onderwijstaken

Onderwijshuisvesting (nadeel van € 73.000,-- op de lasten)

De storting in de bestemmingsreserve decentralisatie onderwijshuisvesting is € 72.993,-- hoger dan oorspronkelijk begroot. Vanwege een lagere rentelast zijn de kapitaallasten lager dan begroot waardoor de storting hoger is.

Productgroep Lokaal Onderwijs

NPO Middelen (voordeel van € 306.706,-- op de lasten en voordeel van € 306.706,-- op de baten)

Voor het nationaal programma onderwijs is een bedrag ontvangen van € 321.226,-- in de vorm van een specifieke uitkering. Deze middelen kunnen tot de periode van schooljaar 2024-2025 worden

besteed. Ze bieden gemeenten de mogelijkheid om in samenwerking met scholen en lokale partijen maatregelen te treffen om de onderwijsvertragingen bij kinderen als gevolg van COVID-19 in te lopen op cognitief, executief, sociaal en emotioneel vlak in aanvulling op de interventies die scholen zelf nemen. In 2022 is € 7.260,- uitgegeven. Het restant is overboekt naar vooruitontvangen bedragen op de balans. Dit bedrag is besteed aan onderzoek naar de specifieke behoeften die er binnen onze gemeente zijn. In 2023 komen scholen en andere lokale partijen met concrete voorstellen waaraan ze de middelen gaan besteden. De verwachting is dat de middelen vanaf 2023 tot en met schooljaar 2024-2025 volledig besteed zullen gaan worden

Productgroep Volwasseneneducatie

Geen significante afwijkingen

3. Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **“Een aantrekkelijk woon- en leefklimaat voor huidige en toekomstige bewoners.”**

Beleidssterrein/ subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Een gedifferentieerd woningaanbod voor verschillende doelgroepen	Demografische druk (de som van het aantal personen van 0-20 jaar en ≥ 65 jaar in vergelijking tot de personen van 20 tot 65 jaar, uitgedrukt in percentage)	2022 Eersel: 76,9% Nederland: 70,3% Gemeenten < 25.000 inwoners: 80,2%	Zoveel mogelijk diverse woningtypen aanbieden. Om de garanderen dat er voldoende betaalbare woningen worden gebouwd, dient elk plan minimaal 37% sociaal (huur- en koop) te bevatten.
	(verplicht) Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2020 Eersel: 75,6% Nederland: 70% Gemeenten < 25.000 inwoners: 79,4%	
		2019 Eersel: 74,9% Nederland: 69,8% Gemeenten < 25.000 inwoners: 79,0%	
		(bron: waarstaatjegemeente)	
	Aantal nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen	2021 Eersel: 11,9 Nederland: 8,9 Gemeenten < 25.000 inwoners: 8,7	Over de komende vijf jaar is het gemiddeld aantal woningen per jaar dat opgeleverd wordt 110. Dat is ongeveer 13,3 per 1.000 woningen.
	(verplicht) Norm: > het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2019 Eersel: 15,6 Gemeenten < 25.000 inwoners: 9,3	
		(bron: waarstaatjegemeente)	
	Gemiddelde WOZ waarde (x 1.000)	2022 (voorlopig) Eersel: € 397 Nederland: € 317	

	(verplicht)	Gemeenten < 25.000 inwoners: € 344 2021 Eersel: € 348 Nederland: € 290 Gemeenten < 25.000 inwoners: € 314													
	Norm: n.v.t.	(bron: waarstaatjegemeente)													
	Gemeentelijke woonlasten eenpersoons-huishouden (verplicht)	2022 Eersel: € 670 Nederland: € 823 Gemeenten < 25.000 inwoners: € 748 (2020) (bron: waarstaatjegemeente)													
	Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners														
	Gemeentelijke woonlasten meerpersoons-huishouden (verplicht)	2022 Eersel: € 818 Nederland: € 905 Gemeenten < 25.000 inwoners: € 826 (2020)													
	Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners														
	Aantal te realiseren woningen en in aanbouw te nemen woningen (eigen indicator)	Te bouwen tussen 2022-2032 1.210 woningen. *	Voor een specificering van het aantal grotere woonbouwprojecten, zie "Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2022".												
Een hoogwaardig woon- en verblijfsklimaat in een aantrekkelijke groene gemeente	Percentage inwoners dat vindt dat perken, plantsoenen en parken goed zijn onderhouden (eigen indicator) (burgerpeiling waarstaatjegemeente)	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Eersel</th> <th>Ned.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>2022</td> <td>56%</td> <td>50%</td> </tr> <tr> <td>2020</td> <td>61%</td> <td>59%</td> </tr> <tr> <td>2018</td> <td>51%</td> <td>60%</td> </tr> </tbody> </table>		Eersel	Ned.	2022	56%	50%	2020	61%	59%	2018	51%	60%	Conform bestek en werkomschrijvingen het onderhoud uitvoeren; In 2022 voeren we het integraal beleidsplan landschap, natuur en groen Groen Loont! verder uit. In 2021 is het Plan Bos & Boom gestart. In 2022 gaan we hiermee verder. Dit leidt tot een verdere vergroening van onze gemeente.
	Eersel	Ned.													
2022	56%	50%													
2020	61%	59%													
2018	51%	60%													
	Norm: > het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners														

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2022

Een gedifferentieerd woningaanbod voor verschillende doelgroepen

Aantal te realiseren woningen

In december 2021 is het raadsbesluit genomen voor het woningbouwprogramma voor de komende tien jaar. Het gaat dan om 1.210 woningen, gemiddeld 121 woningen per jaar. Met de uitwerking van de woningbouwopgave kan dit aantal hoger worden.

Uitwerking woningbouwopgave

De gemeente Eersel wil invulling geven aan de woningbouwopgave voor haar kernen door voldoende divers woningaanbod te realiseren die voldoet aan de woningbehoefte, in een frequent afzettempo. In september 2022 is besloten dat het woningbouwprogramma wordt ingedeeld in 37% sociale woningbouw (huur- en koopwoningen) en 29% betaalbare woningen (< €355.000,-). We proberen in woningbouwplannen zoveel mogelijk diverse woningtypen aan te bieden voor alle doelgroepen.

Woningbouwlocaties binnen en buiten de bebouwde kom

We streven naar voldoende nieuwbouw van woningen binnen het bestaande stedelijk gebied. Dit is een van de richtinggevend principes uit de Brabantse Agenda Wonen, waarbij het accent ligt op duurzame verstedelijking. Het betekent ook dat we het woningbouwprogramma optimaal inzetten op (toekomstige) binnenstedelijke locaties – inbreiden, herstructureren en transformeren van bijvoorbeeld leegstaand en leegkomend kantoor-, winkel- en ander vastgoed. Dit beide met als uitgangspunt dat zorgvuldig ruimtegebruik voor zuinig ruimtegebruik gaat.

Potentiële transformatielocaties hebben we in beeld. Het uitgangspunt hierbij is dat de ruimtelijke kwaliteit van de dorpen altijd voorop staat. Niet het aantal te bouwen woningen. Als blijkt dat er binnen de kernen niet voldoende woningbouw mogelijkheden zijn, kijken we naar logische en aanvaardbare locaties voor uitbreiding. Hiervoor is in 2022 de Ruimtelijke visie woonuitbreidingen Eersel door de gemeenteraad vastgesteld. Voor deze visie is onderzoek gedaan naar kenmerken en kwaliteiten van de randen van onze zes kernen. Er is onder meer een studie uitgevoerd naar landschap, natuur, water en cultuurhistorie. Deze methodiek wordt ook wel genoemd de lagenbenadering en het breed-diep-rond beschouwen van mogelijke ontwikkelgebieden zoals opgenomen in provinciaal beleid. De ruimtelijke visie geeft richting voor uitbreidingsgebieden voor woningbouw en geeft ook nadrukkelijk aan welke open ruimten en groenstructuren behouden of versterkt zouden kunnen worden.

Afwegingskader

We hebben voor iedere kern de potentiële ontwikkellocaties in beeld. Op basis van een multicriteria-analyse is een afwegingskader opgesteld voor de prioritering van de beoogde ontwikkelingen binnen de bebouwde kom. Cyclisch bouwen is een doorlopend traject. Voor de meeste kansrijke locaties wordt stedenbouwkundig bekeken wat de mogelijkheden zijn, en er wordt gesproken met grondeigenaren en WSZ (Woningstichting de Zaligheden) om de verdere planvorming te realiseren. In 2023 wordt een afwegingskader voor uitbreidingsgebieden aan de gemeenteraad aangeboden.

Opkoopbescherming woningen

Het aantal woningen dat binnen de gemeente Eersel aan investeerders wordt verkocht is beperkt. Dat wil uiteraard niet zeggen dat dit in de toekomst zo blijft. Als het aantal verkopen aan investeerders toeneemt, kan er aanleiding zijn om op een later moment een opkoopbescherming in te voeren. We monitoren daarom via het Kadaster hoe het aantal/aandeel verkopen aan investeerders zich ontwikkelt. Als investeerders in de gemeente meer dan 14% van het koopaanbod opkopen (dit was het landelijk gemiddelde van vóór het verhogen van de overdrachtsbelasting), wordt de raad in overweging gegeven toch over te gaan tot het opstellen van een opkoopbescherming. Het percentage verkochte woningen aan een investeerder is als volgt:

2019 8%
2020 9%
2021 5%
2022 5%

Toewijzing sociale huurwoningen aan eigen inwoners

De Huisvestingswet biedt gemeenten de mogelijkheid om in een Huisvestingsverordening voor een periode van ten hoogste vier jaar regels vast te leggen over de toewijzing van huurwoningen. Voor de instelling van een Huisvestingsverordening is het noodzakelijk dat er sprake is van schaarste. Daarnaast moet kunnen worden aangetoond dat de verordening bijdraagt aan het oplossen van de negatieve gevolgen van deze schaarste. Met een Huisvestingsverordening kan bij de woningtoewijzing voorrang gegeven worden aan lokale inwoners. Op dit moment geldt dat maximaal 25% van het woningaanbod met voorrang mag worden toegewezen aan inwoners uit de gemeente. Met nieuwe wetgeving wordt dit mogelijk verhoogd naar 50%.

Veruit de meeste mensen willen bij een verhuizing in de eigen gemeente blijven wonen. We monitoren in samenspraak met WSZ de woningtoewijzing. Volgens WSZ wordt op dit moment 31% tot 46% van de sociale huurwoningen in de gemeente Eersel toegewezen aan mensen uit de eigen gemeente. Over het gehele werkgebied van WSZ is dit rond de 45%, in het 'werkgebied' van Wooniezie tussen de 60 en 75%.

Enkele kanttekeningen bij deze percentages zijn dat het huisvesten van statushouders drukt op dit percentage. De statushouders komen immers nooit uit de eigen gemeente. Verder is er geen zicht of er woningzoekenden gehuisvest zijn met een historische binding met de gemeente Eersel. Een voorstel tot het invoeren van een Huisvestingsverordening voor het tot 50% met voorrang toewijzen van woningen aan woningzoekenden uit de eigen gemeente zal zodra de wetgeving is gewijzigd aan de gemeenteraad worden aangeboden.

Toewijzing koopwoningen aan eigen inwoners

Eersel is een aantrekkelijke gemeente voor mensen uit onder andere Eindhoven en Veldhoven. Hierdoor gaat een groot deel van het beschikbare aanbod aan bestaande koopwoningen naar vestigers van buiten de gemeente. Bij nieuwbouwwoningen liggen de verhoudingen anders. Kijkend naar de toewijzing van nieuwbouwwoningen de laatste jaren gaat minimaal 60% (en vaak meer) van de woningen naar kopers die reeds binnen de gemeente Eersel wonen. Wanneer een deel van de nieuwbouw bestemd wordt voor lokale inwoners kan dit de slaagkansen van starters uit de gemeente verbeteren.

Tot op heden mogen gemeenten geen inmenging hebben in de toewijzing van (nieuwbouw)koopwoningen en kopers van buiten de gemeente niet uitsluiten. Naar verwachting wordt in de loop van 2023 een wetswijziging doorgevoerd waarmee het mogelijk wordt om maximaal 30% van de betaalbare nieuwbouw koopwoningen tot € 355.000,-- te bestemmen voor eigen inwoners. Door deze voorrangregeling zou er meer zekerheid zijn dat minimaal 30% lokaal wordt toegewezen en er in de praktijk een hoger percentage te behalen is, doordat de eerste 30% al gericht mag worden toegewezen. Er wordt daarmee gegarandeerd dat bij ieder nieuwbouwproject in ieder geval minimaal 30% van de woningen naar lokale inwoners gaat. We monitoren in samenspraak met WSZ en ontwikkelaars de woningtoewijzing. De woningtoewijzing van betaalbare en inmiddels verkochte nieuwbouw woningen aan eigen inwoners bedroeg in 2022 als volgt:

• 14 woningen (> €215.000,--)	Koemeersdijk Wintelre	57%
• 8 woningen (Koopgarant)	Koemeersdijk Wintelre	89%
• 13 woningen (> €215.000,--)	Duizel-Noord	64%
• 14 woningen (Koopgarant)	Duizel-Noord	71%
• 17 woningen (> €215.000,--)	Rosheuvel Eersel	64%
• 17 woningen (> €215.000,--)	Postels Huufke Vessem	53%

De genoemde percentages zijn de gegevens van de kopers van de woningen die op het moment van koop in de gemeente Eersel wonen. Uit een nadere duiding van de gegevens door de ontwikkelaars blijkt dat nog eens oplopend tot circa 25% van de kopers een historische binding heeft met de gemeente Eersel.

Ontwikkelingen mutatiegraad en aantal mutaties sociale huurwoningen

WSZ is de enige toegelaten instelling binnen de gemeente Eersel die sociale huurwoningen exploiteert. WSZ monitort de mutatiegraad/het aantal mutaties. De druk op de woningmarkt is groot. Het aantal mutaties daalt binnen het gehele werkgebied van WSZ. In aantallen: in 2021 bedroeg het aantal nieuwe verhuringen 231, in 2022 waren dat er 216. De mutaties binnen de gemeente Eersel zijn als volgt:

<i>Jaar</i>	<i>Aantal mutaties</i>	<i>Mutatiegraad</i>	<i>Urgente doelgroep</i>	<i>Statushouder</i>
2020	92	6,7%	10% van verhuringen	5% van verhuringen
2021	74	5,4%	13% van verhuringen	8% van verhuringen
2022	73	5,3%	12% van verhuringen	8% van verhuringen (maar 19% van de voor statushouders geschikte woningen)

Bij elke woning die vrijkomt, worden afwegingen gemaakt zoals:

- Is er een urgent woningzoekende? (Een urgente woningzoekende is iemand die door de externe urgentiecommissie als urgent is aangemerkt, of die door bewonersconsulenten is aangemerkt als iemand die vanwege een bijzondere situatie moet verhuizen, bijvoorbeeld vanwege overlast, gevaarlijke situaties, verwaarlozing of medische redenen.
- Is de woning geschikt voor een statushouder(sgezin)? Past het in de omgeving, zijn er de afgelopen jaren meerdere statushouders in de straat of directe omgeving gehuisvest? Is er een verleden met overlast?
- Kan de woning aangeboden worden aan de reguliere woningzoekenden?

Seniorenwoningen worden alleen aan statushouders toegewezen bij een leeftijd van 65 jaar of ouder. Bij nieuwbouwprojecten wordt maatwerk geleverd afhankelijk van de locatie en omvang van het project.

Verder kan worden vermeld dat in de MRE regio gemiddeld 39% wordt toegewezen via directe bemiddeling. Hieronder vallen alle directe bemiddelingen, zoals urgenties, bijzondere toewijzingen, statushouders etc.

Duizel-Noord

Het plan Duizel-Noord wordt in twee fases gerealiseerd. Fase 1 – bestaande uit 68 woningen - is inmiddels gerealiseerd en grotendeels woonrijp gemaakt. Fase 2 bestaat uit 70 woningen, waaronder 14 sociale huur- en 14 sociale koopwoningen (KoopGarant - WSZ) en voor het overige een gemêleerd programma. In het derde kwartaal 2022 is gestart met de verkoop van de woningen en eind 2022 is gestart met het bouwrijp maken van het terrein. In het tweede kwartaal 2023 wordt gestart met de bouw van de woningen die in de loop van 2024 opgeleverd gaan worden. Aansluitend wordt het terrein woonrijp gemaakt.

Kerkebogten

Het plan Kerkebogten is in 2022 nagenoeg afgerond. In het plangebied zijn nog slechts enkele particuliere kavels die bebouwd kunnen worden.

Boterbocht II

Het plan Boterbocht II is gelegen aan de zuidzijde van Steensel. Alle woningen in het plan zijn inmiddels gerealiseerd en in 2021/2022 is het terrein woonrijp gemaakt. Aan de zuidzijde zijn gronden gekocht voor een volgende fase van het plan (*nieuwbouwplan Boterbochten III*). Het gebiedsconcept hiervan wordt in het eerste kwartaal 2023 in de gemeenteraad behandeld.

Postels Huufke

Het bestemmingsplan is vastgesteld in november 2020. In 2022 zijn de omgevingsvergunningen voor het grootste deel verleend. In 2022 is ook begonnen met de bouwwerkzaamheden. In 2022 zijn niet alle particuliere kavels verkocht.

Koemeersdijk

Het plan Koemeersdijk bestaat uit twee fases. De eerste fase is inmiddels volledig gerealiseerd en woonrijp gemaakt. De tweede fase is in 2021/2022 bouwrijp gemaakt en de woningen zijn in het derde kwartaal 2022 in de verkoop gegaan. In dit plan komen onder andere 8 sociale huurwoningen en 8 sociale koopwoningen (KoopGarant – WSZ) en verder een gemêleerd programma. In 2023 wordt gestart met de bouw van de woningen, welke in de loop van 2024 opgeleverd worden. Aansluitend kan het terrein woonrijp gemaakt worden.

Eikenburg

Het voormalige Vierspan/Bolle Jan op de hoek Dijk/Eikenburg transformeert naar tien appartementen. In 2022 is begonnen met de bouw. Het gebouw wordt begin 2023 opgeleverd.

Rosheuvel, locatie Verstappen, Eersel

Voor deze locatie wordt een gecoördineerde procedure doorlopen voor het bestemmingsplan en omgevingsvergunning voor de bouw van 28 woningen. Er zullen 11 sociale woningen, 9 tussen/hoekwoningen, 6 tweekappers en 2 vrijstaande woningen worden gerealiseerd.

Het bestemmingsplan is in 2022 vastgesteld en tegelijkertijd is ook de vergunning verleend. In 2022 is begonnen met de sanering. De omgevingsvergunning treedt pas in werking nadat de sanering is afgerond. De bouwwerkzaamheden starten in 2023.

Nieuwstraat 100, Eersel

Realisatie van een kleinschalig wooncluster bestaande uit een twintigtal zelfstandige appartementen, één appartement voor een inwonend verzorgingsechtbaar en gemeenschappelijke ruimten voor activiteiten. De doelgroep voor de zorgappartementen bestaat uit senioren aan wie zorg verleend wordt vanuit de Wet Langdurige Zorg (WLZ). De anterieure overeenkomst met de ontwikkelaar is opgesteld. Het plan kan in 2023 in procedure en dat jaar wordt het ook afgerond.

Huisvesting statushouders

In Nederland neemt het aantal statushouders sterk toe. Het vinden van voldoende geschikte huisvesting is in deze krappe woningmarkt lastig. Vanwege deze problematiek is het niet gelukt om de taakstelling voor 2022 te behalen. In 2022 hadden we de wettelijke taak om in totaal 26 statushouders te huisvesten. We hebben negen statushouders te weinig gehuisvest. De mutatiegraad van huurwoningen daalt. Er komen weinig woningen vrij. Daarnaast hadden we gerekend op nareizigers. Die zijn echter nog niet gekomen, vooral vanwege de tijdelijke stop op nareizigers die is afgekondigd door de Rijksoverheid. Hierdoor hebben we voornamelijk alleenstaanden gehuisvest, die elk een eigen woning toegewezen krijgen. Om de taakstelling te behalen hebben we daarom nog meer woningen nodig. Omdat we de taakstelling niet hebben gehaald, zullen we in het kader van interbestuurlijk toezicht een negatief oordeel ontvangen van de Provincie Noord-Brabant.

Door de druk op de woningmarkt en de behoefte aan sociale huurwoningen, blijft het de komende periode een uitdaging om te blijven voorzien in de huisvestingsbehoefte. Om op korte termijn de druk op de sociale woningmarkt te verlichten, gaat de gemeente in samenwerking met WSZ verplaatsbare woningen realiseren. Zie ook de toelichting bij het krediet in dit hoofdstuk.

Een hoogwaardig woon- en verblijfsklimaat in een aantrekkelijke groene gemeente

Regionale woonvisie en vertaling naar lokaal uitvoeringsprogramma

Op 12 maart 2019 is de Kempische visie op Wonen 2019-2023 vastgesteld, met de volgende speerpunten:

- 1) Versnellen van de bouwproductie op een zorgvuldige manier;
- 2) Behoud van betaalbaar wonen;
- 3) Zorg voor elkaar faciliteren;
- 4) Klaar voor de toekomst;
- 5) Wonen én werken.

In 2022 hebben we de woonvisie geëvalueerd. In 2023 wordt de woonvisie in Kempenverband geactualiseerd. Wat betreft de uitvoering van de woonvisie heeft het college in 2022 een pré-mantelzorgbeleid en het beleid Tiny houses in Eersel vastgesteld. De gemeenteraad heeft een nieuwe Doelgroepenverordening en Nota Impuls Sociale Woningbouw vastgesteld.

Ruimtelijke visie woonuitbreidingen

Op 29 november 2022 heeft de gemeenteraad de Ruimtelijke visie woonuitbreidingen Eersel vastgesteld. Om te komen tot de Ruimtelijke visie woonuitbreidingen Eersel is onderzoek gedaan naar kenmerken en kwaliteiten van de randen van onze zes kernen. Er is onder meer een studie uitgevoerd naar landschap, natuur, water en cultuurhistorie. Deze methodiek wordt ook wel genoemd de lagenbenadering en het breed-diep-rond beschouwen van mogelijke ontwikkelgebieden zoals opgenomen in de provinciale omgevingsvisie.

Omgevingswet

In 2022 is duidelijk geworden dat de in werking treding van de Omgevingswet is uitgesteld. Op 31 december 2022 was de voorgenomen datum 1 juli 2023. In januari 2023 is duidelijk geworden dat dit 1 januari 2024 wordt. In 2022 zijn we wel verder gegaan met de voorbereiding daarop. De rol van de gemeente wordt steeds minder toetsend en steeds meer faciliterend. In 2022 heeft de

nadruk gelegen op het kunnen uitvoeren van de wet, zoals bijvoorbeeld het aansluiten op het landelijk digitale stelsel voor de Omgevingswet en het oefenen met de systemen.

Omgevingsvisie 3.0

In 2022 zou in het kader van het werken met de Omgevingswet gestart worden met de Omgevingsvisie 3.0. Hierbij komen thema's aan bod, die nog niet in de Omgevingsvisie 2.0 opgenomen waren en wordt een participatietraject opgestart. In 2022 is hier niet aan gewerkt. Op verzoek van de raad is gewerkt aan een Ruimtelijke visie woonuitbreidingen als voorbereiding op de Omgevingsvisie 3.0.

Adviescommissie Omgevingskwaliteit

In 2022 zou de Adviescommissie Omgevingskwaliteit worden ingesteld. De commissie heeft tot taak de raad en burgemeester en wethouders te adviseren bij de uitoefening van hun taken en bevoegdheden met het oog op het bereiken en in stand houden van een goede omgevingskwaliteit. Denk hierbij aan de huidige commissie voor de advisering over welstand en monumentenzorg. In 2022 is wel gewerkt aan de verordening, maar omdat de wet is uitgesteld is deze verordening nog niet aan de raad voorgelegd.

Onderhoud groen binnen de kom

Het onderhoud van het groen binnen de kom is gedaan door KempenPlus en een kleiner deel door aannemers. Als gevolg van de Participatiewet heeft KempenPlus steeds minder personeel ter beschikking. Op verzoek van KempenPlus hebben we daarom de dorpen Vessem, Wintelre en het maaien van gazons uit hun werkpakket gehaald en aanbesteed. Dit heeft geen grote financiële consequenties gehad. Het werk is door alle aannemers naar tevredenheid uitgevoerd.

Vervanging groen

Jaarlijks worden een aantal groenvervangingsprojecten opgestart, zo ook in 2022. Het gaat hierbij om openbaar groen waarvan de onderhoudskosten te hoog zijn, dat niet meer aantrekkelijk is en wat overlast veroorzaakt door bijvoorbeeld boomwortels. Bij het bepalen van de nieuwe inrichting kijken we naar praktische toepasbaarheid, aanleg- en onderhoudskosten, waarde voor beleving, natuur en biodiversiteit, en wensen van bewoners. Ook houden we rekening met een veranderend klimaat.

Boombeleid

In 2022 is een nieuw bomenbeleidsplan opgesteld. In 2023 gevolgd door een nieuw bomenbeheerplan. Beide plannen willen we gezamenlijk laten vaststellen. Onze ambitie om dit in 2022 te doen is niet gelukt, omdat de functie beleidsmedewerker bos, natuur en landschap geruime tijd niet was ingevuld. De oude plannen dateerden uit 2013 en sloten niet meer aan op de huidige wensen en werkwijzen. Met de uitgangspunten uit de nieuwe plannen kunnen we de bestaande bomen in de gemeente goed behouden en beheren

Plan Bos & Boom

Plan Bos & Boom is het ambitieuze plan om in 2030 in de gemeente 400.000 extra bomen geplant te hebben. Dat doen we door nieuw bos en ecologische verbindingzones aan te leggen, houtsin-gels te planten en lanen en parken aan te vullen met bomen, maar ook door particuliere grondeigenaren te stimuleren om meer bomen te planten.

Het jaar 2021 is vooral gebruikt om dit project op te starten, waardoor er toen maar relatief weinig bomen geplant zijn. In 2022 hebben we grootschalig bomen aangeplant (ongeveer 58.000). Het project duurt nog acht jaar en er zijn nog veel bomen te planten.

Behoud en versterking natuur, landschap en biodiversiteit

Vogelakkers

In 2017 is als proef gestart met het project Vogelakkers. Vijf hectare landbouwgrond van de gemeente wordt ieder jaar ingezaaid met een mengsel van diverse bloeiende en zaadvormende planten. Dit doen we samen met de enthousiaste vrijwilligers van Vogelwerkgroep De Kempen. Deze vogelakkers zien er niet alleen erg mooi uit, maar zijn ook erg belangrijk voor allerlei soorten boerenlandvogels. Het effect van deze vogelakkers op biodiversiteit blijkt significant. In de winter vinden grote groepen vogels hier voedsel. Uw raad heeft voor 2023 geld beschikbaar gesteld om vijf hectare landbouwgrond definitief om te vormen tot landschapselementen in de vorm van vogelakkers. Ongeveer 2,5 hectare omzetting is al gerealiseerd.

Landschap

De gemeente beheert zelf bijna 50 hectare aan landschapselementen (LSE's). In 2021 zijn we gestart met een herstelplan voor deze LSE's en deze lijn hebben we in 2022 voortgezet. Vanaf 2024 willen we het beheer van de landschapselementen en ecologische verbindingszones beter in de exploitatie-begroting verankeren.

Daarnaast nemen we deel aan de Stimuleringsregeling Landschap (Stila). Met deze regeling worden grondeigenaren gestimuleerd om wandelpaden aan te leggen, op hun percelen maatregelen te treffen voor natuur- en landschapsbehoud en om maatregelen te treffen voor klimaatadaptatie. Jaarlijks investeert de gemeente € 25.000,- in deze regeling, en dit bedrag wordt door de provincie verdubbeld. Uitvoering van deze regeling gaat via het provinciale subsidieloket. De gemeente bepaalt welke doelen waar behaald kunnen worden.

Bos- en natuurgebieden

Onze gemeente bestaat voor ongeveer 25% uit bos- en natuurgebieden. Een groot deel daarvan (± 1.000 hectare) beheren we zelf. Deze gebieden bieden rust en ruimte om te fietsen en te wandelen. Ook bieden deze gebieden een huis aan vele verschillende dier- en plantensoorten. Tegelijkertijd zijn onze bossen een groeiplaats voor het meeste duurzame bouw materiaal: hout. Zo combineren we een mooie leefomgeving met een duurzame toekomst. De bossen beheren we kostenneutraal. Voor het beheer hebben we een "bestemmingsreserve egalisatie bebossing" om financiële schommelingen en om kosten van calamiteiten op te vangen (bosbrand, boomziektes).

De stand van de "bestemmingsreserve egalisatie bebossing" is in de afgelopen jaren achteruit gegaan (thans ± € 130.000,-). De kosten liepen op en de inkomsten van houtverkoop bleven achter. In 2022 hebben we het hout echter goed kunnen verkopen. De komende drie jaar willen we de reserve laten groeien naar € 200.000,-. Dit proberen we te bereiken door de beheerkosten tijdelijk te beperken en te hopen op opnieuw goede inkomsten uit de houtverkoop.

Herziening ruimtelijke plannen

De budgetten worden gebruikt om de kosten voor de implementatie van de Omgevingswet te dekken. Het budget moet worden overgezet naar 2023. Door de latere datum van in werking treden duurt het namelijk langer om aan de implementatie te werken. Hier kunnen we niet mee stoppen, omdat anders de opgedane kennis verloren gaat en op deze wijze kunnen we in de voorbereiding meer doen, zodat we beter voorbereid zijn als de wet wordt ingevoerd.

Eersel-West

De raad heeft in april 2021 ingestemd met het stedenbouwkundig plan Eersel West. In 2022 is verder gewerkt aan de voorbereiding van het bestemmingsplan. Eersel-West is de beoogde locatie voor de bouw van het nieuwe zwembad.

Transitie landelijk gebied, gebiedsontwikkeling Levende Beerze en de Run

Sinds 2010 zijn de gemeenten Eersel en Oirschot samen bezig met de gebiedsontwikkeling van de Levende Beerze. Samen met Provincie Noord-Brabant, Waterschap de Dommel, Brabants Landschap, ZLTO, bewoners van het gebied en diverse beheerorganisaties veranderen we het gebied en proberen het beheer en instandhouding te verankeren in de samenleving. Dit project/proces geldt provinciaal inmiddels als voorbeeldproject. Daaropvolgend zijn nieuwe (deel)projecten en nieuwe gebiedsprocessen ontstaan. In 2020 is in navolging van de Levende Beerze een Interbestuurlijk Programma (IBP) gestart om in het stroomgebied van de Run een vergelijkbaar gebiedsproces te starten: de Levende Run.

Gebiedsontwikkeling Levende Beerze

Onder bestuurlijke verantwoording van de Uitvoeringscommissie gebiedsontwikkeling Levende Beerze werken de gemeenten Eersel en Oirschot, Waterschap de Dommel, Provincie Noord-Brabant, Brabants Landschap en ZLTO nauw samen met de inwoners om het gebied rondom de Kleine Beerze tussen Vessem en Middelbeers aan te pakken. In 2013 is voor de gebiedsontwikkeling Levende Beerze een nieuwe samenwerkingsovereenkomst getekend. Hierin staan de volgende drie gebiedsurgenties centraal:

1. Realiseren van een meer natuurlijke beek vol stroming en een groter leefgebied voor vissen;
2. Versterken leefbaarheid van het buitengebied;
3. Versterken van de ruimtelijke kwaliteit van de Kempen als onderdeel van de Brainport-regio.

In deze samenwerkingsovereenkomst is bepaald dat het uitvoeringsprogramma loopt tot en met 2022. Deze samenwerkingsovereenkomst bestaat uit het invullen van de bovengenoemde gebiedsurgenties en het uitvoeren van het uitvoeringsprogramma. Naast de drie gebiedsurgenties hebben zich de laatste jaren nieuwe urgenties aangediend, zoals klimaatadaptatie (verdroging), energietransitie, transitie landbouw en stikstofdepositie.

De uitvoering van het bestek beekherstel Kleine Beerze (penvoerder Waterschap) is in 2022 een half jaar vertraagd doordat een beschermde diersoort werd aangetroffen. In 2023 loopt het werk opnieuw vertraging op; het broedseizoen vormt nu een belemmering. Het werk wordt nu pas in het najaar 2023 opgeleverd. Dan is ook de samenwerkingsovereenkomst in zijn huidige vorm beëindigd. Met de gebiedspartners onderzoeken we of- en in welke vorm de uitvoeringscommissie een rol kan krijgen in de GGA (Gebieds Gerichte Aanpak) Kempenland West.

Binnen de gebiedsontwikkeling Levende Beerze lopen de volgende projecten:

- Natuurontwikkeling (248 hectare)
Voor het herstellen van een robuust beekdal van de Kleine Beerze is in januari 2019 samen met de partners bij de provincie Noord-Brabant een NNB-aanvraag ingediend voor het toevoegen van 248 hectare nieuwe natuur (waarvan 110 hectare Ondernemende Natuur Netwerk Brabant). Deze NNB-aanvraag behelst een waarde van circa € 10.000.000,--. Gedeputeerde Staten van de Provincie Noord-Brabant heeft ingestemd met de aanvraag. De grondaankopen worden met name door de Provincie en Waterschap gerealiseerd. Eersel heeft hierop als manifestpartner de noodzakelijke invloed. Ongeveer 2/3 deel van de benodigde gronden zijn inmiddels aangekocht en (deels) ingericht. Tot 2027 zullen nog beperkt aankopen gedaan worden. Daarna sluit dit project.
- Dorp aan de Beek
Het beekherstel en de inrichting van het projectgebied tussen de brug Hoogeloonseweg en brug Heike is zo goed als voltooid. Met Stichting Dorp aan de Beek, Brabants Landschap en Waterschap de Dommel worden afspraken gemaakt over het beheer van het 7 hectare grote gebied tussen de dorpsrand en de beekloop. De gemeente zal het overgrote deel van het gebied de komende drie jaar als landschapselement gaan beheren om de natuurontwikkeling op de gewenste wijze op gang te krijgen. Stichting Dorp aan de Beek richt zich in eerste instantie op het beheer van het voedselbos. Met ingang van 2023 gaan we hiervoor kosten maken. Deze extra kosten hebben we gemeld in de 2^e bestuursrapportage 2022.
- Meerwaardetraject Donk
Via een participatief gebiedsproces (uitnodigingsplanologie) zijn bij de bewoners van de Donk ideeën opgehaald die passen binnen de doelen van de gebiedsontwikkeling Levende Beerze. Het betreft 5 tot 7 initiatieven welke maatschappelijke meerwaarde kunnen bieden. De Provincie Noord-Brabant heeft een belangrijke stem in de beoordeling van de meerwaarde. De gesprekken met de initiatiefnemers zijn in 2021 gestart. De initiatieven moeten worden vastgelegd in anterieure overeenkomsten. Deze anterieure overeenkomsten vormen de basis voor één ruimtelijke procedure die nodig is om de ontwikkelingen tot uitvoering te brengen. De snelle initiatiefnemers moeten nu wachten op "hun burens". Wij zetten in op de start van de bestemmingsplanprocedure in het najaar. Direct na de zomer 2023 beoordelen wij het gebundelde principeverzoek hiervoor.
- Lanen door de Kempen
Fase drie van het programma 'Lanen door de Kempen' is volledig uitgevoerd. Totaal zijn er circa 1000 laanbomen geplant. Door de droogte van 2020 en 2022 zijn vrij veel bomen dood gegaan. Deze zijn inmiddels via inboet vervangen. Ook het watergeven kost ons steeds meer geld. Deze extra laanbomen zijn nu opgenomen in het beheerareaal en de kosten van het beheer worden in de loop der jaren vertaald naar budgetten in de exploitatiebegroting.

Gebiedsgerichte aanpak (GGA; provinciaal project)

Om de kwaliteit van Natura 2000-gebieden te verbeteren, is de provincie in 2021 gestart met verkenningen voor een Gebiedsgerichte Aanpak rondom deze gebieden. De noodzaak voor de GGA zit onder andere in de verplichtingen rondom de Kaderrichtlijn Water, versterking natuurwaarden en als afgeleide daarvan op reductie van de stikstofdepositie op de Natura 2000-gebieden. In onze gemeente gaat het om de gebieden Kleine Beerze, Landschotse Heide, Groot- en Kleinmeer en de Run. We sturen erop om deze GGA zoveel mogelijk synchroon te laten lopen met het gebiedsproces de Levende Beerze en het samen met Bergeijk op te starten gebiedsproces de Run.

Gebiedsontwikkeling de Run

In navolging van de gebiedsontwikkeling Levende Beerze is gestart met een vergelijkbaar gebiedsproces op de flanken van het beekherstel van de Run.

- Beekherstel de Run: de gekanaliseerde beek tussen Schadewijk en Grootgoor (gemeente Veldhoven) wordt in het kader van de verplichtingen uit de KaderRichtlijn Water (KRW) omgevormd tot een meanderende beek met natuur- en biodiversiteitswaarden die passen bij de status van een Natura 2000-gebied. Ook moet de waterberging worden vergroot. Het initiatief en uitvoering van het project ligt bij het Waterschap de Dommel. De uitvoering start naar verwachting in de tweede helft van 2024. De financiering van het werk aan de beekloop komt voor een deel uit de gebiedsridor N69 en vanuit van het waterschap. De gemeente Eersel levert ook een bescheiden financiële bijdrage voor fiets- en wandelpaden, wandelbruggetjes, bewegwijzering en een uitzichtpunt. Hiervoor hebben wij cofinancieringsverklaringen afgegeven bij Provincie Noord-Brabant en projectkredieten in het MIP 2022 opgenomen.
- Gebiedsontwikkeling de Run: de colleges van de gemeente Eersel en de gemeente Bergeijk hebben besloten om tot een gebiedsontwikkeling rondom de Run te komen. De bedoeling om al 2021 te starten is door het omvallen van het Huis van de Brabantse Kempen en vertrek van RO-medewerkers in Eersel en Bergeijk mislukt. In 2023 willen we een doorstart maken. Speerpunten van onze colleges zijn vasthouden van regenwater op de hoge zandgronden en het sociaaleconomisch perspectief voor de agrarische ondernemers. De looptijd van een dergelijk uitvoeringsprogramma is circa tien jaar. De gemeente Eersel is筆者 voor deze proeftuin.

Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland (IBP-VP)

Om het gebiedsgericht werken binnen de gebiedsontwikkeling Levende Beerze nog beter mogelijk te maken, is er door de gemeente Oirschot en Eersel een IBPVP-aanvraag ingediend. Het IBPVP is een Interbestuurlijk Programma Vitaal Platteland wat door het Rijk is uitgezet om de problemen (onder andere landbouw en klimaatadaptatie) op de Zuidoostelijke zandgronden te kunnen aanpakken.

In 2021 heeft de provincie Noord-Brabant circa 1,8 miljoen euro beschikbaar gesteld voor de 'Proeftuin gebiedsontwikkeling Levende Run en de nieuwe 'Proeftuin Slimme Landschappen in de Kempen'. Beide proeftuinen omvatten veertien projecten/processen die de komende vijf jaar worden gerealiseerd.

Handhaving

Op basis van de prioriteiten uit het Uitvoeringsbeleid Kwaliteit Vergunningen Toezicht en Handhaving, 1^e herziening is ook voor 2022 een uitvoeringsprogramma vastgesteld. Dit beleid heeft betrekking op de programma's 3, 4, 5 en 6 (ruimtelijke ordening, milieu, veiligheid en verkeer). Inwoners en bedrijven ervaren overlast door uiteenlopende zaken. Voorbeelden zijn afval in de openbare ruimte, overlast van dieren (loslopende honden en hondenpoep), langdurig of fout parkeren van voertuigen, vernielingen en foutief plaatsen van reclameborden. De BOA's worden ingezet voor handhaving van de hiervoor gemelde klachten en meldingen, ook in de avonduren en de weekenden. Daarnaast worden door of namens de gemeente controles uitgevoerd en wordt toezicht gehouden bij bedrijven en in uitvoering zijnde (bouw)projecten.

In 2022 is deelgenomen aan regionale projecten, zoals 'Samen sterk in Brabant' en het Kempisch Interventie Team (KIT). In deze projecten worden gebied overschrijdende zaken aangepakt, in samenwerking met andere instanties, zoals wildcrossen en dumpingen van drugsafval, huisvesting van arbeidsmigranten, en dergelijke. Jaarlijks rapporteert het college aan de raad over de realisatie van de VTH-taken.

Anticiperende grondaankopen

In hoofdstuk 5 van de nota grondbeleid is aangegeven dat ons college anticiperende verwervingen moet kunnen doen als daartoe vanuit ruimtelijke perspectief aanleiding voor is. Deze verwervingen worden op de balans geactiveerd op het moment dat de grond in exploitatie genomen wordt. Er is zodoende geen afzonderlijke dekking nodig.

Wat heeft het gekost?

Het programma omvat de volgende productgroepen:

1. bouwen en wonen;
2. woonomgeving en leefmilieu;

3. planologie en stedenbouw.

INVESTERINGEN

Jaar	Omschrijving kapitaalwerk	Beschikbaar gesteld	Uitgaven tot en met dienstjaar	Restant-krediet	Over te boeken
	<i>Ruimt.ordering en volkshuisvesting</i>				
2016/2022	Huisv opvang statushouders en ontheemden	1.386.428	186.428	1.200.000	1.200.000
2022	Huisv opvang statushouders en ontheemden (grond)	300.000	0	300.000	300.000
2022	Actualisatie Kempische visie op wonen	12.000	0	12.000	12.000
2022	Visie tuinen van Eersel	50.000	0	50.000	50.000
2020	Evenementenkasten	105.000	42.575	62.425	62.425
19+20+21	vervanging groen (MIP 2019+2020+2021)	306.000	250.800	55.200	55.200
2020	Beleidsplan Groen Loont Vogelakkers (mip 2020)	36.000	18.802	17.198	0
2020	Aanv uitv integraal beleidsplan Groen Loont	118.000	65.383	52.617	52.617
2005/2021	Ecol. verbind. zone Kleine Beerze (2e fase)	166.000	180.340	-14.340	-14.340
'06+'10+'12+'16+'20	Ecol. verbind. zone Kleine Run	367.479	105.312	262.167	262.167
2021	Gebiedsontwikkeling Levende Run	220.000	51.862	168.138	168.138
10/11/12/13/14/14/15/18/19/21/21/21	Gebiedsontwikk. Kleine Beerze (MIP'10+'11+'12+13+14+15+18+19+21)	2.689.784	2.544.926	144.858	144.858
2018	EVZ Rouwven-Oostelbeersedijk	50.000	20.224	29.777	0
2020	Boomveiligheidscontrole (mip 2020)	30.000	32.043	-2.043	0
2021	Incidentele maatregelen recreatie	50.000	11.330	38.670	38.670
2021	Herstelmaatregelen gemeentelijke landschapselementen	100.000	22.088	77.912	77.912
2021	IBP proeftuinen in de Kempen	1.797.479	175.108	1.622.371	1.523.621
2021/2022/2022	Plan Bos en Boom (excl. grond)	384.056	53.434	330.622	330.622
2022/2022	Plan Bos en Boom (grond)	1.324.944	345.563	979.381	979.381
2022	Opstellen nieuw bomenbeleids en beheersplan	25.000	0	25.000	25.000
2022	Natuurherstelwerkz.heden groot- en kleinmeer	87.640	52.337	35.303	35.303
2022	Raster heidetrace Steensel	30.000	0	30.000	30.000
'12+'13+'15+'16+'17+'18+'20+'21+'22	Herziening ruimtelijke plannen	873.553	637.156	236.397	236.397
2012/2013/2014/2020	Agenda van de Kempen 2012+2013+2014	100.000	56.531	43.469	0
2019/2021	Visie transformatielocatie best steed geb (MIP2019)	50.000	32.341	17.660	17.660
2021/2022/2022	Omgevingsvisie 2.0+3.0 (MIP 21+22)	370.000	62.336	307.664	307.664
2022	Anticiperende verwervingen	2.000.000	0	2.000.000	0
2021	Vorbereidingskosten Eersel-Zuid	987.228	987.228	0	0
2022/ 2022	Vorbereidingskrediet nieuwe grondexploitaties	120.000	0	120.000	0
2021	Vorbereidingskosten Eersel-West	13.254	46.466	-33.212	0
2021	Vorbereidingskosten Veldhoek (Eersel-Zuid)	16.241	131.191	-114.950	-114.950
2021	Vorbereidingskosten Boterbochten III	6.413	31.116	-24.703	-24.703
2021	Vorbereidingskosten Koppelen 9	2.803	6.681	-3.878	0
2021	Vorbereidingskosten Vessem-Noord	10.811	55.418	-44.608	0
2021/2022	Vorbereidingskosten Nardushoek	201.117	27.781	173.336	173.336
	Totaal programma:	14.387.229	6.232.799	8.154.431	5.928.978

Toelichting:

Huisvesting opvang statushouders en ontheemden (inclusief grond)

In september 2022 (raadsvoorstel R22.074) is het krediet dat beschikbaar is gesteld voor de aankoop van vier woningen omgezet naar een breed inzetbaar krediet voor de taakstelling

huisvesting statushouders en huisvesting/opvang ontheemden uit Oekraïne en is het krediet verhoogd naar € 1.500.000,-- (inclusief grond). Zoals omschreven bij 'Huisvesting statushouders' wordt ingestoken op het realiseren van verplaatsbare woningen in samenwerking met WSZ om aan de taakstelling te kunnen voldoen. Inmiddels zijn verschillende projecten opgestart, waaronder Postelseweg in Eersel, Kerkberg in Vessem en Kranenpoel in Kneegsel. Er zijn inmiddels projectleiders ingehuurd en er is een start gemaakt met de verplaatsing van de opvanglocatie voor vluchtelingen uit Oekraïne. Daarnaast zal indien nodig ook gekeken worden naar andere mogelijkheden. Voorgesteld wordt om het krediet door te schuiven naar 2023 en de naam van het krediet te wijzigen naar 'Huisvesting statushouders, opvang ontheemden en vluchtelingen'.

Actualisatie Kempische visie op wonen

In 2022 is gestart met de voorbereidingen voor de actualisatie van de Kempische visie op wonen. In 2023 wordt deze visie geactualiseerd. Voor deze actualisatie wordt het krediet overgeheveld naar 2023.

Visie tuinen van Eersel

Door capaciteitsgebrek is niet gewerkt aan de uitwerking van de visie Akkers van Eersel. De wens is nog steeds om in dit gebied de kwaliteit te verhogen. Het is dan ook nodig om het budget over te hevelen naar 2023.

Evenementenkasten (MIP 2020)

We hebben/hadden 8 evenementenkasten in de gemeente Eersel. Eén is weggehaald, omdat deze nooit meer werd gebruikt. Zes stuks zijn in 2022 vervangen door exemplaren die wel voldoen aan de NEN-eisen. In 2023 worden de kasten aan het Mortelveld, Kerkplein Steensel en de kiosk Markt Eersel aangepast, geplaatst c.q. vervangen. De evenementenkast bij de "de Höllekes" in Steensel verdwijnt zodra het Kerkplein geschikt is voor evenementen. Het krediet moet worden overgeboekt naar 2023.

Vervanging groen (MIP 2019 + 2020 + 2021)

Door het vertrek van onze beleidsmedewerker Bos, Natuur en Groen hebben wij in 2022 weinig aandacht kunnen geven aan dit project. Inmiddels is onze groep groenbeheerders weer op sterkte. In 2023 zullen we het project afronden. Wij stellen voor om het restantkrediet over te hevelen naar 2023.

Beleidsplan Groen Loont Vogelakkers (MIP 2020)

Het proefproject vogelakkers is in 2022 voortgezet. Voor 2023 is budget beschikbaar gesteld om de vogelakkers definitief om te zetten naar blijvende landschapselementen. Het proefproject is daarmee ten einde en dit krediet kan worden afgesloten. Het toekomstige beheer zal worden gevoerd vanuit de exploitatiebegroting.

Aanvullende uitvoering integraal beleidsplan Groen Loont (MIP 2020)

Dit krediet is bedoeld voor het opknappen van bosplantsoenen en bestaande ecologische verbindingzones en voor het opstellen van een bosbeleidsplan. Dit bosbeleidsplan is in 2020 opgesteld en door de gemeenteraad vastgesteld. In 2021 zijn de ecologische verbindingzones verder onderhouden en is een start gemaakt met het opknappen van de bosplantsoenen. In 2022 zijn er nog beperkt werkzaamheden vanuit dit krediet uitgevoerd. In 2023 moeten er nog meer bosplantsoenen hersteld worden. Door het vertrek van onze beleidsmedewerker Bos, Natuur en Groen hebben wij in 2022 weinig aandacht kunnen geven aan de afronding van dit project. Inmiddels is onze groep groenbeheerders weer op sterkte. In 2023 zullen we het project afronden. Wij stellen voor om het restantkrediet over te hevelen naar 2023.

Ecologische VerbindingsZone Kleine Beerze 2^e fase (MIP 2005 + 2021)

Dit betreft de EVZ Meerven en EVZ Ellenbroek. De gemeente heeft de benodigde gronden verworven. Met de laatste grondaankoop staat het krediet nu tijdelijk negatief. Het gebied is in het najaar 2022 ingericht. We wachten op de formele 50% beschikking en uitbetaling voor de afwaarderingsbijdrage van/via het GOB. Het krediet moet dan ook worden overgeboekt naar 2023.

Ecologische VerbindingsZone Kleine Run (MIP 2006 + 2010 + 2012 + 2016 + 2020)

Dit project wordt getrokken door waterschap de Dommel. De gemeente is hier actief bij betrokken. Zo zijn wij verantwoordelijk voor de bestemmingsplanprocedures en de benodigde grondruilingen. Het betreft het tracé Schadewijk-Grootgoor (Veldhoven). Het particulier initiatief "Landgoed de Vloete" ligt deels in deze EVZ. Het "projectplan Waterwet de Run" en het bestemmingsplan

“Landgoed de Vloete” zijn momenteel in procedure. Uit het krediet betalen we ons aandeel voor de grondverwerving, uitvoeringskosten en onze bijdrage in de gezamenlijke kosten voor de rentmeester (vier keer € 10.000,--; 2020-2023). De uitvoering van het beekherstel start in de tweede helft van 2024. Afronding in 2025. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na drie jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Gebiedsontwikkeling Levende Run (MIP 2021)

Eind 2020 heeft de gemeenteraad van Eersel ervoor gekozen om ook een gebiedsontwikkeling tussen Bergeijk en Eersel te starten. We willen dit samen doen met Bergeijk. Het krediet dekt de kosten voor inhuur van de Eerselse projectleider over de periode 2020 t/m 2025. Dit krediet moet dan ook worden overgeboekt naar 2023. Een ander deel van de kosten voor dit gebiedsontwikkelingsproces komen uit de subsidie “Proeftuinen van de Kempen”.

Gebiedsontwikkeling Kleine Beerze (MIP 2010 + 2011 t/m 2015 + 2018 + 2019 + 2021)

De uitvoering van het beekherstel Kleine Beerze heeft grotendeels in 2022 plaats gevonden. In het eerste half jaar van 2023 wordt de uitvoering afgerond. Dan zullen we dit krediet via een projectevaluatie afsluiten. Hierna willen we u voorstellen doen of en hoe we de gebiedsontwikkeling verder vervolgen. Dit in relatie met de GebiedsGerichte Aanpak (GGA) Kempenland West. Wij stellen voor om het krediet over te boeken naar 2023.

Ecologische verbinding Rouwven-Oostelbeersedijk (MIP 2018)

Het doel van dit project is/was om de ecologische verbindingen en het landschap rondom Wintelre te versterken. Dat hebben we gedaan door de (deels) verdwenen kampenstructuren (houtsingels/struweelhagen) die vroeger in dit gebied lagen te herstellen. Ook in 2022 zijn er nog diverse werkzaamheden uitgevoerd aan deze kampenstructuren. Hiermee is het doel van dit project behaald. Wij stellen voor het krediet af te sluiten.

Boomveiligheidscontrole 2020-2022 (MIP 2020)

De boomveiligheidscontroles voor 2022 zijn ook uitgevoerd. Het projectkrediet kan worden afgesloten. Omdat boomveiligheidscontrole een reguliere jaarlijkse activiteit is (risicoaansprakelijkheid), zullen we deze kosten vanaf 2023 functioneel boeken op de exploitatiebegroting.

Incidentele maatregelen recreatie (MIP 2021)

Dit krediet is bedoeld om een aantal recreatieve maatregelen uit het beleidsplan gemeente bos- en natuurterreinen 2021-2030 uit te voeren. Het gaat om maatregelen tegen wildcrossers, het vervangen van openstellingsborden, het plaatsen van informatieborden en de aanleg van twee hondenloslooproutes. In 2022 zijn er twee hondenloslooproutes gerealiseerd. Ook treffen we maatregelen tegen wildcrossers (plaatsen hekwerken etc.) en hebben we verschillende borden vervangen/geplaatst. In 2023 moeten er nog een aantal borden vervangen worden. Daarnaast staan er nabij de bosschuur een aantal recreatieve objecten (loopgraven, trimtoestellen, etc.) die in slechte staat verkeren. Wij stellen voor het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Herstelmaatregelen gemeentelijke landschapselementen (MIP 2022)

De gemeentelijke landschapselementen (LSE) (houtsingels en struweelhagen) hebben een onderhoudsachterstand. Mede daardoor zijn sommige LSE's zelfs (deels) verdwenen. Door deze LSE te herstellen, wordt het landschap in onze gemeente groener en krijgt de biodiversiteit een impuls. In 2021 hebben we voornamelijk invasieve exoten bestreden. In 2022 hebben we onderhoud en aanplant uitgevoerd aan de LSE's in het buitengebied rondom Wintelre. Er zijn nog veel andere LSE's in de gemeente die in slechte staat verkeren. Het beschikbare restantkrediet (€ 77.912,50,--) willen we hiervoor inzetten. Wij stellen voor het restantkrediet over te boeken naar 2023.

IBP proeftuinen in de Kempen (MIP 2021)

In december 2020 heeft de gemeenteraad besloten dat de gemeente Eersel als penvoerder gaat optreden voor IBP “proeftuinen in de Kempen”. De gemeente heeft hiervoor in 2021 € 1.797.479,-- in beheer gekregen om in te zetten in 14 processen/projecten in de Kempen. Twee daarvan liggen in de gemeente Eersel.

Voor het penvoerderschap mogen we 2% van het budget gebruiken: € 36.000,--.. Het IBP-proces loopt tot en met 2024. Het krediet moet worden overgeboekt naar 2023.

Plan Bos & Boom (MIP 2021 + 2022)

Plan Bos & Boom is uw ambitieuze plan om in de periode 2021-2030 in de gemeente Eersel 400.000 extra bomen te planten. Het jaar 2021 is vooral gebruikt om dit project op te starten, waardoor er maar relatief weinig bomen geplant zijn. In 2022 hebben we grootschalig bomen aangeplant (ongeveer 58.000). Het project duurt nog meerdere jaren en er zijn nog veel bomen te gaan. Wij stellen voor het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Plan Bos & Boom; grond (MIP 2021 + 2022)

In de afgelopen twee jaar hebben we ten behoeve van plan Bos en Boom voor bijna € 700.000,-- gronden aangekocht c.q. eigen gronden afgewaardeerd. Dit komt overeen met plusminus negen hectare. Plan Bos en Boom loopt nog tot en met 2030. Wij stellen voor om het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Opstellen nieuw bomen beleids- en beheerplan (MIP 2022)

Door gebrek aan personele capaciteit is het project in 2022 niet volledig uit de verf gekomen. Wij stellen voor om het krediet over te boeken naar 2023.

Natuurherstelwerkzaamheden Groot- en Kleinmeer (2022)

Groot- en Kleinmeer is een Natura-2000 gebied welke volledig in eigendom is van de gemeente Eersel. Voor het beheer en in standhouden van N2000 maken we gebruik van subsidies. In 2022 hebben we een subsidie gekregen van Provincie Noord Brabant voor herstelmaatregelen en monitoring over de komende drie jaar (2022-2025). De monitoring en projectverantwoording wordt namens de gemeente uitgevoerd door bureau van Nierop uit Walik. Het restantkrediet moet worden overgeboekt naar 2023.

Raster rondom hoogspanningstrace Steensel (2022)

Onder de hoogspanningsleidingen tussen Steensel en de A67 proberen we heide te laten ontwikkelen. Dit blijft laag en zo besparen we kosten. Anders moeten we om de paar jaar met groot materieel bomen en struiken verwijderen om te zorgen dat dit niet in de hoogspanningsleidingen groeit. Het mechanisch verwijderen vernietigt bodemleven en is dan ook slecht voor de biodiversiteit. Ontwikkeling van (mozaïek) heide kost ongeveer tien jaar. De ontwikkeling van heide wordt hier echter onmogelijk gemaakt door motorcrossers. U heeft ons in 2022 krediet gegeven om rasters te plaatsen. De rasters zijn inmiddels geplaatst. Momenteel zijn we bezig om de poorten te plaatsen. Binnen de rasters kunnen we nu ook makkelijker (druk)begrazing met schapen laten uitvoeren. De werkzaamheden worden begin 2023 afgerond. Het restantkrediet moet worden overgeboekt naar 2023.

Herziening ruimtelijke plannen

De budgetten worden gebruikt om de kosten voor de implementatie van de Omgevingswet te dekken.

Het budget moet worden overgezet naar 2023, omdat de kosten voor de implementatie van de Omgevingswet doorlopen.

Agenda van de Kempen

In 2022 is een einde gekomen aan de samenwerking in het Huis van de Brabantse Kempen. Voorgesteld wordt om het krediet af te sluiten in 2022.

Visie transformatielocatie bestaand stedelijke gebied

De ontwikkeling van een visie voor het gebied tussen de Markt, Postakkers, Areven en de Nieuwstraat wordt hieruit gefinancierd. Het budget moet worden overgezet naar 2023, omdat de kosten doorlopen. Ook kunnen hier nog aanvullende studies uit gefinancierd worden.

Omgevingsvisie 2.0 (MIP 2021)

De Omgevingsvisie 2.0 is in 2021 afgerond. Deze visie 2.0 wordt gebruikt om deze met participatie, aanvullend onderzoek en het inbedden van meer beleidsvelden uit te bouwen tot een Omgevingsvisie 3.0, die voldoet aan de Omgevingswet. Het budget moet doorlopen in 2023. De opstart van de Omgevingsvisie 3.0 is later, omdat eerst gewerkt wordt aan de Ruimtelijke visie woonuitbreidingen.

Anticiperende verwervingen

In 2022 zijn er geen anticiperende aankopen gedaan. Conform bestaande methodiek wordt het restantkrediet niet overgeboekt naar 2022.

Vorbereidingskrediet nieuwe grondexploitaties

In 2022 zijn er kosten gemaakt ten behoeve van mogelijke nieuwe bouwgrondexploitaties. Onder andere de projecten Veldhoek, Eersel-West, Boterbochten III en Vessem-Noord zijn in de voorbereidende fase. Tot aan de vaststelling van het gebiedsconcept, waarbij een separaat voorbereidingskrediet wordt gevraagd, komen de kosten ten laste van de post 'voorbereidingskrediet'. Vanwege de vele projecten die gelijktijdig lopen en de capaciteit die hierop is ingezet in 2022 is het krediet overschreden. Totaal beschikbaar was € 120.000,-- en de uitgaves waren circa € 221.000,--. In februari 2023 zijn door uw raad de gebiedsconcepten van de plannen Veldhoek en Boterbochten III vastgesteld met daarbij een voorbereidingskrediet. Hierdoor passen de uitgaves weer binnen de door uw raad beschikbaar gestelde kredieten. De gemaakte kosten worden later ingebracht in de grondexploitaties. De voorbereidingskosten inzake Veldhoek en Boterbochten III worden als negatieve restantkredieten overgeboekt naar 2023 aangezien voor deze projecten in 2023 afzonderlijke kredieten worden toegekend. De overige uitgaves passen binnen het krediet, waarbij de restantkredieten niet worden overgeboekt.

EXPLOITATIE

Programma: Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting				
Productgroep	Begroting 2022		Werkelijk 2022	Vershil 2022
	Primitief	Na wijziging		
LASTEN				
Bouwen en wonen	141.987	834.787	828.708	6.079
Woonomgeving en leefmilieu	980.064	1.068.974	1.277.773	-208.799
Planologie	7.703.367	8.138.367	10.092.855	-1.954.488
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	8.825.418	10.042.128	12.199.337	-2.157.209
BATEN				
Bouwen en wonen	727.979	3.031.492	3.409.063	377.571
Woonomgeving en leefmilieu	111.423	156.423	736.812	580.389
Planologie	7.808.185	8.841.561	10.990.192	2.148.631
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	8.647.587	12.029.476	15.136.067	3.106.591

Programma: Ruimtelijke ordening en volkshuisvesting				
Productgroep	Begroting 2022		Werkelijk 2022	Vershil 2022
	Primitief	Na wijziging		
LASTEN				
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	8.825.418	10.042.128	12.199.337	-2.157.209
Kapitaallasten	132.754	1.026.774	966.741	60.033
Apparaatskosten	1.854.536	2.217.307	2.862.280	-644.973
Totaal lasten	10.812.708	13.286.209	16.028.358	-2.742.149
BATEN				
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	8.647.587	12.029.476	15.136.067	3.106.591
Apparaatskosten	0	0	545.923	545.923
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	703.667	504.393	-199.274
Totaal baten	8.647.587	12.733.143	16.186.383	3.453.240
Saldo programma	2.165.121	553.066	-158.026	711.092

Met betrekking tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11. De onderstaande analyse gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze een directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen ineens).

Productgroep Bouwen en wonen

Omgevingsvergunningen (voordeel van € 88.000,-- op de baten en voordeel van € 14.000,-- op de lasten)

In 2022 is een incidenteel project vergund en hiernaast zijn er bij enkele grote woningbouwprojecten hogere inkomsten gerealiseerd dan verwacht. In totaal zijn de opbrengsten € 88.110,-- hoger dan verwacht. Ook waren de lasten circa € 14.000,-- lager dan geraamd.

Handhaving extra toezicht (voordeel van € 40.000,-- op de lasten)

In het raadsvoorstel van 22 februari is een budget beschikbaar gesteld van € 200.000,-- om een pilot te starten voor de aanpak van wildcrossen. Met dit budget van € 200.000,-- worden twee BOA's ingehuurd om de pilot uit te kunnen voeren in de periode 2022-2025. Omdat de pilot niet in de tweede helft van 2022 heeft kunnen starten, is er een onderscheiding van dit budget van circa € 40.000,-- in 2022. In mei 2023 wordt gestart met de pilot wildcrossen.

Opvang vluchtelingen Oekraïne

We vangen in onze gemeente circa 95 Oekraïners op in gemeentelijke opvang en circa 25 in particuliere opvang. Voor de huur, inrichting en het gebruik van de gemeentelijke opvanglocaties, verstrekkingen van leefgeld, ondersteuning van de opvang in huisvesting, zorg en onderwijs, hebben we € 976.521,-- uitgegeven, exclusief € 54.729,-- gemeentelijke personeelskosten. Hiervan is € 266.927,-- voor de verstrekkingen van leefgeld. Hier tegenover staan Rijksbijdragen die bestaan uit de vergoeding van transitiekosten (geschikt maken van opvanglocaties) en vergoeding van de andere kosten zoals hiervoor genoemd. Deze bedragen € 2.193.719,--. Hierdoor bedraagt het positief resultaat € 1.162.469,--.

Resultaatbestemming opvang vluchtelingen

We verzorgen opvang van vluchtelingen uit Oekraïne in gemeentelijke opvanglocaties en ondersteunen in particuliere opvang. We zorgen voor en ondersteunen in huisvesting, onderwijs en zorg en verstrekkingen van leefgeld. De rijksbijdragen zijn ruim toereikend, vooral door een efficiënte werkwijze, relatief goedkope inrichting van gemeentelijke opvanglocaties en veel inzet van vrijwilligers. Ook hebben we in vergelijking met andere gemeenten laat extra toezicht in onze grote gemeentelijke opvanglocatie kunnen inzetten. Hierdoor bedraagt het positief resultaat € 1.162.469,--. De gemeenteraad heeft bij besluitvorming over de 2^e bestuursrapportage aangegeven dit resultaat te bestemmen voor de andere werkzaamheden voor de opvang van vluchtelingen. Enkele projecten die worden genoemd zijn de realisatie van verplaatsbare woningen in samenwerking met WSZ en de aanschaf van vastgoed voor onder andere de huisvesting van vluchtelingen en/of statushouders. Dit heeft dan een link met het krediet "Huisvesting statushouders, opvang ontheemden en vluchtelingen".

Productgroep Woonomgeving en leefmilieu

Beheer landschapselementen en EVZ (nadeel van € 43.920,-- op de lasten)

In 2022 is de beleidsmedewerker Bos, Natuur en Groen vertrokken. Medio september hebben we twee nieuwe medewerkers "groen" aan kunnen nemen. Zij hebben in 2022 primair veel aandacht besteed aan inventarisatie en herstellen van ons natuurbezit. Dit omdat ons het overzicht hierop ontbrak. Daarbij hebben zij forse onderhoudsachterstand in onze LSE's (landschapselementen) laten wegwerken. Dit heeft circa € 40.000,-- extra gekost; ook in advieskosten.

In de exploitatiebegroting is/was structureel onvoldoende geld opgenomen voor het beheer van onze landschapselementen. In de 2^e bestuursrapportage 2022 is ook een forse uitbreiding van onze LSE's gerapporteerd (7 ha; Dorp aan de Beek, Vessem).

Productgroep Planologie

Reconstructies (voordeel van € 41.000,-- op de lasten)

Eind april 2022 is de samenwerking met de Brabantse Kempen beëindigd. De gemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden zijn in gesprek om de samenwerking op een andere wijze voort te zetten. De behoefte aan (en noodzaak voor) samenwerking is er nog steeds, gezien de grote uitdagingen en kansen die er liggen op het gebied van economie en transitie landelijk gebied. Omdat de samenwerking is beëindigd zijn er in 2022 geen uitgaven geweest.

Planschade (voordeel van € 87.000,-- op de lasten, nadeel van € 80.000,-- op de baten)

In 2022 zijn geen tegemoetkomingen uitbetaald uit de post planschades. De geraamde kosten voor adviezen en leges worden onderschreden met €7.000,--.

Pilot sloopsubsidie (voordeel van € 64.000,-- op de lasten).

Op 22 februari 2022 is een sloopsubsidieregeling vastgesteld. Het doel van deze regeling is om overbodige bebouwing in het buitengebied te slopen. De regeling heeft een looptijd van één jaar

vanaf 1 juni 2022 en er was € 100.000,-- ter beschikking gesteld. In 2022 zijn twee subsidies verleend. Er resteert nog een bedrag van € 63.800,--. Op basis van het raadsbesluit moet het resterende bedrag overgeboekt worden naar 2023.

Anterieuere overeenkomsten

Er zijn in 2022 17 nieuwe dossiers voor anterieure overeenkomsten en twaalf dossiers zijn afgesloten. Het positieve saldo ten opzichte van de begroting exclusief overheadskosten bedraagt € 88.540,--. Het saldo van anterieure overeenkomsten in 2022 bedraagt afgerond € 57.514,-- voordelig doordat de toerekening van overheadslasten van afgerond € 31.000,-- in programma 11 dient te geschieden.

4. Milieu

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Door het uitvoeren van de activiteiten die vallen onder dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **“Inwoners van de gemeente Eersel wonen in een schone, gezonde en duurzame leefomgeving.”**

Beleidsterrein/ subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Afval-/ Grondstoffen	Aantal kg huishoudelijk restafval per inwoner per jaar (verplicht) Norm: 2022: 50 kg* (inclusief milieustraat, meetbaar in 2022) Landelijke VANG-doelstelling: 100 kg per inwoner	Restafval per inwoner inclusief milieustraat: 2017: 69 kg 2018: 59 kg 2019: 59 kg 2020: 61 kg 2021: 58 kg 2022: 54 kg	Om de kaders uit te werken worden de volgende projecten uitgevoerd: 1. Inzet mobielscheidingsstation 2. Optimalisatie bestaande inzamelstructuren oud papier, glas, textiel 3. Analyse Inzamelstructuur restafval 4. Onderzoek kringloop en hergebruikcentra bouwmaterialen 5. Communicatie
Energie	CO ₂ -reductie ten opzichte van 1990 (eigen indicator) Norm: 49% CO ₂ -reductie in 2030 en 95% reductie in 2050 (gemeentelijk beleid in lijn met het klimaatakkoord) In ton kg CO ₂ : 2030: 52.810 (51%) 2050: 5.117 (5%)	IJKpunt 1990: 1990: 103.550 2019: 96.800 2020: 85.000	Het uitvoeren van acties op vijf subthema's: 1. Gemeentelijk vastgoed 2. Gebouwde omgeving 3. Mobiliteit 4. Grootschalige opwekking 5. Landbouw Acties die zijn uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma duurzaamheid 2021-2025. Onderdeel hiervan is ook de voortgang te meten m.b.v. de duurzaamheidsbarometer.

Gemeentelijk vastgoed	CO ₂ -reductie ten opzichte van 2012 (eigen indicator)	Cumulatief resultaat: 2019: -13,61% (1.126 ton kg CO ₂) 2020: -17,26% (1.078 ton kg CO ₂)	Verdere uitvoering geven aan het realiseren van 164 duurzaamheidsmaatregelen om de 39% reductie te realiseren in 2025. Acties staan uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma duurzaamheid 2021-2025.
	Norm 2025: 39% CO ₂ -reductie t.o.v. 2012 In ton kg CO ₂ : 2012: 1.303 2025: 795 (61%)		
Energiereductie en zon-op-dak	Energiebesparing t.o.v. 2007 en duurzame energieopwekking in TJ (eigen indicator)	2018: 7% energiebesparing t.o.v. 2007 27 TJ duurzaam opgewekte zonnestroom	Uitvoering geven aan het plan van aanpak energiereductie en zon-op-dak
	Norm: 2030: 15% energiebesparing t.o.v. 2007 2030: 200 TJ duurzame energieopwekking	2019: 8,6% energiebesparing t.o.v. 2007 41 TJ duurzaam opgewekte elektriciteit 2020: 18,0% energiebesparing t.o.v. 2007 61 TJ duurzaam opgewekte zonnestroom 2021: 75 TJ duurzaam opgewekte zonnestroom (energiebesparing nog niet bekend)	
Grootschalige opwekking	Norm: 0,055 TWh grootschalige opwekking in 2030 (eigen indicator)	2022: 0 TWh	Uitvoering geven aan het beleid grootschalige zonne-energie gemeente Eersel 2020-2030
Duurzame energie	Percentage elektriciteit opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa (eigen indicator)	2019: 12,5% van het totaal duurzaam opgewekte elektriciteit 2020: 18,8% van het totaal duurzaam opgewekte elektriciteit	* Eigen ingekochte stroom is groen door aankopen Garanties van Oorsprong; *Uitvoering geven aan het plan van aanpak energiereductie en zon-op-dak *Uitvoering geven aan het beleid grootschalige zonne-energie gemeente Eersel 2020-2030 *Uitvoering geven aan de acties opgenomen in het Uitvoeringsprogramma duurzaamheid 2021-2025
	Norm: 15,9 terajoule extra per jaar		

Energiegebruik woningen	Percentage wonin- gen met geregi- streerd energielabel A (eigen indicator)	2022 Eersel: 33,2% Nederland: 29,1% Gemeenten < 25.000 inwoners: 29,2%	Uitvoering geven aan het plan van aanpak energiereductie en zon-op-dak
	Norm: > het gemid- delde van gemeen- ten < 25.000 inwo- ners		
Hernieuwbare energie	Percentage her- nieuwbare elektrici- teit (verplicht)	2019: 12,5% Gemeenten < 25.000 inwoners: 24,2%	
	Geen norm		

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2022

Afval-/Grondstoffen

Ontwikkelingen

De Kempengemeenten richten hun grondstoffenbeleid op de transitie naar een Circulaire Kempengemeenschap. Het lineaire economiemodel waarin waardevolle grondstoffen worden uitgeput heeft geen toekomst. We werken als Kempengemeenten naar een circulaire economie waarin we producten en grondstoffen zo lang mogelijk in de keten houden, op een duurzame manier materiaalke- tens sluiten en waarde creëren uit afvalstromen. De circulaire economie is geen doel op zich. Het is onderdeel van een duurzame samenleving die gericht is op het verminderen van de milieudruk. Een duurzame samenleving voorkomt afval, streeft naar optimaal hergebruik van producten en grond- stoffen, wordt gevoed door duurzame energie, draagt bij aan klimaatbescherming en heeft oog voor people, planet en profit.

Het streven is om zo veel mogelijk grondstoffen met een zo hoog mogelijke kwaliteit in de (lokale) kringloop te behouden. Dit resulteert er automatisch in dat we zo min mogelijk restafval overhouden dat verbrand moet worden. We wensen een circulaire samenleving waarin het sluiten van kringlo- pen de normaalste zaak van de wereld is en af zijn van de wegwerpeconomie.

*) De doelstelling van 50 kg restafval per inwoner inclusief milieustraat in 2022 is met 54 kg restaf- val per inwoner net niet gehaald, maar dit betreft een minimaal verschil. Gemeente Eersel doet het hiermee enorm goed op het gebied van gescheiden inzameling. De landelijke VANG-doelstelling: 100 kg per inwoner in 2022 is hiermee meer dan ruim behaald.

Duurzaamheid

Energie

De gemeente heeft de wettelijke taak om een daling van de CO₂-uitstoot van 49% in 2030 en 95% in 2050 te realiseren ten opzichte van 1990. Dit betrachten we te behalen door onder meer zelf het goede voorbeeld te geven (gemeentelijk vastgoed), inwoners en bedrijven te stimuleren minder en duurzamere energie te gebruiken (energie-reductie en zon-op-dak) en door grootschalige duurzame energieopwekking in te zetten. Daarnaast zijn er diverse andere acties die worden gedaan en die zijn samengevat in het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2021-2025.

Energiereductie & zon-op-dak

Op 25 augustus 2020 heeft de gemeenteraad van Eersel een pakket van amendement en moties aangenomen. Hierbij hoort het 'Plan van aanpak energiereductie en zon-op-dak', als onderdeel van

het 'Uitvoeringsprogramma duurzaamheidsbeleid 2021-2025'. In 2022 zijn allereerst verdere voorbereidende werkzaamheden voor het plan uitgevoerd, onder andere het uitwerken van de werkzaamheden waarin Kempenenergie een rol heeft. In 2022 is daarom eveneens ingezet om de samenwerking met Kempenenergie verder vorm te geven en uit te bouwen. Hierbij is tevens gekeken naar de juridische vorm van de samenwerking. Daarnaast is er specifiek gericht op bedrijven. Onder andere is een inventarisatie opgemaakt van de wensen met betrekking tot verduurzaming. Hieruit is de eerste bijeenkomst van een reeks geplande bedrijvensessies in het najaar van 2022 georganiseerd.

Energiereductie bestaande gemeentelijke gebouwen

De gemeente Eersel heeft in 2015 haar 38 gebouwen in kaart gebracht middels een zogenaamde Energie-prestatie Advies voor Utiliteitgebouwen Maatwerkadvies (EPA-U Maatwerkadvies) waarbij, per gebouw, inzichtelijk is gemaakt welke duurzaamheidsmaatregelen (en bijbehorende investeringen) mogelijk zijn om aan de ambities van het Klimaatbeleid te voldoen.

Om de ambitie van 39% energiebesparing bij het bestaand gemeentelijk vastgoed in 2025 te realiseren zijn er in totaal 164 duurzaamheidsmaatregelen geadviseerd. Deze maatregelen (conform Trias Energetica) bestaan uit beperking van de energievraag, gebruik van duurzame energie en het efficiënt gebruik van fossiele brandstoffen. Met de financiële middelen worden tot 2025 de 164 duurzaamheidsmaatregelen doorgevoerd.

Uitvoeringsprogramma duurzaamheid

De gemeente Eersel heeft de opgave op het gebied van duurzaamheid verdeeld over de vijf thema's. Deze opgave is vertaald naar een uitvoeringsprogramma duurzaamheid 2021-2025, waarin per thema de ambities, doelstellingen en acties zijn samengevat. Op een aantal (deel)onderwerpen zijn losse kredieten ter beschikking gesteld, zoals het bestemmingsreserve duurzaamheidsfonds voor energiereductie en zon-op-dak.

Voor een aantal doelstellingen en acties geldt dit niet en daarvoor worden de financiële middelen aangewend.

Bestrijding energiearmoede

In 2022 werd de term 'energiearmoede' ineens een begrip in Nederland. Door de snel stijgende energieprijzen, vaak in combinatie met een slecht geïsoleerde woning, konden veel inwoners hun energierekening nauwelijks nog betalen. De groep inwoners met het laagste inkomen heeft energietoeslag kunnen aanvragen. Deze groep huishoudens hebben we verder ondersteund door hen een energiebesparbox toe te sturen. In het komend jaar kijken we op welke manieren we inwoners in energiearmoede nog verder kunnen helpen.

Het Luchthaven Eindhoven Overleg

In het rapport Opnieuw Verbonden van Pieter van Geel, deed de verkenner in 2019 een advies over de ontwikkeling van Eindhoven Airport in de periode 2020-2030. Binnen het Luchthaven Eindhoven Overleg (LEO) worden voor de aanbevelingen uit het rapport Opnieuw Verbonden werkgroepen opgericht waarin alle betrokken actoren in overleg gaan. De voorzitter van LEO is de directe adviseur over ontwikkelingen rond de luchthaven Eindhoven voor de minister van I&W en de staatssecretaris van Defensie. Ook de taken van het wettelijke COVM hebben een plek gevonden binnen LEO.

Het afgelopen jaar is er veel gebeurd. Zo is de stichting Samen op de Hoogte uitgebreid met extra personeel. Hiermee krijgt onder andere het Leefbaarheidsfonds, het fonds waar omwonenden subsidie kunnen krijgen voor projecten die de leefbaarheid verbeteren, meer bekendheid in de omgeving.

Verder is in het LEO besloten dat Eindhoven Airport, het Rijk, de Provincie, gemeente Eindhoven en veertien omliggende gemeenten de komende jaren gezamenlijk een totaalbedrag van 1,75 miljoen euro beschikbaar zullen stellen voor het Leefbaarheidsfonds en een nieuw op te zetten fonds voor gezondheidswinst. Hierbij is ook afgesproken dat er een oplossing komt voor een drietal huishoudens die bovenmatig veel overlast ervaren van de luchthaven. De twee huishoudens binnen de gemeente Eersel zijn inmiddels uitgekocht. Zij worden begeleid in de zoektocht naar een nieuwe woning.

Riolering

De werkzaamheden aan de riolering worden gedekt door de rioolheffing. In het in 2022 vastgestelde Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2023-2027 is vastgelegd hoe we de rioolheffing inzetten. Zie ook de paragraaf 'Lokale heffingen' van deze begroting.

Op basis van de uitgangspunten uit het GRP 2023-2027 definiëren we nu jaarlijks in het MIP projecten op basis van plaats, tijd en geld. Dit doen we bij de voorjaarsnota/begroting. Bij de voorjaarsnota 2024 gaan we de projecten uit het vastgestelde GRP 2023-2027 vertalen in het MIP 2024-2027.

Vervangen elektrotechnisch/mechanisch deel drukriolering

Veel van de pompgemalen van de drukriolering in het buitengebied zijn inmiddels veertig jaar oud. Het incidenteel vervangen van elektrische besturingen, pompen en leidingwerk wanneer deze defecten vertonen is niet meer doelmatig. In 2022 hebben we (te) hoge extra kosten gemaakt met onvoorziene reparaties en ad hoc vervangingen. Dit vraagt een planmatige aanpak. In de komende vier jaar vervangen we het binnenwerk van 76, 101, 104, 120 en 88 stuks gemalen. De ervaring leert dat hierdoor de beheerkosten zullen dalen.

Vervangen elektrotechnische/mech hoofd gemalen

De gemiddelde staat van de 35 rioolhoofdgemalen is goed. We inspecteren de rioolhoofdgemalen planmatig twee keer per jaar. Op basis hiervan worden reparaties uitgevoerd. We hebben een vervangingsschema opgesteld voor het volledig vervangen van het binnenwerk van de gemalen.

Implementatie milieutaken Omgevingswet en beheer inrichtingenbestand door omgevingsdienst

De omgevingsdienst (ODZOB) voert wettelijke basistaken op het gebied van milieu voor gemeenten uit. Dit betreft de advisering over vergunningen en meldingen, het houden van toezicht en de voorbereiding van handhaving. Diverse onderwerpen worden collectief uitgevoerd. In 2022 zijn bovenop de reguliere taken voorbereidende werkzaamheden voor de invoering van de Omgevingswet uitgevoerd, zoals: het omzetten van landelijke milieuregels naar gemeentelijke regels welke kunnen worden opgenomen in de omgevingsplannen, het herzien van werkprocessen, en het maken van dienstverleningsafspraken. Daarnaast is het milieu-inrichtingenbestand geactualiseerd en omgezet naar de nieuwe systematiek conform de Omgevingswet (van inrichting naar milieubelastende activiteit).

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

1. Voorkomen vervuiling;
2. Milieuzorg

Jaar	Omschrijving kapitaalwerk	Beschikbaar gesteld	Uitgaven tot en met dienstjaar	Restant-krediet	Over te boeken
	Milieu				
2010	Maatr.i.h.k.v. Kad.Richtl.Water (MIP'10)	1.700.000	1.263.531	436.469	0
2017	KRW maatregelen Gender + RWZI Eindhoven	59.000	38.190	20.810	0
2018/2018	Riolering Onderzoekskosten	69.900	60.772	9.129	0
2021	2021 Vervangen electrotechn/mech deel gemalen	305.000	43.184	261.817	261.817
2021	2021 Riolering onderzoeken	27.000	16.216	10.784	0
2022	2022 renovatie drukriolering	301.000	0	301.000	301.000
2022	2022 Vervangen hoofdgemalen	49.000	0	49.000	49.000
2022	2022 Re-linen riolering	315.000	159.840	155.160	155.160
2020	Onderzoek uitwerking grondstoffencentrum	56.600	7.958	48.642	42.489
2021	Vervanging KCA depot	115.000	0	115.000	115.000
2016/2017	Energiereductie gem. gebouwen (MIP 2016+2017)	199.000	191.699	7.301	0
2017 t/m 2020 + 2022	Energiereductie gem. gebouwen (MIP 17tm21)	2.224.000	496.244	1.727.756	1.727.756
2019	Onderzoek verkeerslawaaai diverse woningen	76.350	17.844	58.507	58.507
2018/2019	Verduurzamen mobiliteit	25.000	0	25.000	25.000
2018 t/m 2022	Uitvoeringsprogramma duurzaamheid	390.974	153.322	237.652	237.652
2018/2019	Ondersteuning ontwikkelingen E'Hoven airport	150.000	148.327	1.673	0
2019	Geluidsbeleid (MIP 2019)	15.000	0	15.000	15.000
2019/2020/2021	Bewustwording duurzaamheid (MIP 2019+2020+2021)	57.000	43.942	13.058	13.058

2019	Wind- en zonne-energie (MIP2019)	50.000	38.750	11.250	0
2019	Onderz transitie best gem vastgoed (MIO 2019)	25.000	0	25.000	25.000
2020	Regionaal meetsysteem (MIP 2020)	75.000	22.500	52.500	52.500
2020	Uitvoering regeling reductie energiegebruik 2020	249.183	230.933	18.250	0
2020/2021	Transitievisie warmte en energie	257.758	72.218	185.541	185.541
2021/2022	Uitv plan v aanpak energiereductie, zon op dak (21+22)	328.000	16.961	311.039	311.039
2021	Aanpassen geluidswal MCC de Kempen	135.000	26.307	108.693	108.693
2022	Ontwikkeling vliegveld Eindhoven	42.000	0	42.000	42.000
2018/2020	Proj. Intensivering toez.veehouderijen	201.000	195.280	5.720	0
Totaal programma:		7.497.765	3.244.015	4.253.750	3.726.211

INVESTERINGEN

Toelichting:

Maatregelen in het kader van Kader Richtlijn Water (KRW, MIP 2010)

Dit krediet was beschikbaar voor een samenwerking van tien gemeenten met Waterschap de Dommel. Door samenwerkingen zijn tegen meest optimale kosten verbeteringen in het gezamenlijke afvalwatersysteem gerealiseerd (OAS = Optimalisatie Afvalwater Systeem). De 1^e en 2^e tranche zijn afgerond. Daarna is het project stil gevallen. Mogelijk dat in de toekomst nieuwe initiatieven voor een OAS worden gestart. Op dat moment zullen we opnieuw een krediet aanvragen. Wij stellen voor om het lopende krediet af te sluiten.

KRW-maatregel Gender en RWZI Eindhoven (MIP 2017)

In het verleden heeft de gemeente Eersel op eigen initiatief een onderzoek laten uitvoeren naar de waterkwaliteit in de Gender. Het beekje viel buiten het bovengenoemde gezamenlijke KRW-project. Uit dit onderzoek bleek dat de waterkwaliteit in de Gender goed was en is. Later is hier vanuit een ander project nog natuurherstel gedaan door de beek te laten meanderen. Het krediet kan worden afgesloten.

Riolering onderzoekskosten (MIP 2018)

Dit krediet is gebruikt voor het opstellen van het Basis RioleringsPlan (BRP) voor de kernen van de gemeente Eersel. De berekeningen zijn voltooid en de resultaten zijn meegenomen in het onlangs door de gemeenteraad vastgestelde Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2023-2027. De werkzaamheden zijn hiermee afgerond en dit krediet kan worden afgesloten.

Vervangen elektromechanische deel gemalen (MIP 2021)

Dit krediet is bestemd voor het vervangen van het elektromechanische deel van drukrioolpompen 1^e fase. Dit project is in 2021 en 2022 voorbereid. Aanbesteding en uitvoering is in 2023. Het restantkrediet is hiervoor nodig en moet worden overgeboekt naar 2023.

Riolering onderzoeken (MIP 2021)

Dit krediet hebben we gebruikt voor het laten schrijven van het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2023-2028. Het GRP is in 2022 vastgesteld. Het krediet kan worden afgesloten.

Renovatie drukriolering 2^e fase (MIP 2022)

Dit krediet is bestemd voor het vervangen van het elektromechanische deel van drukrioolpompen 2^e fase.

Fase 1 en fase 2 worden in hetzelfde bestek ondergebracht. Aanbesteding en uitvoering is in 2023. Het krediet is hiervoor nodig en moet worden overgeboekt naar 2023. Fase 3, 4 en 5 volgen in 2023-2025.

Vervangen hoofdgemalen (MIP 2022)

Door beperkte personele capaciteit hebben we dit project nog niet opgepakt. Met deze middelen willen wij het electromechanische deel van hoofdgemalen verbeteren c.q. deels vervangen. In februari jl. hebben wij een assistent rioolbeheerder aangenomen. In de loop van 2023 gaan wij dit project oppakken. Wij stellen voor om het krediet over te boeken naar 2023.

Re-linen riolering (MIP 2022)

Door een kunststof “kous” in een rioolbuis aan te brengen en vervolgens de epoxy in de kous te laten uitharden, ontstaat een nieuwe kunststof buis in een oude betonbuis. Vooral bij kleine diameters is dit een interessante techniek. Ook op de Markt/Hint Eersel overwogen wij deze toepassing. Zo hoeven we het oude cultuurhistorische karakter niet aan te tasten. In 2022 is ongeveer de helft van het krediet gebruikt. Ook in 2023 gaan we weer rioolinspecties doen en reparaties/re-lining laten uitvoeren. Wij stellen voor om het krediet over te boeken naar 2023.

Onderzoek uitwerking grondstoffencentrum

In 2022 is besloten niet verder te gaan met de ontwikkeling van een grondstoffencentrum, samen met de gemeenten Bladel en Reusel-De Mierden. Geen voortgang in dat traject brengt echter de consequentie dat er in Eersel gekeken moet worden naar het sluitend krijgen van de grondstoffen-cyclus in de gemeente Eersel. Om daar vorm aan te kunnen geven is het nodig het krediet over te boeken naar 2023.

Vervanging KCA depot

Het KCA depot op de milieustraat is nog niet vervangen. Het idee was dat het KCA depot direct in een nieuw grondstoffencentrum ingepast zou kunnen worden. Door het stoppen van het project om te komen tot een gezamenlijk grondstoffencentrum is het verzoek het budget voor een nieuw KCA depot in 2023 te behouden en het KCA definitief te gaan vervangen.

Energiereductie gem. gebouwen (MIP 2016 + 2017)

Het krediet is beschikbaar gesteld voor diverse duurzaamheidsmaatregelen bij gemeentelijke gebouwen.

Met dit krediet zijn inmiddels de volgende duurzaamheidsmaatregelen gerealiseerd:

- Zonneboiler in gymzaal Duizel;
- HR++ beglazing gymzaal Duizel;
- HR++ beglazing gymzaal Steensel .

Dit krediet zal worden afgesloten. Het restantkrediet kan vervallen.

Energiereductie gem. gebouwen (MIP 2017 t/m 2020 + 2022)

Dit krediet is beschikbaar gesteld voor het realiseren van diverse duurzaamheidsmaatregelen volgens uitvoeringsplan verduurzamen gemeentelijk vastgoed welke uw raad op 1 november 2016 heeft vastgesteld.

In 2022 zijn met dit krediet de volgende duurzaamheidsmaatregelen gerealiseerd:

- Dakisolatie, HR++, WTW en LED verlichting Markt 29;
- Zonnepanelen tennis Eersel;
- HR++ gymzaal Duizel en gymzaal Steensel.

Realisatie van al deze maatregelen is een uitdaging vanwege de benodigde intensieve voorbereidingstijd en omdat uiteindelijke realisatie mede afhankelijk is van de volgende factoren:

- De businesscase moet voor elke locatie positief zijn (waarbij de haalbaarheid van alle duurzaamheidsmaatregelen in relatie tot de terugverdienopdracht van de betreffende investering/maatregelen in kaart moeten worden gebracht);
- De uitkomst van gesprekken met de betreffende verenigingen inzake op bovengenoemde businesscases (terugverdienmodel van de investering versus baten) moet positief zijn;
- De levensvatbaarheid van de betreffende verenigingen moet positief zijn (uitvoer in afstemming op toekomstig accommodatiebeleid).

Het restantkrediet dient overgeboekt te worden naar 2023, waarbij wordt opgemerkt dat een vervroegde aflossing inzake de zonnepanelen op d'n Boogerd op het krediet is gecorrigeerd.

Onderzoek verkeerslawaaai diverse woningen

Van het Bureau Sanering Verkeerslawaaai heeft de gemeente subsidie ontvangen voor onderzoek naar verkeerslawaaai voor diverse woningen (158 in totaal), verspreid door de gemeente maar met name geconcentreerd aan de Eindhovenseweg in Steensel en de Willibrorduslaan in Eersel. De situatie ten aanzien van de saneringsoperatie wegverkeerslawaaai aan de Eindhovenseweg in Steensel en de Willibrorduslaan in Eersel worden in aparte projecten opgepakt/uitgevoerd. Dit heeft te maken met de herinrichtingsplannen voor beide wegen. Wat resteert is een “verzamelproject” van 41 woningen verdeeld over de gemeenten. Hiervoor is een saneringsprogramma vastgesteld.

Er is gestart met aanvullend onderzoek naar te nemen gevelmaatregelen. Bron- en overdrachtsmaatregelen zijn niet doelmatig of mogelijk. Het restantkrediet overboeken naar 2023.

Verduurzamen mobiliteit

De kosten voor de realisatie van de twee openbare laadpalen bij het gemeentehuis worden in 2023 nog ten laste gebracht van dit krediet. Vertraagde levering noodzaakt hiertoe. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na drie jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Uitvoeringsprogramma Duurzaamheidsbeleid

Met het duurzaamheidsbeleid is aandacht voor duurzaamheidsthema's die samenhangen met de energie-transitie. Denk hierbij aan afval/materialen, klimaatadaptatie, het verduurzamen van mobiliteit, biodiversiteit en eerlijke productie. Het uitvoeringsprogramma dat hoort bij het duurzaamheidsbeleid voor de aankomende jaren (2021 – 2025) is in 2021 opgesteld. Hierbij is er in het speciaal aandacht voor zon-op-dak en energiereductie. Het uitvoeringsprogramma geeft een actueel beeld van de stand van zaken ten opzichte van de Eerselse klimaatdoelstellingen. Jaarlijks wordt dit beeld geactualiseerd. Het restantkrediet gaat de komende jaren gebruikt worden om uitvoering te geven aan het uitvoeringsprogramma 2021 – 2025. Daarom het restantkrediet overboeken naar 2023.

Ondersteuning ontwikkelingen Eindhoven Airport

Het krediet voor de ondersteuning van de ontwikkelingen rond Eindhoven Airport is beschikbaar gekomen voor de inzet van Eersel in het proces om te komen tot Proefcasus en vervolgens een nieuw Luchthavenbesluit voor de Luchthaven Eindhoven. In de begroting 2022 is er voor de periode 2022-2025 extra krediet gekomen voor de verdere ontwikkeling van het Luchthaven Eindhoven Overleg. Daarmee kan dit krediet worden afgesloten.

Geluidbeleid

Het bestaande geluidbeleid is verouderd en moet worden geactualiseerd. Dit project hangt samen met de implementatie van de Omgevingswet. De Regiegroep Implementatie Omgevingswet Kempengemeenten (RIOK) heeft het standpunt ingenomen om de overgang naar de Omgevingswet beleidsneutraal te laten verlopen. Dit betekent dat aanpassing van het geluidbeleid wordt uitgesteld. De Omgevingswet biedt het bevoegde gezag een ruime periode na 2023 om het beleid omgevingswet-proof te maken. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na drie jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Bewustwording duurzaamheid

Inwoners en ondernemers bewust maken van duurzaamheid en de mogelijkheden die zij daarin hebben, is een belangrijk onderdeel in het communicatieplan voor het duurzaamheidsbeleid van onze gemeente. We werken hieraan onder andere door het vernieuwen van de duurzaamheidspagina op de gemeentelijke website en het opzetten van een jaarronde contentkalender. Voor deze werkzaamheden zetten we het krediet voor bewustwording duurzaamheid in. Vandaar het voorstel om het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Wind- en zonne-energie

Dit krediet kan opgeheven worden.

Onderzoek transitie bestemming gemeentelijk vastgoed (MIP 2019)

Dit project was in afwachting van de Transitievisie Warmte (TVW) van gemeente Eersel. In april 2021 heeft de raad de Startnotitie Transitievisie Warmte vastgesteld. Daarna is de TVW opgesteld. Hierin staat beschreven hoe wij als gemeente willen komen tot een aardgasvrij Eersel in 2050. Deze TVW is daarmee de basis voor het uitwerken van maatwerkadviezen, per gebouw, waarbij de (on)mogelijkheden voor een aardgasvrije (All-electric of hybridevorm) oplossing inclusief eventuele benodigde aanvullende investeringen (na-isoleren spouwmuren, daken, vloeren en/of HR++ glas, etc.) in beeld worden gebracht. Deze uitkomsten kunnen dan in de meer-jaren-onderhoudsplannen worden geïntegreerd, waarna we op de natuurlijke vervangmomenten, de betreffende gasinstallatie, aanpassen of vervangen door een aardgasvrije oplossing.

In verband met personeelstekort binnen het team vastgoed heeft de opstart van dit onderzoek nog niet plaatsgevonden. In 2023 wordt een maatwerkadvies opgesteld (als 1^e pilot) ten behoeve van een gasloos gemeentehuis. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de

mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na drie jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Regionaal meetsysteem

Het krediet voor het Regionaal Meetsysteem wordt gebruikt voor de (financiële) verplichtingen die behoren bij het besluit om deel te nemen aan de Regionaal Meetsysteem met meetpunten in de eigen gemeente. In Eersel is een meetpunt geplaatst in Knegsel. Jaarlijks bedraagt de bijdrage € 7.500,--. In 2023 wordt hier verder gebruik van gemaakt. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na drie jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Uitvoering regeling reductie energiegebruik 2020

Voor de Regeling Reductie Energieverbruik hebben we vouchers verstrekt aan huiseigenaren om energiebesparende maatregelen te treffen. Daarnaast hebben wij de regeling gebruikt om advies te geven aan huiseigenaren over energiebesparende maatregelen, zoals dak-, raam- of gevelisolatie en heeft er een grootschalige inkoopactie plaatsgevonden. De regeling liep tot en met 31 december 2021. Het resterende krediet moest terugbetaald worden aan het Rijk. De eindafrekening heeft inmiddels plaatsgevonden. Daarom kan dit krediet worden afgesloten.

Transitievisie warmte en energie

In december 2021 heeft de raad de Transitievisie Warmte vastgesteld. Het restantkrediet gaat de komende jaren gebruikt worden om uitvoering te geven aan de Transitievisie Warmte, zoals bij de uitvoering van het besparingsprogramma. Daarom restantkrediet overboeken naar 2023.

Plan van aanpak energiereductie en zon-op-dak 2021 – 2024

In April 2021 heeft de raad Plan van aanpak energiereductie en zon-op-dak 2021-2024. In 2022 zijn allereerst verdere voorbereidende werkzaamheden voor het plan uitgevoerd, onder andere het uitwerken van de werkzaamheden waarin Kempenenergie een rol heeft. In 2022 is ingezet op de samenwerking met Kempenenergie verder vorm te geven en uit te bouwen. Daarnaast is er een aanzet gemaakt met de bedrijfsessies. Het restantkrediet is nodig om de gestelde taken uit te voeren en moet worden overgeboekt naar 2023.

Aanpassen geluidwal MCC de Kempen

De gemeente Eersel is projectpartner in het Kempische BedrijvenPark (KBP) in Bladel. De bouw van een groot bedrijfspand op het KBP in Bladel veroorzaakt extra geluidsoverlast richting Eersel. Bij de Raad van State werd hiervoor een procedure tegen de gemeente Bladel gevoerd. Het bestuur van het samenwerkingsverband KBP en de gemeente Bladel hebben ons college om medewerking gevraagd voor het verlengen van één van de geluidswallen op Eersels grondgebied. Wij hebben ervaring hiermee en bezitten nog de lopende vergunningen voor dit grondwerk. Ons college heeft ingestemd met dit verzoek. Het beschikbare krediet is een werkkrediet. Het werk is nog in volle uitvoering. Het restantkrediet moet worden overgeboekt naar 2023. De uiteindelijke kosten zijn voor rekening van het KBP.

Ontwikkeling vliegveld Eindhoven

In de begroting 2022 is voor de periode 2022-2025 een bedrag van € 42.000,-- beschikbaar gesteld ter ondersteuning van de verdere ontwikkeling van het Luchthaven Eindhoven Overleg (LEO). De komende jaren zal dit onder andere gebruikt worden om, samen met alle andere partijen, een fonds voor gezondheidswinst op te zetten en ter ondersteuning van het secretariaat van het Leefbaarheidsfonds, van waaruit projecten in de omgeving van de luchthaven worden gefinancierd die bijdragen aan de leefbaarheid. Daarom dient dit krediet overgeboekt te worden naar 2023.

Project Intensivering toezicht veehouderijen

Het project Intensivering toezicht veehouderijen is in 2022 afgerond. Het restant van € 5.720,-- wordt daarom niet overgeboekt naar volgend jaar.

EXPLOITATIE

Programma: Milieu				
Productgroep	Begroting 2022		Werkelijk 2022	Verschil 2022
	Primitief	Na wijziging		
LASTEN				
Voorkomen vervuiling	2.323.890	2.671.564	2.789.056	-117.492
Milieuzorg	572.213	995.005	823.852	171.153
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	2.896.103	3.666.569	3.612.909	53.660
BATEN				
Voorkomen vervuiling	3.943.267	4.358.515	4.560.876	202.361
Milieuzorg	386.600	635.698	361.598	-274.100
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	4.329.867	4.994.213	4.922.474	-71.739

Programma: Milieu				
Productgroep	Begroting 2022		Werkelijk 2022	Verschil 2022
	Primitief	Na wijziging		
LASTEN				
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	2.896.103	3.666.569	3.612.909	53.660
Kapitaallasten	716.800	1.106.680	675.689	430.991
Apparaatskosten	697.070	697.070	663.187	33.883
Totaal lasten	4.309.973	5.470.319	4.951.785	518.534
BATEN				
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	4.329.867	4.994.213	4.922.474	-71.739
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	315.000	176.816	-138.184
Totaal baten	4.329.867	5.309.213	5.099.290	-209.923
Saldo programma	-19.894	161.106	-147.505	308.611

Met betrekking tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11. De onderstaande analyse gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze een directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen ineens).

Productgroep Voorkomen vervuiling

Onderhoud Riolering

(nadeel op de lasten van € 110.020,-- exclusief kapitaallasten, en toevoeging aan de voorziening)

Deze overschrijding wordt veroorzaakt door:

- Hogere energiekosten (€ 20.997,--) door hogere tarieven;
- Hogere kosten voor rioolinspectie en het reinigen van kolken door een groter areaal riolering en kolken (€ 29.802,--);
- Hogere kosten voor onderhoud van rioolgemalen. Deze hogere kosten worden met name veroorzaakt door uitval van oude drukrioolgemalen die met spoed zijn gerenoveerd (€ 131.864,--);
- Hogere advieskosten dan begroot (€ 29.428,--). We hebben ons ter voorbereiding op enkele projecten extra laten adviseren;
- Lagere uitgaven ter grootte van € 97.559,-- op diverse posten binnen de exploitatie Riolering.

De kapitaallasten zijn lager dan begroot, waardoor de storting in de voorziening € 204.578,-- lager is dan begroot.

Rioolheffing (voordeel van € 22.000,-- op de baten)

De baten op de rioolheffing waren hoger dan begroot, doordat er meer aansluitingen waren dan waar in de begroting rekening mee is gehouden.

Afval

Bladafval (voordeel van € 17.000,-- op de lasten)

We hebben minder blad hoeven op te ruimen dan waar in de begroting rekening mee is gehouden.

Afval (nadeel van € 86.000,-- op de lasten, nadeel van € 174.000,-- op de baten)

Het nadeel op de baten ontstaat met name door een hogere storting in de voorziening dan begroot. Daarnaast vallen de inkomsten uit verschillende afvalstromen lager uit en is er € 15.000,-- minder afvalstoffenheffing opgehaald. De hogere storting in de voorziening komt tot stand door de opheffing van de bestemmingsreserve afvalverwijdering. Het bedrag van € 415.248,-- is via de reserves ten gunste gekomen van de exploitatie en wordt via de post inzameling afval gestort in de voorziening egalisatie kosten afvalverwijdering.

Milieustraat (voordeel van € 61.000,-- op de lasten, nadeel van € 22.000,-- op de baten)

De lasten zijn vooral lager, doordat de verwerkingskosten lager zijn uitgevallen. Daarentegen zijn wel de poortgelden tegengevallen ten opzichte van de begroting.

Productgroep Milieuzorg

Energiearmoede (voordeel van € 165.000,- op de lasten, nadeel van € 165.000,- op de baten)

Voor de aanpak van energiearmoede is via een specifieke uitkering een bedrag van € 242.000,-- beschikbaar gesteld. Het bedrag is bedoeld voor activiteiten en middelen die ervoor zorgen dat de energierekening en/of -verbruik van huishoudens in energiearmoede daalt. Hiernaast willen we structurele energiebesparing realiseren bij huishoudens in energiearmoede en hen ondersteunen in het omlaag brengen van de energierekening. Voor deze maatregelen is in 2022 circa € 77.000,-- uitgegeven. De resterende subsidie van € 165.000,-- is als vooruit ontvangen op de balans geboekt.

Milieubeheer

Voor 2022 zijn inkomsten geraamd voor energiebesparende maatregelen die wij als gemeente uitvoeren bij onder andere verenigingen. Veel maatregelen die voor 2022 gepland stonden zijn in 2022 niet uitgevoerd, waardoor we in 2022 circa € 104.000,-- minder aan inkomsten hebben ontvangen dan begroot. Hiertegenover staan lagere kapitaallasten.

5. Veiligheid

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **“Inwoners zijn en voelen zich veilig in de gemeente Eersel.”**

Beleidssterrein/subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Jeugdcriminaliteit	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 10.000 inwoners (verplicht)	2021 Eersel: 130 Nederland: 80 Gemeenten < 25.000 inwoners: 80	*Het aandachtsgebied “veiligheid” van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG+) staat in nauw contact met de politie en gemeente. Door kennis en kunde te delen, voorkomen we problemen.
	Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners	2020 Eersel: 110 Nederland: 110 Gemeenten < 25.000 inwoners: 100	*Meer zichtbaarheid van het CJG+ op straat bij hanggroepen om met hen in contact te komen. Inzet jeugdcoach vanaf 2019.
		2019 Eersel: 84 Nederland: 132	* Door de bevordering van weerbaarheid van de jeugd, zullen zij een duidelijkere keuze kunnen maken.

		<p>Gemeenten < 25.000 inwoners: 110</p> <p>2018 Eersel: 107 Nederland: 119</p>	
Delicten	<p>Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners</p> <p>(verplicht)</p>	<p>2021 Eersel: 0,4 Nederland: 1,8 Gemeenten < 25.000 inwoners: 0,6</p>	<p>In samenwerking met winkeliers handhavend optreden door Buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA), politie en justitie.</p>
	<p>Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners</p>	<p>2020 Eersel: 0,3 Nederland: 2,0 Gemeenten < 25.000 inwoners: 0,6</p> <p>2019 Eersel: 0,3 Nederland: 2,3 Gemeenten < 25.000 inwoners: 0,7</p> <p>2018 Eersel: 0,3 Nederland: 2,2</p> <p>2017: 0,4 Nederland: 2,2</p>	
	<p>Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners</p> <p>(verplicht)</p>	<p>2021 Eersel: 3,1 Nederland: 4,3 Gemeente < 25.000 inwoners: 2,4</p>	<p>We nemen deel aan het Veiligheidshuis en we vaardigen een gemeentelijke functionaris af bij casus-overleggen.</p>
	<p>Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners</p>	<p>2020 Eersel 3,1 Nederland: 4,6 Gemeenten < 25.000 inwoners 2,5</p> <p>2019: Eersel: 2,6 Nederland: 4,8 Gemeenten < 25.000 inwoners: 2,8</p> <p>2018 Eersel: 3,3 Nederland: 4,9</p>	

		2017: 2,3 Nederland: 5,1	
	<p>Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners</p> <p>(verplicht)</p> <p>Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners</p>	<p>2021 Eersel: 0,8 Gemeenten < 25.000 inwoners: 1,2</p> <p>2020 Eersel: 1,8 Gemeenten < 25.000 inwoners: 1,4</p> <p>2019: Eersel: 3,1 Nederland: 2,3 Gemeenten < 25.000 inwoners: 2,0</p> <p>2018 Eersel: 1,6 Nederland: 2,5</p> <p>2017: Eersel 3,2 Nederland: 2,9</p>	<p>We stimuleren en faciliteren de zelfredzaamheid en bewonersinitiatieven op het gebied van buurtpreventie en WhatsApp-groepen. We hebben specifieke aandacht voor kwetsbare doelgroepen, zoals ouderen en mensen met een verhoogde slachtofferkans.</p> <p>We pakken veelplegers aan en bieden, als daar behoefte aan is, hulp aan ex-delinquenten mede via onze gemeenschappelijke regeling Kempenplus (Wet straffen en beschermen).</p>
	<p>Het aantal vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte) per 1.000 inwoners</p> <p>(verplicht)</p> <p>Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners</p>	<p>2022 Eersel: 4,8 Nederland: 6 Gemeenten < 25.000 inwoners: 4,3</p> <p>2021 Eersel: 4,4 Nederland: 6 Gemeenten < 25.000 inwoners 4,4</p> <p>2020 Eersel: 3,9 Nederland: 6,3 Gemeenten < 25.000 inwoners 4,5</p> <p>2019 Eersel: 3,1 Nederland: 5,9 Gemeenten < 25.000 inwoners: 3,9</p>	<p>Met gerichte publicaties in het weekblad de Hint en vooral social media vragen we aandacht voor bevorderen van meldingsbereidheid en het doen van aangifte. De meld- en herstellijn uitbreiden met een mogelijkheid tot het melden van onveilige situaties in de openbare ruimte.</p>

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2022

Kwartiermaker Kempen Interventie Team (KIT)

Gedurende de periode 1 maart 2019 tot en met 1 maart 2020 heeft de gemeente Eersel deelgenomen aan het pilotproject KIT (Kempen Interventie Team). Belangrijk doel van de pilot was het oefenen met het integraal uitoefenen van toezicht samen met partners. Zo participeerden ook de gemeenten Bergeijk, Best, Bladel, Oirschot, Reusel-de Mierden, Veldhoven en Waalre, het UWV, de Belastingdienst, de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de Immigratie- en Naturalisatiedienst, de Sociale Verzekeringsbank en de Politie in het project.

Inmiddels is de pilot geëvalueerd en heeft het college besloten om het KIT definitief vorm te geven en structurele middelen te reserveren van € 5.250,-- per jaar. De raad is hierover geïnformeerd door middel van een raadsinformatiebrief.

Jeugdcriminaliteit

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG+) de Kempen is er voor alle (aanstaande) ouders, verzorgers, kinderen en jongeren van 0 tot 23 jaar uit de Kempen. Ouders zijn zelf de belangrijkste opvoeders, maar ook het netwerk rond een gezin bepaalt het verloop van de opvoeding. Steun vanuit de leefomgeving is heel belangrijk. Vanaf de begroting 2022 wordt de jeugdcoach structureel ingezet. Het doel is het bevorderen van de maatschappelijke participatie van jongeren. We signaleren risico's vroegtijdig en plegen preventieve inzet.

Pas als deze steun niet voldoende is, volgt professionele hulpverlening. In gevallen dat jeugdigen een (al dan niet strafbare) misstap maken, vindt er direct afstemming plaats tussen politie en CJG+ om tot een passend (hulpverlenings-)traject te komen om de jeugdige de juiste handvatten te geven.

Delicten

Als gemeente hebben we de regie op veiligheidsbeleid. Naast een intensieve samenwerking met de overige Kempengemeenten en politie, werken we samen met het Veiligheidshuis. Dit is een samenwerking van diverse organisaties die gaat over jeugd, veelplegers, nazorg ex-gedetineerden, huiselijk geweld en radicalisering. Door deze en de samenwerkingsvormen met de inwoners van gemeente Eersel, spelen we efficiënter en slagvaardiger in op problemen en het voorkomen hiervan.

Veiligheidsgevoel

Georganiseerde en ondermijnende criminaliteit tast de maatschappelijke integriteit ernstig aan. Het beïnvloedt de veiligheid en het veiligheidsgevoel van onze inwoners. We werken daarom intensief samen met onder andere het Regionaal Informatie en Expertise Centrum (RIEC) met als doel om in onderlinge samenwerking het vestigingsklimaat van georganiseerde criminaliteit negatief te beïnvloeden.

Door onze dorpsraden en leefbaarheidsgroepen in de kernen, maar ook door de komst van buurtpreventie, bereiken we inwoners en andersom. Onze inwoners oefenen meer invloed uit en organiseren zich beter door de beschikbaarheid van informatie. Hierdoor geven ze meer vorm aan hun eigen (veilige) leefomgeving. Door het ontstaan van buurtpreventie WhatsAppgroepen en gebruik van social media worden inwoners, maar ook de gemeente snel bereikt. Hierdoor ontstaan kortere en snellere communicatielijnen, waardoor het veiligheidsgevoel vergroot wordt.

Rampen en incidenten

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio, bestaande uit de 21 burgemeesters uit onze regio, zorgt voor passende hulpverlening in geval van rampen en crisis. Niet alleen het op peil houden van voldoende getraind personeel en het behalen van de gestelde opkomsttijden voor de brandweer, maar ook preventieve maatregelen en voorlichting worden geïnitieerd vanuit de Veiligheidsregio. Door het maken van goede werkafspraken tussen de Veiligheidsregio en de gemeente, ontstaat er een continue aandacht voor fysieke veiligheid. Om snel en adequaat te reageren bij een ramp of crisis, beschikt de gemeente over een goed opgeleide en toegeruste crisisbeheersingsorganisatie. Samen met de Veiligheidsregio (bevolkingszorg) vullen we deze processen in en zorgen we voor oefeningen.

Risicobeheersing & risicobestrijding

Op basis van een gemeenschappelijke regeling en (contract)afspraken, levert de Veiligheidsregio advies over risico's en te nemen maatregelen. Advisering bij evenementen maakt hiervan onderdeel uit.

Vergroten zelfredzaamheid

Brandweer Nederland heeft diverse programma's waarin ze de zelfredzaamheid en bewustwording bij brand stimuleren. Door nauwe samenwerking met de Veiligheidsregio en lokale brandweerposten, vergroten we in het kader van "Brandveilig leven" de risicobewustwording van (minder zelfredzame) inwoners en bedrijven. Dit doen we door voorlichtings- en preventiecampagnes.

De gemeente en lokale brandweer blijven in contact met de bedrijven (op bedrijfsterreinen) binnen onze gemeente, om hen bewust te maken van de eigen verantwoordelijkheid op het gebied van preventieve en risico reducerende maatregelen.

Integrale Veiligheid: zowel met betrekking tot jeugdcriminaliteit (verwijzingen naar HALT) als met betrekking tot het aantal geweldsmisdrijven is de norm (net) niet gehaald.

Met betrekking tot de verwijzingen naar HALT komt dat door een actieve politie die gebruik maakt van HALT als dat mogelijk is.

Voor wat betreft de geweldsmisdrijven is de norm licht overschreden. Doordat de absolute aantallen laag zijn, leiden een paar extra geweldsdelicten al tot overschrijding van de norm.

Er is tevens sprake van een geringe overschrijding van de norm met betrekking tot het aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte. Dit ligt eraan dat er nauwkeuriger wordt geregistreerd, mede door een grotere meldingsbereidheid waarop is ingezet. Ook kunnen gezien de geringe aantallen bijvoorbeeld controles met oud en nieuw hogere cijfers tot gevolg hebben.

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

1. Sociale veiligheid;
2. Brandveiligheid, hulpverlening en rampenbestrijding.

EXPLOITATIE

Programma: Veiligheid				
Productgroep	Begroting 2022		Werkelijk 2022	Verschil 2022
	Primitief	Na wijziging		
LASTEN				
Sociale veiligheid	87.305	87.305	82.530	4.775
Brandveiligheid, hulpverlening, rampenbestrijding	1.264.641	1.272.141	1.257.887	14.254
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	1.351.946	1.359.446	1.340.417	19.029
BATEN				
Sociale veiligheid	106.500	106.500	114.791	8.291
Brandveiligheid, hulpverlening, rampenbestrijding	66.880	66.880	96.723	29.843
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	173.380	173.380	211.515	38.135

Programma: Veiligheid				
Productgroep	Begroting 2022		Werkelijk 2022	Verschil 2022
	Primitief	Na wijziging		
LASTEN				
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	1.351.946	1.359.446	1.340.417	19.029
Kapitaallasten	26.002	26.002	25.811	191
Apparaatskosten	328.189	328.189	325.561	2.628
Totaal lasten	1.706.137	1.713.637	1.691.788	21.849
BATEN				
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	173.380	173.380	211.515	38.135
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	0	0	0
Totaal baten	173.380	173.380	211.515	38.135
Saldo programma	1.532.757	1.540.257	1.480.274	59.983

Met betrekking tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11. De onderstaande analyse gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze een directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen ineens).

Productgroep Sociale veiligheid

Geen noemenswaardige afwijkingen

Productgroep Brandveiligheid, hulpverlening en rampenbestrijding

Brandweerkazernes

Vrijval voorziening brandweerkazerne (voordeel van € 29.000,-- op de baten).

In het meerjarig onderhoudsplan van 2022-2023 zijn de kosten van onderhoud deels dubbel opgenomen bij de jaarrekening 2021. In 2022 laten we deze dubbele raming vrijvallen. Dit levert een voordeel op in de exploitatie van € 29.000,--.

6. Verkeer en vervoer

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: “**Goede bereikbaarheid in balans met verkeersveiligheid en met zo min mogelijk overlast.**”

Beleidssterrein/subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Bereikbaarheid	Kwaliteitsniveau B wegnnet uitgedrukt in de landelijke richtlijn CROW (nader toegelicht in de beleidsnotitie kwaliteitsplan wegen) (eigen indicator) Norm: Niveau B ≥ 6	2022: 4,9 2020: 5,4 2018: 5,7 2016: 5,8	*Uitvoeren van onderhoudsmaatregelen (op basis van tweejarige inspectie) om het gekozen kwaliteitsniveau B te handhaven;

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2022

Uitvoering maatregelen verkeersveiligheid

Een ongeval heeft meestal meerdere oorzaken en ontstaat door een samenloop van omstandigheden. De mens speelt daarbij de belangrijkste rol, maar ook een vervoermiddel met gebreken of de toestand van de weg kan (mede) oorzaak zijn van een ongeval. Met verschillende maatregelen maakt de gemeente het verkeer veiliger en proberen we het aantal verkeersdoden en ernstige verkeersgewonden te verminderen. Dit is een actie die continu om aandacht vraagt. In 2022 is verder gegaan met de uitvoering van diverse maatregelen op het gebied van verkeersveiligheid.

Uitvoering verkeersveiligheidsplan

Verkeersveiligheidsplan (MIP 2010 t/m 2019; Uitvoering verkeersveiligheidsplan 2020; Maatregelen verkeersveiligheid 2021)

Aanpak van verkeersonveilige situaties

Op basis van verkeersongevallen, verkeerstellingen, meldingen en overleggen met onder andere dorpsraden en politie, beoordelen we (nieuwe) verkeersonveilige situaties. We passen deze

situaties aan waar mogelijk. In overleg met de scholen kijken we naar een veilige schoolomgeving en nemen we maatregelen. Dit zijn doorlopende acties, die we in 2022 hebben voortgezet. Zo zijn in de Bokshedsedijk in Eersel diverse verkeersremmende maatregelen aangebracht. In de Lantie in Vessem is een gedeelte ingericht als 30 km/uur, ondersteund met verkeersdrempels. In de Wolverstraat in Duizel is een bocht aangepast voor fietsers. In de gemeente zijn op diverse wegen verkeersborden, verkeersspiegels en/of wegmarkeringen aangepast/aangebracht om de lokale situatie te verbeteren.

Verkeerstellingen

Om inzicht in de ontwikkelingen van het verkeer te hebben, wil de gemeente structureel verkeerstellingen gaan uitvoeren. Ook in 2022 hebben we verkeerstellingen uitgevoerd.

Regionale HUB; Maatregelenpakket mobiliteitsstrategie De Kempen

Regionale ontwikkelingen (Bereikbaarheidsagenda):

De wegen houden niet op bij de gemeentegrens. Ontwikkelingen buiten de gemeente kunnen van invloed zijn op het verkeer in onze gemeente. Het is belangrijk om te zorgen voor een goede afstemming met andere gemeenten in de regio. Daarom hebben we hier regelmatig overleg over. In 2016 is een plan gemaakt (bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant) met maatregelen die ervoor zorgen dat de regio Zuidoost-Brabant leefbaar én bereikbaar blijft. In 2022 zijn deze maatregelen verder uitgewerkt. Deze maatregelen zijn onder andere:

- Voorbereiding snelle fietsverbinding de Kempen – Veldhoven;
- Studie naar kleinschalig vervoer in de Kempen met als doel de bereikbaarheid voor alle inwoners met het openbaar vervoer van de kleine kernen te verbeteren;
- Werkgeversaanpak bedrijventerreinen de Kempen, met als doel een duurzame verandering van het mobiliteitsgedrag van werknemers;
- Studie naar een regionaal vervoersknooppunt (HUB) aan de A67 ter hoogte van Eersel.

Overige verkeersvoorzieningen

Gedrag weggebruiker

De meeste ongevallen zijn het gevolg van menselijke fouten. Het is belangrijk dat de weggebruiker zich bewust is van zijn gedrag. Ook in 2022 hebben we maatregelen genomen om dat gedrag te beïnvloeden. Maatregelen zijn het ondersteunen van scholen op het gebied van verkeersveiligheid, het ondersteunen van landelijke en provinciale campagnes, het ondersteunen van acties van Veilig Verkeer Nederland (VVN) en het plaatsen van digitale snelheidsdisplays, waarop de automobilist kan zien hoe hard hij rijdt. Ook is er in 2022 een opfriscursus Auto van Veilig Verkeer Nederland georganiseerd.

Uitvoering beheerplan wegen

Uit de laatst uitgevoerde weginspectie (2022) blijkt dat de gemiddelde kwaliteit van onze wegen onder ons ambitieniveau (B-kwaliteit) is gezakt. Er is echter geen gevaar voor de verkeersveiligheid voor auto's, fietsers en voetgangers. Met wat grootschaliger klein onderhoud kunnen we de wegen veilig bruikbaar houden. Klinker- en tegelverhardingen zijn kwalitatief beter dan de asfaltwegen. Binnenkort bieden wij u een analyse en nieuwe onderhoudsstrategie aan voor het wegbeheer.

Uitvoering beleidsplan Openbare Verlichting

De twee speerpunten uit het beleidsplan Openbare Verlichting 2014-2024 zijn uitgevoerd: het verwijderen van lichtmasten in het buitengebied en het ombouwen van de (oranje) SOX verlichting naar LED. Daarnaast wordt bij reguliere vervanging ingezet op het toepassen van LED verlichting. Wij streven naar verdere vermindering van het energiegebruik voor openbare verlichting tot de 50% energiereductie in 2030 ten opzichte van het jaar 2013.

Haalbaarheidsonderzoek geluidswal A67

Vanuit de gemeente Eersel wordt geluidsoverlast ervaren van de A67. Een geluidswal of geluidsscherm zou hier uitkomst kunnen brengen. In het beleid grootschalige zonne-energie gemeente Eersel 2020-2030, is vastgelegd dat de opwekkingsopgave voor onze gemeente 0,055TWh bedraagt en dat deze mede ingevuld dient te worden met een energieopwekkende en geluidswerende voorziening langs de A67. In 2021 en 2022 is daarom een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar de mogelijkheden voor een energie-opwekkende en geluidswerende voorziening langs de A67. Op dit moment werken we aan de uitvoeringsstrategie. Voor het deel energie-opwekking werken we

samen met alle andere Brabantse gemeenten aan de A67 in het RES (Regionale EnergieStrategie) brede project Klimaatcorridor A67.

Knegselsedijk/Duiselseweg.

De Knegselsedijk vormt samen met Steenovens en Hoef de ontsluiting van de noordelijke Kempensdorpen naar het Rijkswegennet (A67). Als onderdeel van de bereikbaarheidsagenda wordt het deel tussen de Steenovens en Hoef beter herkenbaar gemaakt voor het (vracht)autoverkeer om deze rol nog beter te vervullen. Hiervoor worden de aansluitingen van Steenovens – Knegselsedijk en Knegselsedijk – Hoef aangepast. Ook is het fietspad aan de noordzijde van de Knegselsedijk aangelegd. Dit deel van het project werd in december 2022 voltooid.

Fietsinfrastructuur Buivensedreef/Duiselseweg

In 2022 hebben we de voorbereidingen van de fietspaden Duiselseweg en Buivensedreef gecombineerd. We bekijken nu hoe we op de beste wijze de totale afwikkeling van het fietsverkeer tussen Duizel en Knegsel kunnen faciliteren.

Fietsvoorzieningen

Uw gemeenteraad heeft gekozen voor het faciliteren van de fiets. In 2022 waren wij bezig met:

- Aanleg fietspad Knegselsedijk (voltooid 2022)
- Herstraten fietspaden Bergeijksedijk (voltooid 2022)
- Verbeteren fietspad Rosheuvel (voltooid 2022)
- Reconstructie fietspad Meerstraat (sgt A. Frazerpad; voltooid 2022)
- Voorbereiding fietspad Stevert (aanleg 2024)
- Voorbereiding fietspad Urnenweg i.s.m. Bladel (aanleg 2024)
- Tracéstudie fietspad Domineespad i.s.m. Bladel (aanleg medio 2023/2025)
- Tracéstudie fietspaden Duiselseweg/Buivensedreef (aanleg medio 2025)
- Rode fietsstroken Oirschotsedijk (2023) en Rouwven (2022/2023)

Steensel weer één Dorp (SW1D)

Vanaf 2016 wordt er al gesproken over het verbeteren van de leefbaarheid in het dorp Steensel. De Eindhovenseweg doorsnijdt het dorp sinds mensenheugenis. Het project Steensel weer één Dorp loopt nu vier jaar. In 2021 is fase 1 van het project (zuid Eindhovenseweg) opgeleverd en eind 2022 is fase 2 voltooid (noordzijde Eindhovenseweg). Dit alles met uitgebreide inspraak via klankbordgroepen. Begin 2023 hebben we het voorlopig ontwerp van de Eindhovenseweg (fase 3) en het Kerkplein afgerond. Vanaf het tweede kwartaal 2023 wordt het ontwerp definitief gemaakt en het bestek geschreven en aanbesteed. Uitvoering 3^e fase duurt daarna anderhalf jaar (2024 en 2025).

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

1. Bereikbaarheid;
2. Verkeersveiligheid

INVESTERINGEN

Jaar	Omschrijving kapitaalwerk	Beschikbaar gesteld	Uitgaven tot en met dienstjaar	Restant-krediet	Over te boeken
	<i>Verkeer en vervoer</i>				
2016	Actualisatie en digitalisatie wegenleger (Mip '16)	30.000	29.805	195	0
2017	Vervanging verharding Knegselsedijk/ Duiselseweg (MIP2017)	830.000	467.246	362.754	362.754
2017/2019	Aanleg fietspad Stevert (MIP2017)	1.010.000	71.482	938.518	938.518
2019	Carquefouplein	25.000	27.943	-2.943	0
2019/2021	Herin knegselsedijk/Duiselseweg	2.270.000	1.931.644	338.356	338.356
2019	Vrijliggend fietspad Duiselseweg	700.000	12.712	687.288	687.288
2019/2022	Voetpad geschikt rolstoel Gr Meer	191.415	151.684	39.731	0
2019	Project Smara	251.031	219.824	31.207	0
2020	Fietspad Mr de la Courstraat (MIP 2020)	355.000	200.437	154.563	0
2020	Vrijliggend fietspad Urnenweg (MIP 2020)	700.000	57.705	642.295	642.295

2019/2021	Bijdr bereikbaarheidsagenda regio brede projecten	422.000	169.356	252.644	252.644
2020	Parkeerbehoefte nabij dorpsart Knegsel	95.000	108.664	-13.664	0
2020	Steensel een dorp (fase 1)	620.000	545.041	74.959	0
2021/2022	Steensel weer een dorp 2e fase (wegen)	725.000	63.621	661.379	661.379
2022/ 2022	Steensel weer een dorp 2e fase (riool)	900.000	882.905	17.095	17.095
2021/2022	Verv verharding Korenbloemln (2021 BR Rehab wegen)	370.000	136.619	233.381	233.381
2021/2022	Verv verharding Korenbloemln (2021 tlv expl)	50.000	50.000	0	0
2021	Looproute mensen met beperking Markt-Hint (2021)	50.000	7.350	42.650	42.650
2021	Herinrichting Carquefouplein (2021)	50.000	11.933	38.068	38.068
2021/2021	Herinrichting Hazenstraat - Stokkelen (2021)	1.076.000	715.021	360.979	360.979
2021/2021/2022	Haalbaarheidsonderzoek geluidswal A67 (2021)	159.605	124.922	34.684	34.684
2022	Verv verharding reconstr Schadewijkstraat	50.000	0	50.000	50.000
2022/ 2022	Rehab Eerdbrand (ged Lage Heide gemeentegrens; Rehab wegen)	239.600	216.875	22.725	22.725
2022/ 2022	Rehab Eerdbrand (ged Lage Heide gemeentegrens; tlv expl)	71.000	71.000	0	0
2022/ 2022	Rehab Lage Heide (ged Eerdbrand-Stokkelen)	548.000	277.676	270.324	270.324
2022/ 2022	Reconstr en verbreden fietspad Rosheuvel (tlv exploitatie)	125.000	62.627	62.373	62.373
2022/ 2022	Reconstr en verbreden fietspad Rosheuvel (rehabilitatie wegen)	25.000	0	25.000	25.000
2022/ 2022	Rehab fietspad Meerstraat (sgt A Fraserpad)	247.000	51.857	195.144	195.144
2022	Fietsvoorz Buivensedreef Knegsel	50.000	22.680	27.320	27.320
2022	Fietsviaduct Haagdoorn-Meerheide	100.000	0	100.000	100.000
2022	Vervanging verhard Willibrordusstr Wintelre	50.000	5.715	44.285	44.285
2022/ 2022	Rode fietsstroken Oirschotsedijk	282.000	6.537	275.463	275.463
2022	Aanleg uitkijkpunt De Run	50.000	0	50.000	50.000
2022	Wandelbruggetje De Run	60.000	0	60.000	60.000
2022	Herinrichten Hazenstraat (tlv exploitatie)	180.000	0	180.000	180.000
2022	Herinrichten Hazenstraat (rehabilitatie wegen)	220.000	15.890	204.110	204.110
2022	Fietspad Bergeijksedijk Stokkelen	250.000	215.794	34.206	0
2021/2022	Vervangen brug Heike Vessel	325.000	58.796	266.204	266.204
2022	Steensel weer 1 dorp, 3e fase	200.000	48.521	151.479	151.479
2022	Gedeeltelijk verhard Oude Bredase Baan in Wintelre	65.000	55.703	9.297	0
2022	Fietsvoorziening Domineespad Duizel	100.000	0	100.000	100.000
2022	Rode fietsstroken Rouwven	575.000	331.325	243.675	243.675
06/07/08/09/10/11/12/13/14/15/16/17/18/19/20/21	Verkeersveiligheidsplan (MIP'07+08+09+10+11+'12+'13+'14+'15+'16+'17+18+19)	2.201.310	2.161.957	39.353	0
2020/2021	Verkeersveiligheidsplan 2020	142.500	99.528	42.972	42.972
07/09/17/18/20/21	Middenweg Eersel – Bergeijk – N397 (MIP'09+17+	2.172.169	2.050.089	122.080	122.080
2020/2021	Regionale HUB	120.565	104.984	15.581	15.581
2021/2021	Maatregelen verkeersveiligheid (2021)	117.110	74.481	42.629	42.629
2022	Maatregelenpakket mobiliteitsstrat De Kempen	195.000	11.334	183.666	183.666
2022/ 2022	Uitvoering verkeersveiligheidsplan (2022)	130.000	20.828	109.172	109.172
2022	Uitbreiden verlichting fietspad Rosheuvel	30.000	1.121	28.880	28.880
2022	Vervanging materieel buitendienst (gladheidsbestr)	30.000	29.950	50	0
Totaal programma:		19.831.305	11.981.182	7.850.123	7.483.170

Actualisatie en digitalisatie Wegenlegger (MIP 2016)

In 2022 heeft de rechtbank 's-Hertogenbosch uitspraak gedaan over "De Wetering". De procedure is daarmee eindelijk afgerond. Er volgen nog wat administratieve handelingen. De kosten hiervan zijn beperkt en worden opgevangen binnen de exploitatiebegroting. Het krediet kan worden afgesloten.

Vervanging verharding Knegselsedijk/Duiselseweg (MIP 2017)

Dit krediet is onderdeel van de herinrichting Knegselsedijk/Duiselseweg. De eerste fase van het vervangen van de verhardingen (Knegselsedijk) is in 2022 voltooid. De verharding Duiselseweg (2^e fase) is nu in voorbereiding. De vervanging van het asfalt van de Duiselseweg staat nu voor 2025

gepland, gelijktijdig met de aanleg van de fietspaden Duiselseweg en Buivensedreef. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na drie jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Aanleg fietspad Stevert (MIP 2017)

Dit fietspad tussen Steensel en Riethoven wordt samen met de gemeente Bergeijk voorbereid. In 2021 heeft ons college u geïnformeerd over de tracékeuze, zijn wij in gesprek gegaan met de betrokken grondeigenaren en is de brede participatie gestart. De bestemmingsplanprocedures Eersel en Bergeijk zijn in voorbereiding. De bijbehorende procedures starten medio augustus 2023. Ook zijn wij nu bezig met de grondaankopen en het veiligstellen van de subsidie grenscorridor N69. De gezamenlijke uitvoering is medio 2023/2024 voorzien. Het restantkrediet is hiervoor nodig. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na drie jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Vorbereiding Carquefouplein (MIP 2019)

Nadat er in 2020 personele uitbreiding was gekomen, is de voorbereiding in 2021 gestart. Het is een complexe vraag geworden in combinatie met verkeersafwikkeling Schadewijkstraat/Willibrorduslaan/Bergeijksedijk. Ook wateroverlast op het plein maakt de opdracht ingewikkelder. Dit alles verhoogt de voorbereidingskosten. Hiervoor hebben we in 2021 een aanvullend voorbereidingskrediet gekregen. Dit eerste voorbereidingskrediet (2019) is volgeboekt en kan worden afgesloten.

Herinrichting Knegselsedijk/Duiselseweg (MIP 2019 + 2021)

De eerste fase is in 2022 voltooid. Alle kosten en subsidie-inkomsten van de 1e fase herinrichting Knegselsedijk zijn op dit krediet geboekt. Het aandeel vervangen verharding Knegselsedijk uit het krediet "vervangen verharding Knegselsedijk/Duiselseweg" is overgeboekt naar dit herinrichtingskrediet. De onderhoudstermijn loopt. In 2023 zullen we de subsidieverantwoording 1e fase schrijven en het krediet sluiten.

Vrijliggend fietspad Duiselseweg (MIP 2020)

De eerste voorbereidingen en tracéanalyses zijn grotendeels via het herinrichtingskrediet gedaan. De aanleg van het aansluitende fietspad Knegselsedijk is in 2022 voltooid. De voorbereiding van de fietspaden Duiselseweg en Buivensedreef doen we integraal. Het ene fietspad heeft invloed op het gebruik van de ander. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na drie jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Voetpad geschikt voor rolstoel Grootmeer (MIP 2019 + 2021)

Het rolstoelpad en uitzichtheuvel zijn eind 2022 aangelegd. De bijdrage van Stichting Leefbaarheid Luchthaven Eindhoven (SLLE) is ontvangen. We verwachten geen kosten meer in de onderhoudstermijn. Het krediet kan worden afgesloten.

Project SMARA

Het project is in 2022 volledig overgedragen aan Brainport Bereikbaar. Het krediet kan worden afgesloten.

Fietspad Mr. de la Courtstraat

Het project is in 2022 voltooid. De onderhoudstermijn is afgelopen. Het krediet kan worden afgesloten.

Vrijliggend fietspad Urnenweg (MIP 2020)

In 2021 is de tracéstudie gestart. Het fietspad wordt aangelegd aan de zuidzijde van de weg. Aan deze zijde hebben we veel grondeigendom liggen en ligt een archeologisch Rijksmonument. Met een aangepaste uitvoering kan het fietspad hier toch aangelegd worden. In 2022 zijn de benodigde grondaankopen gedaan, onder voorbehoud van een goedgekeurd bestemmingsplan. Over de aansluiting van het fietspad op het Bladels grondgebied zijn we in nauw overleg. De bestemmingsplanprocedure is in voorbereiding. De bijbehorende procedure start dan medio augustus 2023. De aanleg verwachten we dan in 2024. Het restantkrediet is hiervoor nodig. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na drie jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Bijdragen bereikbaarheidsagenda regio brede projecten

In 2018 is de gemeente een samenwerkingsovereenkomst Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant 2017-2030 aangegaan. Onderdeel van dit samenwerkingsovereenkomst is de financiering van de regio brede projecten door alle 21 samenwerkende gemeenten. Voor Eersel bedragen de totale kosten € 422.000,--. In 2023 wordt vervolg gegeven aan het project. Het restantkrediet dient overgeboekt te worden naar 2023.

Parkeerbehoefte nabij dorpshart Knegsel

Eind 2021 waren de parkeerplaatsen, beweegtuin (bewonersinitiatief) en de groenvoorzieningen voltooid. Het werk is opgeleverd en de financiële bijdragen zijn geïnd (2022). Het krediet kan worden afgesloten.

Steensel weer één dorp (fase1)

De uitvoering van de eerste fase (zuidelijk van de Eindhovenseweg) is in 2022 voltooid. De onderhoudstermijn is voorbij. Het krediet kan worden afgesloten.

Steensel weer één dorp 2e fase (wegen)

De uitvoering van de 2e fase (noordelijk van de Eindhovenseweg) is in 2022 gestart en begin 2023 afgerond. Het werk zit nu in de onderhoudstermijn. Het restantkrediet moet worden overgeboekt naar 2023.

Steensel weer één dorp 2e fase (riool)

De uitvoering is in 2022 gestart en begin 2023 afgerond. Uiteindelijk hebben we bij de voorbereiding besloten om ook in het noordelijke gedeelte van de Jan Hagelaarstraat een stuk riool te vergroten. Dit was een hydraulisch knelpunt in het gemengde rioolstelsel. Hierdoor verminderen we de kans op wateroverlast in de rest van het dorp. Het werk zit nu in de onderhoudstermijn. Het restantkrediet moet worden overgeboekt naar 2023.

Vervangen verharding Korenbloemlaan (MIP 2021)

De Korenbloemlaan in Wintelre kenmerkte zich door veel bomen en forse plantvakken. Zoveel zelfs dat deze als te dominant werden ervaren. Daardoor was de functionaliteit van de inrichting beperkt. Na een inspraakprocedure is de uitvoering en gedeeltelijke herinrichting in 2022 gestart. De nieuwe beplanting wordt ook nog in het plantseizoen 2022/2023 aangebracht. Wij stellen voor om het restantkrediet door te schuiven naar 2023.

Looproute Mensen met beperking Markt-Hint (voorbereiding; MIP 2021)

Deze wens leeft al geruime tijd. In 2021 en 2022 ontbrak het ons echter aan voorbereidingscapaciteit. Begin 2023 hebben we de voorbereiding opgepakt. Belangrijkste uitgangspunten/elementen in de totaalaanpak zijn: in stand houden cultuurhistorische waarde, aanleg loopstroken, gefaseerd verwijderen van de laanbomen (1^e fase is oostzijde). Op initiatief van de raad is daar begin 2023 de bouw van een openbaar toegankelijk invalidentoilet bijgekomen. Wij mikken op realisatie vanaf oktober 2024. Wij stellen voor om dit voorbereidingskrediet door te schuiven naar 2023.

Herinrichting Carquefouplein (voorbereiding; MIP 2021)

Dit is het aanvullende voorbereidingskrediet. Het primaire voorbereidingskrediet (MIP 2019) is volledig gebruikt. Wij stellen voor om dit aanvullende voorbereidingskrediet door te schuiven naar 2023.

Herinrichting Hazenstraat-Stokkelen (MIP 2021)

In 2021 hebben we uit dit krediet de verkeersmaatregelen Stokkelen en het asfalteren van de fietspaden Stokkelen betaald. Het restantkrediet is nodig voor de herinrichting van de Hazenstraat. Hiervoor is de voorbereiding in 2021 gestart. In verband met eigendommen en grondaankopen is de voorbereiding vertraagd. Wij willen de herinrichting in 2023 gaan uitvoeren. Wij stellen voor om dit restant voorbereidingskrediet door te schuiven naar 2023.

Haalbaarheidsonderzoek geluidswal A67 (2021)

In 2022 is het krediet gebruikt voor de uitvoering van het haalbaarheidsonderzoek en het opstellen van de uitvoeringsstrategie. De uitvoeringsstrategie wordt in 2023 verwacht. Ook zal een deel van het krediet worden gebruikt om deel te nemen aan het project Klimaatcorridor A67, waarin de regiogemeenten langs de A67, samen met partners als de Provincie en Rijkswaterstaat, zoeken naar mogelijkheden voor energieopwekking langs de rijksweg. Daarom het restantkrediet overboeken naar 2023.

Vervangen verharding/reconstructie Schadewijkstraat (voorbereiding; MIP 2022)

De kwaliteit van de wegverharding laat al jaren te wensen over. Daarnaast zijn de afgelopen jaren nieuwe woonwijken langs de weg gekomen, waardoor er met name meer fietsers van de weg gebruik maken. Dit vraagt om een herinrichting. De uitvoeringskosten zijn voorlopig geraamd op € 1.170.000,-. Mogelijk dat de rijbaan van de Schadewijkstraat een rol kan spelen bij de waterafvoer vanaf het Carquefouplein/Kerkstraat. We zijn inmiddels gestart met een brede verkeerskundige en waterloopkundige analyse van de wegen Schadewijkstraat-kruising Bergeijksedijk-Willibrorduslaan/Carquefouplein-Kerkstraat. Deze technische analyse wordt het startpunt van de inspraak. Wij stellen voor het restantkrediet door te schuiven naar 2023.

Rehabilitatie Eerbrand (gedeelte Lage Heide - Gemeentegrens; MIP 2022)

Technisch is het project in 2022 voltooid. De onderhoudstermijn loopt. Het krediet moet worden doorgeschoven naar 2023.

Rehabilitatie Lage Heide (gedeelte Eerbrand - Stokkelen; MIP 2022)

Technisch is het project in 2022 voltooid. De onderhoudstermijn loopt. Het krediet moet worden doorgeschoven naar 2023.

Rehabilitatie en verbreden fietspad Rosheuvel (MIP 2022)

Na de realisatie van de woningbouwplannen Rosheuvel I, II en III is het gebruik van het fietspad Rosheuvel sterk toegenomen. Het is ook de fietsroute naar het sportpark. Het bestaande fietspad is in 2022 verbeterd en verbreed. In de onderhoudstermijn moeten de tekortkomingen in de uitvoering nog opgelost worden. Wij stellen voor om het uitvoeringskrediet door te schuiven naar 2023.

Rehabilitatie fietspad Meerstraat (sgt. A. Frazerpad; MIP 2022)

In 2022 hebben we de bestaande verharding opgebroken en boomwortels verwijderd. Vervolgens is nieuw asfalt aangebracht. Technisch is het project in 2022 afgerond. De onderhoudstermijn loopt. Het krediet moet worden doorgeschoven naar 2023.

Vorbereiding fietspad Buivensedreef (MIP 2022)

De voorbereiding is in 2022 gestart en al heel snel hebben we de tracéstudie samengevoegd met het fietspad Duiselseweg. Het ene fietspad heeft invloed op het gebruik van de ander. De tracékeuze wordt in het voorjaar van 2023 aan u gepresenteerd. Wij stellen voor om het voorbereidingskrediet door te schuiven naar 2023.

Fietsviaduct Haagdoorn - Meerheide (voorbereiding; MIP 2022)

Het fietsviaduct heeft een nauwe relatie met ofwel de snelfietsroute ofwel een mogelijke HUB. Zolang het niet duidelijk is waar de relatie ligt, is het lastig om verdere cofinanciering te verkrijgen. Het fietsviaduct staat al wel op het subsidieoverzicht "grenscorridor N69". Om aan de subsidie-eisen te voldoen, moet het viaduct in 2027 zijn gebouwd. We zijn nog niet gestart met de voorbereiding, omdat we nog niet weten wat de beste locatie voor het fietsviaduct is. Wij stellen voor om dit voorbereidingskrediet door te schuiven naar 2023.

Vervangen verharding Willibrordusstraat Wintelre (voorbereiding; MIP 2022)

De voorbereiding is na de zomer van 2022 gestart. Inspraak loopt. Wij stellen voor om dit krediet door te schuiven naar 2023.

Rode fietsstroken Oirschotsdijk (MIP 2022)

Door onvoorziene werkzaamheden van Brabant Water langs de Oirschotsdijk kon het werk niet in 2022 worden uitgevoerd. Dat wordt nu 2023, gelijk met de aanleg van het laatste gedeelte van de rode fietsstroken Rouwven. Wij stellen voor om het krediet door te schuiven naar 2023.

Aanleg uitkijkpunt "de Run"

In het kader van het "gebiedsakkoord grenscorridor N69" worden compenserende maatregelen uitgevoerd. Onderdeel hiervan is de herinrichting van het beekdal de Run tussen Grootgoor (Veldhoven) en Schadewijk. De voorbereiding voor het deel tussen Stevert en de N397 is door het Waterschap de Dommel gestart. De uitvoering start in de tweede helft van 2024. Het uitkijkpunt (noordelijke oever van "de Run" nabij de Zandstraat/Kuningen) is op Eersels initiatief opgenomen in het plan. Het kan een onderdeel worden van een recreatieve route. De gemeente draagt de kosten ad. € 50.000,-. Hiervan wordt 50% gesubsidieerd. Voor ons aandeel hebben wij in 2022 een cofinancieringsverklaring bij de Provincie afgegeven en het krediet in het MIP opgenomen. De kosten

zullen we medio 2025 met het Waterschap moeten verrekenen. Wij stellen voor om het krediet door te schuiven naar 2023.

Aanleg wandelbruggetje “de Run”

Zie hierboven. Het bruggetje komt halverwege het stroomgebied tussen Grootgoor en Schadewijk. Dit vergroot de beleefbaarheid van het gebied. De uitvoeringskosten bedragen € 60.000,-. Met 50% subsidie kost ons dit € 30.000,-. Voor ons aandeel hebben wij in 2022 een cofinancieringsverklaring bij de Provincie afgegeven en het krediet opgenomen in het MIP. De kosten zullen we medio 2025 met het Waterschap moeten verrekenen. Wij stellen voor om het krediet door te schuiven naar 2023.

Herinrichten Hazenstraat (MIP 2022)

Dit is een aanvullend krediet op het restantkrediet “Herinrichting Hazenstraat - Stokkelen (MIP 2021)”. De kosten voor de herinrichting vallen hoger uit, omdat we een separaat regenwaterriool moeten aanleggen. In eerste instantie hoopten we het regenwater via de rijbaan in oostelijke richting te kunnen afvoeren. Dit lukt helaas niet. Wij stellen voor om dit krediet door te schuiven naar 2023.

Fietspad Bergeijksedijk - Stokkelen (MIP 2022).

Bij de behandeling van de begrotingsvergadering 2022 heeft de raad besloten om de fietspaden langs Stokkelen en Bergeijksedijk, tussen brug “de Run” en de Schadewijkstraat volledig te herstraten. Het werk is in 2022 uitgevoerd. We verwachten geen kosten meer in de onderhoudstermijn. Het krediet kan worden afgesloten.

Vervangen brug Heike, Vessem (MIP 2022)

In februari 2023 is de uitvoering van het werk gestart. Medio april 2023 is het werk klaar. Het krediet moet worden overgeboekt naar 2023.

Voorbereiding Steensel weer één Dorp 3e fase

In 2022 is de voorbereiding en inspraak voor de 3e fase van het project Steensel weer één dorp gestart; de herinrichting en verkeersluw maken van de Eindhovenseweg. Hierin integreren we ook het Kerkplein in relatie met het project “Hart van Steensel”. Het inspraakproces is inmiddels voltooid. Uitvoering van het werk is voorzien in 2024/2025. Het voorbereidingskrediet moet worden overgeboekt naar 2023.

Gedeeltelijk verhard Oude Bredasebaan, Wintelre

Net na de zomer van 2022 hebben wij het gedeelte van de weg tussen Veneind en 't Caves geasfalteerd. Op het gedeelte 't Caves – Kekkeneind hebben wij de in de loop der tijd aangebrachte halfverharding volledig weggehaald en elders hergebruikt. Daarmee is het zandpad in ere hersteld. Door enkele tientallen eiken te planten herstellen we het cultureel-historische karakter van de Oude Bredasebaan. De bomen worden geplant vanuit het plan Bos en Boom. Het zandpad wordt in de toekomst maximaal één keer per jaar onderhouden. Het bespaart onderhoudskosten en de weg wordt minder aantrekkelijk voor doorgaand verkeer. Het krediet kan worden afgesloten.

Fietsvoorziening Domineepad Duizel 2022

Op dit moment ligt er een vrijliggend halfverhard fietspad langs de Donk – Domineepad vanaf de bebouwde komgrens tot aan De Langrijt over een lengte van ongeveer één kilometer. In de praktijk is het fietspad te smal en is deze regelmatig slecht berijdbaar door de puinfundering (met name bij slecht weer). De fietsroute is onderdeel van een belangrijk netwerk van regionale fietsverbindingen. In 2022 zijn we, samen met de gemeente Bladel, gestart met de tracéstudie om het fietspad door te trekken tot aan de komgrens Hoogeloon, in Eersel te verbreden en te voorzien van asfalt. Het krediet wordt doorgeschoven naar 2023.

Rode fietsstroken Rouwven

De rode fietsstroken plus de nieuwe zwarte deklaag zijn in 2022 grotendeels aangelegd. Het resterende deel wordt in 2023 aangelegd, gelijktijdig met de rode fietsstroken Oirschotsedijk. Het restantkrediet moet dan ook worden overgeboekt naar 2023.

Verkeersveiligheidsplan (MIP 2010 t/m 2019)

De projecten zijn in 2022 voltooid. Het krediet kan worden afgesloten.

Uitvoering verkeersveiligheidsplan 2020

Uw raad heeft op 3 maart 2020 middelen beschikbaar gesteld voor uitvoering met betrekking tot de maatregelen verkeersveiligheid 2020. De meeste projecten zijn uitgevoerd. In 2023 moet de afsluiting Hoogstraat Eersel nog worden gerealiseerd. Het restantkrediet is hiervoor nodig en dient overgeboekt te worden naar 2023.

Verkeersstructuur Eersel – Bergeijk (Diepveldenweg; MIP 2009 + 2017 + 2018)

Het project is vanuit de gemeente Bergeijk voorbereid en uitgevoerd. De weg is afgelopen zomer opengesteld voor verkeer. De onderhoudstermijn loopt momenteel. In dit kader gaan we nog wat aanpassingen doen. Afgelopen jaar hebben zich meerdere ernstige eenzijdige ongevallen met motoren voorgedaan. Deze proberen we op te lossen door met name zichtlijnen te verbeteren/versterken. In 2023 volgt de eindafrekening met Bergeijk. Het krediet kan dan medio 2023 worden afgesloten. Het restantkrediet dient overgeboekt te worden naar 2023.

Regionale HUB

Dit krediet is door uw raad beschikbaar gesteld voor de ambtelijke ondersteuning voor de voorbereiding van de planstudie en de planstudie zelf. In 2023 zal naar verwachting de planstudie worden afgerond. Voor de ondersteuning is het restantkrediet nog nodig en dient deze overgeboekt te worden naar 2023.

Maatregelen verkeersveiligheid (2021)

Uw raad heeft middelen beschikbaar gesteld met betrekking tot de uitvoering van de maatregelen verkeersveiligheid 2021. In 2023 moet onder andere nog de financiële afwikkeling plaatsvinden van de aangebrachte verkeersdrempels in de Lantie Vessem. Het restantkrediet is hiervoor nodig en dient overgeboekt te worden naar 2023.

Maatregelen verkeersveiligheid (2022)

Uw raad heeft middelen beschikbaar gesteld met betrekking tot de uitvoering van de maatregelen verkeersveiligheid 2022. In 2023 moeten onder andere nog de kruising Gildestraat in Duizel worden aangepast en ontbrekende voetpaden aangebracht worden. Het restantkrediet is hiervoor nodig en dient overgeboekt te worden naar 2023.

Maatregelenpakket mobiliteitsstrategie De Kempen

In 2022 heeft uw raad middelen beschikbaar gesteld voor afstemming, coördinatie, projectleiding en voorbereiding van de diverse samenhangende projecten uit de Mobiliteitsstrategie De Kempen. Met de uitwerking van de diverse projecten wordt in 2023 verder gegaan. Het restantkrediet is hiervoor nodig en dient overgeboekt te worden naar 2023.

Uitbreiden verlichting fietspad Rosheuvel.

Ten behoeve van de sociale- en verkeersveiligheid is het gewenst om extra verlichting te plaatsen voor het toegenomen gebruik (zie boven). Het fietspad ligt op de grens van de bebouwde kom. Momenteel voeren we onderzoek uit naar lichtverstoring in het kader van de natuurbeschermingswet. Wij stellen voor om het krediet te door te schuiven naar 2023.

Vervanging materieel buitendienst (gladheidsbestrijding)

In 2022 is één grote strooier 'geremaneufactured/ gerefurbished', waardoor de levensduur aanzienlijk is opgevaardeerd. Dit krediet nu kan worden afgesloten.

EXPLOITATIE

Programma: Verkeer en vervoer				
Productgroep	Begroting 2022		Werkelijk 2022	Verschil 2022
	Primitief	Na wijziging		
LASTEN				
Bereikbaarheid	1.643.765	1.683.476	2.192.507	-509.031
Verkeersveiligheid	374.343	449.618	854.273	-404.655
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	2.018.108	2.133.094	3.046.780	-913.686
BATEN				
Bereikbaarheid	65.500	65.500	619.623	554.123

Verkeersveiligheid	33.500	33.500	386.506	353.006
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	99.000	99.000	1.006.129	907.129

Programma: Verkeer en vervoer				
Productgroep	Begroting 2022		Werkelijk 2022	Vershil 2022
	Primitief	Na wijziging		
LASTEN				
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	2.018.108	2.133.094	3.046.780	-913.686
Kapitaallasten	476.142	960.797	362.085	598.712
Apparaatskosten	998.401	1.106.632	1.008.327	98.305
Totaal lasten	3.492.651	4.200.523	4.417.191	-216.668
BATEN				
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	99.000	99.000	1.006.129	907.129
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	129.941	528.528	150.747	-377.781
Totaal baten	228.941	627.528	1.156.876	529.348
Saldo programma	3.263.710	3.572.995	3.260.315	312.680

Met betrekking tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11. De onderstaande analyse gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze een directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen ineens).

Productgroep Bereikbaarheid

Dagelijks onderhoud wegen (nadeel op de lasten van € 104.168,-- en voordeel van € 88.863,-- op de baten)

De kosten voor het dagelijks onderhoud van elementenverhardingen worden langzamerhand hoger en hoger. Ons te beheren areaal wordt steeds groter, de wegen worden ouder en ook de eisen die de maatschappij aan de kwaliteit van verhardingen stelt worden hoger. Ook dit jaar zijn de uitgaven weer iets hoger dan begroot (€ 18.593,--).

In de 2^e bestuursrapportage 2022 is gemeld dat het uitgevoerde programma wegmarteringen 2022 € 18.538,-- duurder is uitgevallen dan begroot. Anderzijds is er in 2021 veel minder uitgegeven, omdat we toen alleen een inventarisatie en kwaliteitsbeoordeling hebben laten maken. Op basis van de 2e bestuursrapportage 2022 is een éénmalige toevoeging aan het budget 2022 gedaan van € 18.538,--. Deze toevoeging is echter geland op de post "Planmatig onderhoud wegen" in plaats van de post "Dagelijks onderhoud wegen". Deze posten vallen tegen elkaar weg.

Tegenover de hogere lasten staat ook een hogere degeneratievergoeding van € 98.862,--. Deze is € 88.863,-- hoger dan begroot. Deze vergoedingen worden door nutsbedrijven betaald om de vermindering van de kwaliteit en restlevensduur van verhardingen te compenseren. Sinds wij in 2020 gekozen hebben om het programma MOOR te gebruiken voor de afgifte van Kabels & Leidingenvergunningen hebben wij hier steeds beter (toe)zicht op.

Onderhoud bermten (nadeel van € 37.000,-- op de lasten)

Het onderhoud van bermten wordt duurder en duurder. Er is sprake van overschrijding van deze post met € 37.393,--. In de zomer is het zo droog dat auto's hard door/over de bermten kunnen rijden, waardoor gras geen kans krijgt om te groeien. In de winter verweekt de berm juist heel snel, omdat er geen gras meer staat. Vanuit verkeersveiligheid en de stabiliteit van de wegconstructie blijft dit een probleem.

Jaarlijks moeten wij langs wegen bermten verlagen om te zorgen dat het regenwater niet op de weg blijft staan. Dit hebben we een paar jaar niet gedaan, omdat we de vrijkomende grond alleen tegen hoge kosten kwijt konden. Hierdoor is een onderhoudsachterstand ontstaan.

Deze onderhoudsachterstand is in 2022 voor een bedrag van € 25.083,-- weggewerkt. De vrijkomende grond konden we in 2022 met de juiste vergunningen verwerken in de geluidswal langs MCC de Kempen (op Eersels grondgebied). Dit werk voert de gemeente Eersel uit voor, en op

kosten van, het Kempisch Bedrijven Park (KBP). Hiermee hebben we € 23.000,-- à € 34.000,-- acceptatiekosten (2.300 ton) bij de groundbank bespaard.

Aanleg inritten (nadeel van € 5.000,-- op de lasten, voordeel van € 17.000,-- op de baten)
Omdat er meer inritten zijn aangelegd, zijn de baten en de lasten hoger uitgevallen.

Productgroep Verkeersveiligheid

Verkeervoorzieningen (nadeel van € 22.000,-- op de lasten, nadeel van € 11.000,-- op de baten)
Er is meer geld uitgegeven aan inhuur van personeel en aan het programma Regionale Bereikbaarheid 2022. Daarnaast is er in 2022 geen subsidie ontvangen van de provincie voor overige infrastructuurle maatregelen die betrekking heeft op deze post.

Openbare verlichting (nadeel van € 41.000,-- op de lasten)
Vanwege een structurele onderbezetting van team Uitvoering en Beheer wordt er, al een aantal jaar, voor het beheer en advies van Openbare Verlichting door een regionaal adviesbureau ondersteund. Ze geven technisch advies, houden de beheerbestanden bij, verzorgen klachtenafhandeling en sturen de onderhoudsaannemer aan. In de afgelopen jaren is verzuimd om de post advieskosten aan te passen naar deze bestaande situatie. De adviesuitgaven advies bedroegen in 2022 € 27.167,--, geraamd was € 8.000,--. Deze kosten zijn/liken fors, maar dit komt overeen met zes uur per week. Door het adviesbureau in te huren, wordt efficiënter gewerkt dan dat dit wordt uitgevoerd met vast personeel, waar op dit moment geen capaciteit voor is. Via de 1^e bestuursrapportage 2023 wordt de raad gevraagd de begroting hierop structureel aan te passen.

Daarnaast zijn de onderhoudskosten en kosten voor elektriciteit beiden circa € 10.000,-- hoger dan begroot.

Gladheidsbestrijding (voordeel van € 15.000,-- op de lasten)
In 2022 is minder gestrooid dan verwacht, vanwege minder koude weersomstandigheden. Daardoor is er minder wegzout aangekocht, omdat de voorraad nog voldoende was. Doordat er minder gestrooid is, was er ook minder onderhoud nodig.

7. Cultuur, sport en recreatie

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **“Mogelijkheden creëren om inwoners mee te laten doen aan en te kunnen laten genieten van sport, cultuur en recreatie.”**

*Recreatie komt ook terug in programma 8 'Economische structuur' (toerisme).

Beleidssterrein/sub-doel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Sport	Percentage niet sporters (verplicht)	2020: 46,2% Nederland: 49,3% Gemeenten < 25.000 inwoners: 50,3%	*Inzet combinatiefunctionarissen voor basisscholen en Zeer Moeilijk Lerende Kinderen (ZMLK) school; *Inzet buurtsportcoaches voor ouderen, ouders en jonge kinderen, 30-plussers en 50-plussers en mensen met een beperking;

	<p>Norm: < het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners</p>		<p>*Ondersteuning verenigingen door sportcoördinator.</p> <p>*Deelname aan Uniek Sporten. Uniek Sporten Brabant biedt gratis ondersteuning aan Brabanders met een beperking of chronisch ziekte bij het vinden van een passende sport.</p> <p>*Pilot opzetten van een sportvereniging voor chronisch zieken.</p> <p>*Opstellen van een regionaal Kempisch Sport- en Bewegakkoord.</p>
	<p>Het percentage inwoners dat (zeer) tevreden is over sportvoorzieningen¹</p> <p>(burgerpeiling waarstaatjegemeente)</p> <p>(eigen indicator)</p>	<p>2022 Eersel 74%</p>	<p>*In stand houden voldoende toekomstbestendige sportvoorzieningen.</p> <p>*Sportbeoefening voor iedereen mogelijk (blijven) maken;</p> <p>*Open staan voor nieuwe sporten, maar kiezen voor multifunctioneel gebruik van bestaande voorzieningen;</p> <p>*Uitvoeren toekomstbestendig accommodatiebeleid.</p> <p>* In 2022 wordt onderzocht op welke wijze het gebruik van gemeentelijke accommodaties aantrekkelijker gemaakt kan worden. Hierbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de huurtarieven of het om niet ter beschikking stellen van accommodaties voor verenigingen uit de gemeente Eersel.</p>
	<p>Norm: > het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners</p>		

¹ De standaardvragenlijst voor de burgerpeiling van waarstaatjegemeente is gewijzigd. Hierdoor wordt de indicator niet meer in rapportcijfers uitgevraagd, maar in percentages. We hebben de indicator aangepast naar de vraagstelling van de standaardvragenlijst de norm is bepaald op basis van een 0-meting.

Cultuur en Cultuureducatie	<p>Tevredenheid van inwoners over het aanbod van culturele voorzieningen uitgedrukt in een rapportcijfer</p> <p>(eigen indicator)</p> <p>(burgerpeiling waarstaatjegemeente)</p>	<p>2022 Eersel: 6,5</p> <p>2020 Eersel: 6,6</p> <p>Deze vraag is als maatwerkvraag toegevoegd aan de standaard vragenlijst Burgerpeiling. Derhalve is er geen goede vergelijking mogelijk met gemeenten < 25.000 inwoners</p>	<p>*Inzet combinatiefunctionarissen;</p> <p>*Cultuureducatie bieden we structureel aan alle leerlingen van 4 tot en met 18 jaar. Ieder kind komt minimaal één, en zo mogelijk twee keer, in aanraking met elke kunstdiscipline (theater, dans, muziek, beeldend, multimedia, literatuur en cultureel erfgoed);</p> <p>*Muziekschool, harmonieën en fanfare verzorgen muzieklessen op basisscholen;</p> <p>*We houden een basisbibliotheek in Eersel en een jeugdbibliotheekvoorziening in elke kern in stand;</p> <p>*Vier keer per jaar bieden we een naschools aanbod cultuur aan voor een periode van zes weken;</p> <p>*We ondersteunen instellingen op gebied van cultuur via een subsidieprogramma;</p> <p>*We ondersteunen ad hoc producties en manifestaties;</p> <p>*We ontwikkelen een kunstwandelaroute Het Groene Lint in samenwerking met de stichting.</p>
	<p>Norm: > het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners</p>		

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2022

Gebruik van gemeentelijke accommodaties aantrekkelijker maken

Vanuit het college bestaat de wens om het gebruik van gemeentelijke accommodaties voor verenigingen uit de gemeente Eersel zo aantrekkelijk mogelijk te maken. Daarnaast leven er bij diverse verenigingen vragen over het verschil in huurtarieven tussen de diverse accommodaties in de gemeente Eersel. Ook wordt hierbij met regelmaat verwezen naar het beleid van de gemeenten Blad del en Bergeijk. Uit onderzoek moet blijken op welke wijze het gebruik van gemeentelijke accommodaties aantrekkelijker gemaakt kan worden. Hierbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de huurtarieven of het om niet ter beschikking stellen van accommodaties voor verenigingen uit de gemeente

Eersel. De uitkomst kan vervolgens vertaald worden in een nieuw accommodatiebeleid. Oorspronkelijk zou hiermee in 2022 worden aangevangen, maar dit is doorgeschoven naar 2023.

Realiseren extra parkeerplaatsen sportparken Knegsel en Eersel

Bij de sportparken 'De Breemakker' in Knegsel en 'De Dieprijt' in Eersel ervaren gebruikers en omwonenden een tekort aan parkeerplaatsen gedurende trainingsavonden en wedstrijddagen. Tijdens deze momenten staan auto's geparkeerd langs de weg en/of op aanliggende zandpaden en terreinen. Uit onderzoek blijkt dat het huidige aantal parkeerplaatsen bij deze sportparken ontoereikend is en ook niet overeenkomt met de maximale norm volgens de kencijfers van het CROW (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechniek). Door het uitbreiden van het aantal parkeerplaatsen (te weten 20) bij De Breemakker en (totaal 35) bij De Dieprijt, wordt het tekort aan parkeerplaatsen opgelost. In 2022 zijn de parkeerplaatsen bij sportpark de Breemakker in Knegsel gerealiseerd. De realisatie van extra parkeerplaatsen bij sportpark De Dieprijt in Eersel staat voor medio 2023 gepland.

Kunstroute Het Groene Lint

De werkzaamheden met betrekking tot de vlechthekken ten behoeve van de "Kunstroute Het Groene Lint" zijn ondergebracht bij "Stichting Kunstroute Het Groene Lint" die in november 2018 is opgericht.

De heggen op Eersels grondgebied zijn allen aangeplant. Naast de aanleg van het verbindende element 'Het Lint' in de vorm van vlechthekken worden langs de route op Eersels grondgebied autonome kunstwerken geplaatst. Het eerste kunstwerk "Het Groene Ei" is in april 2021 geplaatst. In het laatste kwartaal van 2022 is het kunstwerk "Janus" geplaatst. Een derde kunstwerk is gepland voor het eerste kwartaal 2023.

LandArt project om de kernen van Eersel te verbinden met Kunst

De geplande LandArt-tentoonstelling in de kern Wintelre is in 2020 niet doorgegaan in verband met corona. Het evenement is tevens de start van de pilot om de kernen van Eersel te verbinden door middel van kunst.

De LandArt-tentoonstelling is in 2021 gehouden bij het Groot en Klein Meer te Wintelre met maar liefst circa 15.000 bezoekers. In 2023 wordt een tweede LandArt-tentoonstelling georganiseerd in de kern Knegsel.

Kempenmuseum de Acht Zaligheden

Op 31 mei 2022 heeft de gemeenteraad een krediet beschikbaar gesteld ten behoeve van de herontwikkeling van het Kempenmuseum.

Er is een start gemaakt met de doorontwikkeling van het Kempenmuseum tot hét toonaangevende museum in de Kempenregio. We versterken de (museum)functie van het Kempenmuseum duurzaam door investeringen in het museaal profiel, realisatie van een bezoekerscentrum en de opwaardering van gebouwen.

Door deze impuls kunnen we het museum nog meer dan nu benutten als instrument om:

- 1) de binding van inwoners en bezoekers met de identiteit van de regio te versterken;
- 2) de geschiedenis van de Kempen tot leven te brengen en de verbinding met het heden inzichtelijk te maken;
- 3) het museum als ontmoetingsplaats te laten fungeren.

Erfgoed

In 2022 zijn we van start gegaan met de actualisatie van de beschrijving van de cultuurhistorisch waardevolle panden in de gemeente. In 2022 zijn in het dorp Eersel ongeveer 250 cultuurhistorisch waardevolle panden bestudeerd en opnieuw beschreven. Op dit moment worden de voorbereidingen getroffen om de cultuurhistorisch waardevolle panden in Steensel en Duizel te gaan bestuderen voor het opstellen van nieuwe en actuele beschrijvingen. In 2023 zullen volgens planning ook de andere kernen aan bod komen.

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

1. Sport en recreatie;
2. Kunst en cultuur

INVESTERINGEN

Jaar	Omschrijving kapitaalwerk	Beschikbaar gesteld	Uitgaven tot en met dienstjaar	Restant-krediet	Over te boeken
	<i>Cultuur, sport en recreatie</i>				
2022	Accommodatiebeleid	80.000	0	80.000	80.000
2021	Vorbereidingskrediet toekomst zwemwater (2021)	100.000	91.047	8.953	8.953
2022	Scheidingswand install sporthal De Ladder	48.000	0	48.000	48.000
2022	Zwembad Eersel	9.454.000	0	9.454.000	9.454.000
2022	Zwembad Eersel grond	612.000	0	612.000	612.000
2009	Berging korfbal Wintelre	7.613	0	7.613	7.613
2020	Veld en baanverlichting LED (MIP 2020)	425.000	414.133	10.868	0
2021	Renovatie tennisaccommodatie Vessem (2021)	177.000	318	176.682	176.682
2021	Gevelrenovatie hockeyaccommodatie (2021)	76.000	0	76.000	76.000
2021	Aanleg kunstgrasveld voetbalvereniging EFC (2021)	666.000	572.586	93.414	0
2021	Omheinen sportparken Eersel en Steensel (2021)	50.000	33.448	16.552	16.552
2022	Realiseren extra parkeerpl sportp Knegsel Eersel	180.000	86.798	93.202	93.202
2022	Herijking en update erfgoedbestand	28.000	19.265	8.735	8.735
2016	Dakrenovatie grote schuur museum (Mip 2016)	25.000	0	25.000	25.000
2018	Ontwikkelingsvisie Kempenmuseum	85.000	91.461	-6.461	0
2022	Herontwikkeling Kempenmuseum	2.686.576	60.465	2.626.111	2.626.111
2018/2019/2020	Kunstwandroute "verb.door verbeelden"	343.844	147.702	196.142	196.142
	Totaal programma:	15.044.033	1.517.222	13.526.811	13.428.991

Toelichting:

Accommodatiebeleid

Uit onderzoek moet blijken op welke wijze het gebruik van gemeentelijke accommodaties aantrekkelijker gemaakt kan worden. Hierbij wordt nadrukkelijk gekeken naar de huurtarieven of het om niet ter beschikking stellen van accommodaties voor verenigingen uit de gemeente Eersel. De uitkomst kan vervolgens vertaald worden in een nieuw accommodatiebeleid. In 2023 wordt het onderzoek uitgevoerd en zal een mogelijke herijking van het accommodatiebeleid plaatsvinden.

Onderzoek zwembad Eersel

Het onderzoek is afgerond. Derhalve kan het krediet, in lijn met de financiële verordening, worden afgesloten.

Nieuwe scheidingswand installatie Sporthal De Ladder (MIP 2022)

In het 2^e kwartaal van 2022 is dit project voorbereid, aanbesteed en in opdracht gegeven. De uitvoerende bedrijven hebben daarbij aangegeven dat deze klus pas medio mei 2023 tot uitvoering kan komen. Dit vanwege de drukte in hun lopende projecten, de noodzakelijke voorbereidingstijd en de lange levertijden van materialen. Het krediet daarom doorschuiven naar 2023.

Zwembad Eersel

Bij de behandeling van de voorjaarsnota 2021-2024 is het onderwerp 'toekomst maatschappelijk zwemwater' aan de orde geweest. In het stuk staan een aantal richtinggevende keuzes waarop uw raad antwoord heeft gegeven. Naar aanleiding van deze keuzes is het vervolgtraject doorlopen. In september 2022 is een definitieve keuze gemaakt betreffende de configuratie en locatie en zijn de financiële middelen vrijgegeven voor de realisatie van een nieuw zwembad. In 2023 wordt de planologische procedure gevoerd en wordt de bouw van het zwembad Europees aanbesteed middels een Design & Build opdracht. De oplevering van het nieuwe zwembad is voorzien in 2026. De kredieten die samenhangen met de bouw van het nieuwe zwembad moeten zodoende doorgeschoven worden naar 2023 (en verder). Ook het resterende voorbereidingskrediet dient te worden overgeboekt.

Berging korfbal Wintelre (MIP 2009)

Afgelopen jaren is, in overleg met gebruikers, gekeken naar de beste invulling van de betreffende berging. In 2023 wordt dit voortgezet en wordt bekeken in overleg met de gebruikers, op welke

wijze hier invulling aan te geven. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na drie jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Veld- en baanverlichting LED (MIP 2020)

Dit project is volledig gereed. Team Vastgoed heeft voor het beheer en onderhoud van de complete nieuwe veld- en baanverlichtingsinstallaties (de basisvoorzieningen) een nieuw meerjarenonderhoudsplan (MOP) opgesteld. Het krediet kan worden afgesloten.

Renovatie tennisaccommodatie Vessem (MIP 2021)

Medio 2021 is het project gestart. Omdat we de voorbereidingsfase in eigen beheer hebben uitgevoerd, zijn daarbij geen kosten gemaakt. In oktober 2021 liet de vereniging weten dat zij de financiële risico's te groot vinden om zelf de aannemer te zijn, gezien de toename in arbeid- en materiaalkosten. In het 1^e kwartaal 2022 hebben we daarom alle aanbestedingsstukken voltooid voor marktconsultatie. In april 2022 liet de vereniging weten dat zij alsnog, indien mogelijk, het project zelf willen realiseren. Daarop heeft de vereniging in het 2^e kwartaal 2022 het Programma van Eisen ontvangen en diverse vragen gesteld. Deze vragen hebben we beantwoord middels een Nota van Inlichtingen. In het 3^e en 4^e kwartaal 2022 hebben we nog aanvullende vragen van de vereniging beantwoord. Eind 2022 werd duidelijk dat de vereniging voornemens is om medio 2^e kwartaal 2023 het project te gaan realiseren. Dit krediet daarom doorschuiven naar 2023.

Gevelrenovatie hockeyaccommodatie (MIP 2021)

In verband met uitloop in voorbereiding van de nieuwe tennisaccommodatie in Vessem, en het personeelstekort binnen het team Vastgoed is dit project nog niet opgestart. Dit project wordt in het 1^e kwartaal van 2023 voorbereid. Het krediet daarom doorschuiven naar 2023.

Aanleg kunstgrasveld voetbalvereniging EFC (2021)

De financiële afwikkeling van het project heeft plaatsgevonden. Vanwege een gunstige aanbesteding zijn de kosten lager dan geraamd. Daarmee zijn naar verhouding de inkomsten ook lager. Per saldo is er een restantkrediet dat, in lijn met de financiële verordening, kan worden afgesloten.

Omheinen sportparken Eersel en Steensel (MIP 2021)

Dit project is bijna gereed. Alleen de hoofdpoort van EFC moet nog worden vervangen. Deze vervanging zou medio 2022 plaatsvinden met een nog nadere afstemming tussen EFC en team welzijn. Deze afstemming heeft nog niet plaats gevonden. Het restantkrediet daarom doorzetten naar 2023.

Realiseren extra parkeerplaats sportpark Knegsel Eersel

In 2022 zijn de parkeerplaatsen bij sportpark de Breemakker in Knegsel gerealiseerd. De realisatie van extra parkeerplaatsen bij sportpark De Dieprijt in Eersel staat voor medio 2023 gepland. Het restantkrediet daarom doorzetten naar 2023.

Herijking en update erfgoedbestand (2022)

In 2022 is van start gegaan met de actualisatie van de beschrijving van de cultuurhistorisch waardevolle panden in de gemeente. Na afronding van de beschrijving van de cultuurhistorisch waardevolle panden in Eersel, komen de andere kernen aan bod in 2023. Het resterende krediet daarom doorschuiven naar 2023.

Dakrenovatie grote schuur museum (MIP 2016)

Het krediet zal worden aangewend voor dakrenovatie van de Veldschuur die wordt omgebouwd naar bezoekerscentrum in 2023/2024. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na drie jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Ontwikkelingsvisie Kempenmuseum

Voor de uitwerking van de plannen voor de herontwikkeling van het Kempenmuseum heeft de raad in november 2020 een aanvullend voorbereidingskrediet van € 60.000,-- beschikbaar gesteld. In 2022 is het Bidbook "Innovatie door schaarste" opgeleverd, waarin de plannen zijn uitgewerkt in de vorm van schetsplannen. Het krediet is overschreden met een bedrag van circa € 6.000,--, omdat de inkoopkosten (Bizob) niet waren begroot en ten laste van het krediet zijn gebracht. Het krediet kan worden afgesloten.

Herontwikkeling Kempenmuseum

Er is een start gemaakt met de doorontwikkeling van het Kempenmuseum tot hét toonaangevende museum in de Kempenregio. De schetsplannen zijn in 2022 uitgewerkt tot een Voorlopig Ontwerp (VO). Na goedkeuring door de monumentencommissie in het eerste kwartaal 2023 wordt het VO uitgewerkt tot een Definitief Ontwerp (DO) en worden de benodigde vergunningen aangevraagd waarna gestart wordt met (ver-)bouw. Het resterende krediet moet worden overgeheveld naar 2023.

Kunstwandelaroute Het Groene Lint ("verbinden door verbeelden")

In 2020 is gestart met uitvoering van de plannen voor de inrichting van de Kunstwandelaroute van de markt Eersel naar de markt Eindhoven. Dit is voortgezet in 2021 en 2022. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na drie jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023. De Kunstroute wordt deels gesubsidieerd door de Europese Leadersubsidie voor de gemeente Eersel, Stichting Kunstroute Het Groene Lint en de gemeente Veldhoven. Deze subsidie loopt nog tot december 2024.

EXPLOITATIE

Programma: Cultuur, sport en recreatie				
Productgroep	Begroting 2022		Werkelijk 2022	Vershil 2022
	Primitief	Na wijziging		
LASTEN				
Sport en recreatie	825.078	9.964.772	2.565.056	7.399.716
Kunst en cultuur	594.135	656.135	1.109.171	-453.036
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	1.419.213	10.620.907	3.674.227	6.946.680
BATEN				
Sport en recreatie	147.750	8.107.750	1.773.098	-6.334.652
Kunst en cultuur	12.757	12.757	398.924	386.167
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	160.507	8.120.507	2.172.023	-5.948.484
Programma: Cultuur, sport en recreatie				
Productgroep	Begroting 2022		Werkelijk 2022	Vershil 2022
	Primitief	Na wijziging		
LASTEN				
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	1.419.213	10.620.907	3.674.227	6.946.680
Kapitaallasten	191.626	958.200	362.744	595.456
Apparaatskosten	213.768	213.768	217.400	-3.632
Totaal lasten	1.824.607	11.792.875	4.254.371	7.538.504
BATEN				
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	160.507	8.120.507	2.172.023	-5.948.484
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	383.000	149.961	-233.039
Totaal baten	160.507	8.503.507	2.321.984	-6.181.523
Saldo programma	1.664.100	3.289.368	1.932.387	1.356.981

Met betrekking tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11. De onderstaande analyse gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze een directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen ineens).

Productgroep Sport en recreatie

SPUK Sport (nadeel van € 351.000,-- op de lasten, voordeel van € 450.000,-- op de baten)

Sinds 1 januari 2019 kunnen gemeenten, sportverenigingen en sportstichtingen de BTW die hen in rekening wordt gebracht voor investeringen in sport niet meer in aftrek brengen. Om de ontwikkeling en instandhouding van sportaccommodaties en de aanschaf van sportmaterialen te stimuleren, kunnen gemeenten sinds die datum gebruikmaken van de regeling SPecifieke UitKering (SPUK) stimulering sport. Deze middelen zijn niet begroot en leiden derhalve tot een afwijking.

In 2022 is een bedrag van € 211.000,-- aan subsidie ontvangen. Van dit bedrag wordt verwacht dat er € 132.000,-- moet worden terugbetaald, omdat werkzaamheden zijn doorgeschoven. In 2022 heeft de afrekening van SPUK sport 2020 en 2021 plaatsgevonden. De teveel ontvangen bedragen van € 119.000,-- (2021) en € 232.000,-- waren in 2021 op de balans geboekt als vooruit ontvangen. Deze bedragen zijn in 2022 terugbetaald, dit zorgt voor een voordeel op de baten en nadeel op de lasten van € 351.000,--.

SPUK ijsbanen en zwembaden (nadeel van € 34.000,-- op de lasten, voordeel van € 29.000,-- op de baten)

De specifieke uitkering werd verstrekt aan gemeenten voor de compensatie van het exploitatiekort dat een zwembad of een ijsbaan in de betreffende periodes heeft geleden. Dit tekort was het gevolg van de maatregelen tegen de verspreiding van COVID-19. In 2022 is een voorschot van € 28.690,-- ontvangen, dit bedrag wordt overgemaakt aan Optisport Eersel. Het restant nadeel van circa € 5.000,-- is ontstaan door de indexatie van de exploitatie- en onderhoudsbijdrage van Zwembad Albatros Eersel en de afrekening van 2021 aan Optisport Eersel.

Sporthal De Kraanvogel, Eersel (nadeel van € 19.000,-- op de baten)

Als gevolg van de actualisering van de onderhoudsvoorziening sportgebouwen is per saldo € 19.000,-- gestort in de onderhoudsvoorziening. In 2023 worden hogere lasten verwacht voor het onderhoud van de sporthal, dit heeft met name te maken met hoge prijsstijgingen.

Zwembad (voordeel van € 7.800.000,-- op de lasten, nadeel van € 6.803.000,-- op de baten)

Omdat het zwembad nog niet gereed is, ontstaan er afwijkingen ten opzichte van de begroting. Het saldo van € 997.000,-- zal via het resultaat bestemd worden ten behoeve van deze investering.

Onderhoud sportvelden (nadeel van € 19.000,-- op de lasten)

Het onderhoudsbudget is overschreden door onder andere een aantal onvoorziene storingen en reparaties aan beregeningsinstallaties en betonplaten voor de robotmaaiers.

Productgroep Kunst en cultuur

Oudheidkunde via reserves (nadeel van € 435.000,-- op de lasten, voordeel van € 375.000,-- op de baten)

Ten behoeve van de investering voor de herontwikkeling van het Kempenmuseum hebben onttrekkingen en stortingen plaatsgevonden ter dekking van de kapitaallasten.

Muziekschool (nadeel van € 15.000,-- op de lasten, voordeel van € 15.000,-- op de baten)

Vanuit Stichting Kunstloc Brabant is een subsidie ontvangen van € 15.000,-- voor de deelname aan de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit 2021-2024 (CmK3). Dit bedrag dient ten goede te komen aan het cultuuronderwijs op de scholen van de gemeente Eersel. Muziekschool Art4U voert activiteiten uit binnen de kaders van de CmK3 regeling in afstemming met de bestaande programma's. Deze middelen zijn overgemaakt aan Stichting Art4u.

8. Economische structuur

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: “**Economische ontwikkeling gericht op een zo groot mogelijke welvaart**”.

*Werkgelegenheid komt ook terug in programma 0 ‘Sociale voorzieningen’.

Beleidsreïen / subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Behoud van werkgelegenheid	Aantal banen per 1000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	2021 Eersel: 665,5 (waarstaatjegemeente) Nederland: 685,7	*Uitvoering Kempische Industrie Agenda (KIA); *Scholingsprogramma's De Kempen;

	(verplicht)	Gemeenten < 25.000 inwoners: 560,0	*Informatievoorziening aan ZZP'ers;
	Norm: > het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners		
	<p>Functiemengingsindex (verhouding tussen banen en woningen, 0 = alleen wonen en 100 = alleen werken)</p> <p>(verplicht)</p> <p>Norm: > het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners</p>	<p>2021</p> <p>Eersel: 53,3 (waarstaatjegemeente)</p> <p>Nederland: 53,3</p> <p>Gemeenten < 25.000 inwoners: 48,9</p>	*Nu alle bedrijfsgrond op Meerheide is uitgegeven, wordt in Kempenverband onderzoek verricht naar potentiële bedrijfslocatie voor bedrijven met een grondbehoefte van > 5.000 m2 en < 5.000 m2
Goed vestigingsklimaat	<p>Aantal bedrijfsvestigingen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar</p> <p>(verplicht)</p> <p>Norm: > het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners</p>	<p>2021</p> <p>Eersel: 186,8 (waarstaatjegemeente)</p> <p>Nederland: 165,1</p> <p>Gemeenten < 25.000 inwoners: 172,1</p>	<p>*Meer individueel contact met bedrijven door bedrijfsbezoeken;</p> <p>*Uitvoering Kempische en Eerselse Detailhandels-visie;</p> <p>*Zorg voor voldoende bedrijfsgrond;</p> <p>*Betrokkenheid bij Kempisch Bedrijvenpark;</p> <p>*Uitvoering Kempervisie Bedrijventerreinen.</p>
	<p>Waardering vestigingsklimaat gemeente (rapportcijfers n.a.v. ondernemerspeiling)</p> <p>(eigen indicator)</p> <p>Norm: > het gemiddelde van gemeenten < 25.000 inwoners</p>	<p>2022</p> <p>Eersel: 6,3 (ondernemerspeiling waarstaatjegemeente 2022 met een beperkt aantal bedrijven die deelgenomen hebben aan de ondernemerspeiling)</p> <p>Nederland: 6,3</p> <p>Gemeenten < 25.000 inwoners: 6,3</p>	<p>*Meer bedrijfsbezoeken afleggen;</p> <p>*Optimaliseren digitale serviceverlening.</p> <p>*Ondernemers meer betrekken bij beleidsvorming.</p>

Note: Omdat in de data van Waarstaatjegemeente geen vergelijking meer wordt gemaakt met gemeenten met een inwonertal van minder dan 25.000 inwoners, zijn, voor zover bekend, de laatst bekende normgegevens van 2021 opgenomen.

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2022

Behoud van werkgelegenheid

Uitvoering Kempische Industrie Agenda (KIA) – Slimme Maakregio

Door het Huis van de Brabantse Kempen is in samenwerking met het Kempisch Ondernemers Platform (KOP) en de Kempengemeenten een Kempische Industrie Agenda (KIA) ontwikkeld. Dit is een economisch plan voor de Kempen. Momenteel wordt hier in samenwerking uitvoering aan gegeven. Voorbeelden zijn het onderzoek naar de Kempische maakindustrie en de Ambitie Slimme Maakregio De Kempen. Vanwege de opheffing van het Huis van de Brabantse Kempen, wordt door de Kempengemeenten bezien hoe de uitvoering van de KIA in samenwerking in 2023 doorgezet kan worden. De economie houdt immers niet bij de gemeentegrens op, dus samenwerking is essentieel.

Scholingsprogramma's De Kempen

Het is moeilijk voor bedrijven om aan voldoende vakbekwaam personeel te komen. Om leerlingen in het voortgezet onderwijs vroegtijdig te interesseren voor technische vakken, heeft het Kempisch Ondernemersplatform drie scholingsprogramma's ontwikkeld: Ondernemend Onderwijs de Kempen (OOK), Kies Kempische Bedrijven en het Leerportaal. Vanwege het nut van deze programma's zullen deze programma's ook in 2023 door de gemeenten financieel ondersteund worden. Het is een investering in de toekomst.

Uitvoering Kempische en Eerselse Detailhandelsvisie

Zowel lokaal, in Kempenverband als in regionaal verband zijn detailhandelsvisies opgesteld. De Eerselse Detailhandelsvisie is voornamelijk de bestuurlijke leidraad voor nieuwe detailhandelsontwikkelingen. De Kempische Detailhandelsvisie wordt periodiek besproken binnen het Kempisch Retail Board, waarin ook de gemeente Eersel zitting heeft.

De Kempische Detailhandelsvisie is in 2020 geëvalueerd. De conclusie is dat deze visie geen aanpassing behoeft, maar dat nadrukkelijk aandacht moet worden besteed aan de uitvoering daarvan. Samenwerking met de andere Kempengemeenten is daarbij noodzakelijk. Als eerste van de aanbevelingen wordt de monitoring van (leegstaande) winkelpanden vanaf 2021 uitgevoerd. In Eersel is nagenoeg geen leegstand van winkelpanden. Jaarlijks is en wordt de winkelleegstand gemonitord. Ook wordt de Eerselse Detailhandelsvisie strikt nageleefd. Nieuwe ontwikkelingen op het gebied van detailhandel zijn uitsluitend toegestaan in het kernwinkelgebied van Eersel. Een uitzondering wordt gemaakt voor de kleine kernen, mits van toegevoegde waarde.

Informatievoorziening aan zelfstandigen zonder personeel (ZZP'ers)

Een groot deel van de Eerselse ondernemers bestaat uit ZZP'ers. Daarom besteden we aan deze groep aandacht op het gebied van voorlichting. In juni 2022 is een voorlichtingsbijeenkomst gehouden. In 2023 zal de voorlichtingsbijeenkomst voor ZZP-ers gecontinueerd worden.

Goed vestigingsklimaat

Uitgifte Meerheide III / locatieonderzoek bedrijventerreinen De Kempen

De uitgifte van bedrijfsgrond op Meerheide is geheel afgerond. De Kempengemeenten hebben opdracht gegeven voor een onderzoek naar potentiële bedrijventerreinenlocatie, zowel voor bedrijven met een kavelbehoefte groter dan 5.000 m² als voor kleinere bedrijven met een grondbehoefte van minder dan 5.000 m².

Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO)

In 2022 is gestart met het proces om een KVO voor de bedrijventerreinen Haagdoorn en Meerheide te verkrijgen. De gemeente doet dit in samenwerking met politie, brandweer en Platform Veilig Ondernemen Brabant-Zeeland. De bedoeling is dat bedrijven zich veiliger voelen op beide industrieterreinen. Daardoor wordt ook leegloop voorkomen, alsmede verloedering van deze bedrijventerreinen. In maart 2023 zal naar verwachting het certificaat uitgereikt worden.

Vrijtijdseconomie

Het doel is de waarden en beleving van de vrijetijdseconomie zo nodig herstellen (van Corona), behouden en vergroten voor bewoners, bezoekers en ondernemers. Ten goede van de gezondheid en welbevinden. Daarbij de samenwerking op het gebied van vrijetijdseconomie in de Kempen voortzetten en versterken en zo gezamenlijk het gebied de Kempen versterken als regio. Ook 2022 begon met een lockdown, nog meer onrust kwam met de oorlog in Oekraïne gevolgd door stijgende gas- en energieprijzen en forse inflatie. Toch is er een flink herstel te zien in verblijfs gasten. Mede ook door voorgaande was het verblijf in eigen land erg in trek. De chaotische toestanden op de (Europese) vliegvelden in de zomer van 2022 heeft er tevens mede aan bijgedragen dat Nederlanders, maar ook Duitsers en Belgen ons land en dus ook onze regio weer wisten te vinden. Juist nu bezoekers ons weer weten te vinden, is het aanbod centraal zetten belangrijk.

Wat doen we ervoor lokaal

Naast een aantal gezamenlijke projecten in de Kempen hebben we ons gericht op het versterken van de eigen lokale VisitEersel organisatie en product markt combinaties (PMC's). Hierdoor vergroten we de leefbaarheid, het economische rendement en de economische vitaliteit van Eersel als onderdeel van de Kempen. Door:

- Het realiseren van een fietskronkel in de gemeente Eersel. Dit project is de uitkomst van het Uitvoeringsprogramma VTE de Kempen 2017-2019. Voor deze fietsbeleving is een bidbook opgesteld voor de vijf Kempengemeenten. Gezamenlijk vormen de vijf lokale kronkels een unieke marketingtool voor de Kempen. De ambitie is om deze tezamen te openen en in de markt te zetten. In 2023 wordt door de vier Kempengemeenten volop ingezet op dit project zowel lokaal als binnen de Kempenregio. Het krediet hiervoor is nog niet aangewend.
- Toevoegen van beleving bij nieuwe spannende fietsroute Eersel: "de gloeiige landheer van Eersel". Een route van 32 km door verschillende dorpen van onze gemeente. Per Kempengemeente is één spannende fietsroute ontwikkeld, gebaseerd op een sage/legende. Zowel lokaal, regionaal als provinciaal wordt deze route in de markt gezet. Deze investering is gereed. Er zijn op drie locaties extra beleving toegevoegd en afgewerkt. Een vierde is bijna gereed om geplaatst te worden. Het ontwerp van een vijfde toevoeging is bijna klaar. Indien vergunningen dit toelaten, zal deze in 2023 nog toegevoegd worden aan deze fietsroute.
- Uitbreiding en optimalisering van het wandelknooppuntennetwerk op diverse locaties in onze gemeente onder andere voor PMB, Ommetje Duizel, Markt Eersel-Panberg en Eersel Zuid. Het Ommetje voor PMB in Eersel is gerealiseerd. Ommetjes in de overige kernen staan voor 2023 op het programma. Hiervoor is PMB in 2022 gestart met inventariseren.
- Digitaal platform optimaliseren: de website VisitEersel is gerealiseerd in 2021 nu verder te optimaliseren en aansluiten bij HUB Eindhoven. Aansluiting bij de HUB Eindhoven is gerealiseerd in 2022. Onze VisitEerse Manager zit in de redactie van de HUB Eindhoven: De uitagenda voor Eindhoven en omgeving.
- Realiseren evenementenkalender. VisitEersel heeft middels de nieuwe website ook een nieuwe evenementenkalender. Deze sluit aan op de RegioRadar Uit in Eindhoven en regio.
- Opknappen acht schuilhutten langs fietsroutes die zijn gerealiseerd in samenwerking met het Land van de Brabantse Kempen in 2010. Destijds zijn er in drie Kempengemeenten 24 stuks gerealiseerd ter aankleding van de routestructuren. Ook was zes jaar onderhoud voorzien. Inmiddels is er al jaren geen onderhoud meer gedaan en zijn met name de daken van de schuilhutten aan vervanging toe. De opdracht is hiervoor uitgezet. In week 51 2022 werd het hout hiervoor verwacht, maar dit is niet voldoende leverbaar. Er wordt nu, conform, offerte gezocht naar een alternatieve houtleverancier.

Continueren VisitEersel manager

Om verder te bouwen aan onze kwalitatieve ontwikkeling, aantrekkelijkheid en leefbaarheid van onze gemeente is professionele aansturing van marketing op strategisch niveau continue gewenst. De waaier van samenhangende activiteiten die passen binnen onze vrijetijdsvisie in combinatie met een schaalsprong van 800.000 naar 1.000.000 (potentiële) bezoekers vraagt om meer organiserend vermogen, focus en slagkracht. De VisitEersel manager heeft gewerkt aan de interne organisatie door het aantrekken van een nieuwe coördinator, hulp bij evenementen en nieuwe vrijwilligers. Daarnaast zijn intern verbeteringen doorgevoerd op het gebied van digitalisering en automatisering en beveiliging van de systemen. Begin 2022 is de nieuwe website Visit Eersel "Buiten Gewoon Mooi" gelanceerd. Eind januari 2023 verwachten wij aan de raad het jaarverslag van 2022 te kunnen presenteren.

Evaluatie en aanpassing Masterplan Vrijetijdseconomie (VTE)2014-2030

In relatie tot de ontwikkeling van de VisitEersel organisatie: het opnieuw in perspectief plaatsen van huidige trends en ontwikkelingen op het gebied van vrijetijdseconomie. Het masterplan VTE is inmiddels 7 jaar geleden opgesteld. Tijd voor een tussentijdse evaluatie van de doelstellingen. Het bureau Leisurebrains heeft dit proces begeleid en het eerste concept evaluatie is gepresenteerd. We verwachten de resterende uitkomsten in het eerste kwartaal 2023.

Wat doen we ervoor regionaal

Opvolging geven aan het uitvoeringsprogramma VTE de Brabantse Kempen met een vervolg in een UVP 2.0. 2022-2026. Dit is een continue proces voor de komende jaren. Er lopen met de Kempen-gemeenten diverse gezamenlijk projecten:

1. Thematische fietsroutes uitbreiden door het ontwikkelen van een nieuwe thematische fietsroute "boerenleven", passend bij het DNA van de Kempen;
2. Optimaliseren en concretisering gastvrijheid en authenticiteit;
3. Kwaliteitsteam Fietskronkels de Kempen voor de bewaking van concept naar realisatie in de vijf Gemeenten.

Hierna volgen een aantal projecten die een plek kunnen krijgen in UVP 2.0:

(Verdere) ontwikkeling meertalige website en socials, professionalisering lokale organisaties t.b.v. samenwerking in de regio, verder inzetten op het thema Kronkelen, ook met wandelen en dit koppelen aan onthaasten, beleving toevoegen waar mogelijk, soort Kempisch VTE-café organiseren etc.

Ongeregistreerd grondgebruik

De gemeente bezit veel gronden die versnipperd door de gehele gemeente liggen. Er ontbreekt een volledig inzicht op het aantal locaties / gevallen van ongeregistreerd grondgebruik.

Voor het in beeld brengen van het ongeregistreerde grondgebruik en het formuleren van kaders is dit krediet nodig. In 2023 willen we inzichtelijk maken waar er sprake is van ongeregistreerd grondgebruik. Vanuit die inventarisatie wordt de vervolgaanpak bepaald.

Innovatie

In 2022 werd er gewerkt aan het innoveren van onze gemeente via het programma Slimmer Eersel. Dit programma liep af in Q2 van 2022. Binnen de pijlers 'Slimmer meten', 'Slimmer wonen' en 'Slimme mobiliteit' werd projectmatig een stap gezet in het innoveren van de voornamelijk openbare ruimte in de dorpen van onze gemeente en de gemeentelijke organisatie. Projecten waar in 2022 aan werd gewerkt zijn met name de uitvoering van het Plan van aanpak 5G, de regionale uitrol van Leefsamen, de nieuwe versie van het lokale meetnet voor luchtkwaliteit en geluid en Rural Data Center de Kempen. Deze projecten worden hierna verder toegelicht.

Na het aflopen van het innovatieprogramma werd op basis van de opgedane ervaringen een innovatieagenda opgesteld. Deze agenda richt zich op drie aspecten:

1. Een voortgang van de lopende innovatieprojecten (zie o.a. onderstaande projecten);
2. Het gaan organiseren van challengedagen, waar bedrijfsleven, inwoners, onderwijs en de gemeente bij elkaar worden gebracht om innovatie in een specifieke sector te versnellen;
3. Actief innoveren in gemeentelijke projecten.

Plan van aanpak 5G

In juli 2021 nam de raad van Eersel het plan aan om de gemeente voor te bereiden voor de komst van 5G. Onder de thema's ruimte, economie, toezicht & gezondheid, communicatie en lobby worden activiteiten uitgevoerd. In 2022 kwam dit concreet neer op het communiceren over zorgen over gezondheid in relatie tot de komst van 5G op basis van individueel contact met inwoners. Daarnaast werd intern in de gemeentelijke organisatie verder gewerkt aan het verzamelen van relevante kennis over 5G en de gevolgen hiervan voor de inrichting van de openbare ruimte. Vanuit het thema economie werd in 2022 gestart met een samenwerking tussen de 5G HUB, VodafoneZiggo, de TU/e, Akkedeer en de gemeente Eersel. Deze samenwerking heeft tot doel te werken aan toepassingen voor maatschappelijke opgaven die baat hebben bij het toekomstige 5G-netwerk. Deze toepassingen zijn gericht op zorg.

Regionale uitrol Leefsamen

Sinds 2018 wordt Leefsamen uitgerold in de gemeente Eersel als ondersteuning van naasten die een oogje in het zeil houden bij familieleden of bijvoorbeeld burens. Op basis van de ervaringen in de gemeente Eersel en een subsidie van de provincie Noord-Brabant is gewerkt aan de regionale uitrol van dit project. De gemeente Eersel speelde hierin een coördinerende rol.

Meetnet luchtkwaliteit & geluid

In de loop van 2022 is er gestart met het uitwerken van de tweede fase van het meetnet luchtkwaliteit en geluid. In de eerste fase van dit traject werd er op negen vaste locaties in de gemeente gemeten, aangevuld met mobiele sensoren. In die eerste fase werd een klankbordgroep opgezet die kijkt naar de duiding van de verzamelde data. In 2022 richtte het uitwerken van de tweede fase het evalueren van de eerste fase, het zoeken van aansluiting bij het traject rond de invoering van de

Omgevingswet en het Schone Lucht Akkoord en het opstellen van een Service Level Agreement met de leverancier van de meetpunten.

Rural Data Center de Kempen (RDC)

Met het programmaplan RDC de Kempen 2021-2022 als basis werd in 2022 gewerkt aan het datagedreven werken in de deelnemende gemeenten Bergeijk, Eersel, Oirschot & Reusel-De Mierden. Het RDC deed onderzoek, bouwde informatieproducten en ontwikkelde het databewustzijn in de Kempen. Naast verschillende projecten die resulteerde in een dashboard voerde het RDC in 2022 onze inwonerspeiling uit. In 2022 werd besloten om de projectvorm rond het RDC te beëindigen en op zoek te gaan naar een structurele invulling. De gemeente Eersel zal dit samen met de gemeente Reusel-De Mierden gaan invullen.

Onderzoek startups-/en innovatiecentrum pand Markt 29

In de 1^e bestuursrapportage 2022 is het navolgende gemeld:

'Verhuur Markt 29

Er is een huurder gevonden voor het gehele pand Markt 29 in Eersel (kantoorfunctie). Voordat de huurder zijn intrek neemt gaat de gemeente eerst achterstallig onderhoud aan het pand uitvoeren en een aantal verduurzamingsmaatregelen treffen. Vanwege de drukte bij de aannemers is het moeilijk in te schatten wanneer de werkzaamheden afgerond zijn en de huur ingaat. Vooralsnog wordt er om die reden nog niet financieel bijgestuurd voor wat betreft de huurbaten. Wel kan het krediet van € 25.000,--, dat in de begroting 2022 beschikbaar is gesteld om te zoeken naar een alternatieve invulling van het pand voor een brede doelgroep (ondernemers, ZZP-ers, TIP etc.), vrijvallen. Dit zal in de jaarrekening worden meegenomen.'

De werkzaamheden zijn inmiddels afgerond en de huurder heeft zijn intrek genomen in het pand. Het beschikbaar gestelde krediet van € 25.000,-- kan, zoals gemeld bij de 1^e bestuursrapportage, vrijvallen.

Kennistraject langjarige pachters

In april 2022 is door de gemeenteraad krediet beschikbaar gesteld voor het aanbieden van een kennistraject met als doel het reduceren van glyfosaatgebruik op de langjarige pachtpercelen. Dit kennistraject is 4^e kwartaal 2022 gestart en loopt door in 2023. Om die reden wordt verzocht het restantkrediet over te hevelen naar 2023.

Aanleg wandelpad Markt-Cartierheide

Vanaf de Markt in Eersel ligt het begin van een mooie wandelroute naar de Cartierheide en terug. Dit kan een aantrekkelijke wandelroute worden van 10 tot 15 km lengte. Momenteel wordt deze onderbroken door landbouwgronden. Wij treden in overleg met de eigenaren om te onderzoeken of en op welke wijze we de ontbrekende schakel in de wandelroute kunnen realiseren. Op dit moment is dat als gevolg van capaciteit nog niet opgepakt. Dit is in 2023 opnieuw ingepland.

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

1. Bevorderen economische bedrijvigheid;
2. Privaatrechtelijke eigendommen;
3. Toerisme en Recreatie.

INVESTERINGEN

Jaar	Omschrijving kapitaalwerk	Beschikbaar gesteld	Uitgaven tot en met dienstjaar	Restant-krediet	Over te boeken
2014/2015	<i>Economische structuur</i>				
	Aanleg glasvezel (cat.2)	985.520	1.048.910	-63.390	-63.390
2015	Aanleg glasvezel (cat.3)	150.000	0	150.000	150.000
2015/2017 t/m 2022	Innovatie (MIP 2016 t/m 2022)	545.000	495.956	49.044	49.044
2019/2020/2021/2022	Rural data Center de Kempen	398.660	432.650	-33.990	0
2022	Meetnet luchtkwaliteit en geluid	85.000	0	85.000	85.000

2022	Slim Steensel	75.000	0	75.000	75.000
2022	Onderz. Locaties bedrijventerrein in de Kempen	25.000	3.375	21.625	21.625
2022	Ongeregistreerd grondgebruik	75.000	0	75.000	75.000
2022	Onderzoek startups en innovatiecentrum Markt 29	25.000	0	25.000	25.000
2020	Recr uitkijktoren en fietspad/ mindervalidenpad	315.000	117.834	197.166	197.166
2021/2022	VisitEersel Manager (2021+2022)	162.000	133.032	28.968	28.968
2021	Tijdelijke projectleider vrijetijds economie (21)	152.000	90.464	61.536	61.536
2022	Projecten vrijetijdseconomie (BM)	260.000	58.380	201.620	201.620
2022	Aanleg wandelpad Markt-Cartierheide	20.000	0	20.000	20.000
Totaal programma:		3.273.180	2.380.600	892.580	926.570

Toelichting:

Aanleg glasvezel (Cat.2)

In categorie 2 is het netwerk Homes Passed aangelegd, dat betekent dat bij alle adressen die niet direct hebben deelgenomen, de glasvezel op rol op de erfgrans aanwezig is, zodat alleen nog de huisaansluiting hoeft te worden verzorgd. Het restantkrediet betreft de doorbetaling aan Reggefiber/KPN van de nog te ontvangen eigen bijdragen. De eigen bijdragen welke vervolgens aan Reggefiber/KPN wordt doorbetaald zijn daarmee budgetneutraal.

Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na 3 jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Aanleg glasvezel (Cat 3)

Brofiber is al ver gevorderd met de aanleg van glasvezel in categorie 3. In 2023 zal dit project worden afgerond. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na 3 jaar af te sluiten. Daarom wordt voorgesteld het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Innovatie (MIP 2016 tm 2022)

Projecten die vanuit het krediet voor innovatie worden bekostigd hebben vaak een meerjarig karakter, zoals het Plan van aanpak 5G en het project voor het organiseren van verschillende challengedagen. Deze projecten worden begroot in het jaar dat ze worden opgestart, om vervolgens in de opvolgende jaren te worden uitgevoerd. Voor de projecten die in 2022 of eerder zijn gestart maar nog niet zijn afgerond is een restantkrediet aanwezig in het krediet. Om de uitvoering van de projecten te kunnen continueren is overboeken van het restant noodzakelijk.

Rural Data Center de Kempen

Ten tijde van het afsluiten van het boekjaar 2022 was het restantkrediet voor Rural Data Center de Kempen € 33.990,-- negatief. Dit negatieve saldo was afkomstig van nog door te schuiven BTW over 2022 en een tekort van € 5.554,71 per deelnemende gemeente aan het project. De doorschuif BTW en de tekorten zijn in rekening gebracht aan de gemeenten Bergeijk, Oirschot en Reusel-De Mierden en voor Eersel teruggevraagd bij het BTW-compensatiefonds. Het tekort van de gemeente Eersel is gedekt met een extra bijdrage van € 5.554,71 uit het krediet voor innovatie. Daarmee komt het restantkrediet uiteindelijk op € 0,--.

Meetnet luchtkwaliteit en geluid

Het meetnet luchtkwaliteit en geluid is in 2022 gestart (zie bovenstaande toelichting). Dit project is in 2022 gestart en voorbereid en wordt uitgevoerd in de komende jaren. Om die uitvoering te garanderen is het noodzakelijk om het krediet over te boeken naar 2023.

Slim Steensel

Het project Slim Steensel sluit aan bij (de laatste fase van) de herinrichting van Steensel. Het project is daarom in afwachting tot de uitvoering kan starten. Het is daarom noodzakelijk het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Onderzoek locaties bedrijventerrein in de Kempen

Bij de 2^e bestuursrapportage 2022 is een bedrag van € 25.000,-- beschikbaar gesteld voor een locatieonderzoek en een participatieproces. Het locatieonderzoek, dat uitgevoerd wordt door bureau

BRO, is nagenoeg afgerond. Vervolgens zijn de raden van de Kempengemeenten aan zet voor de definitieve locatiekeuze. Het restantkrediet moet worden overgeheveld naar 2023.

Ongeregistreerd grondgebruik

Momenteel zijn we in het offertestadium met een partij welke inzicht kan geven in het aantal locaties/ gevallen van ongeregistreerd grondgebruik. Zodra we akkoord zijn met de offerte, zullen we deze partij opdracht geven om het ongeregistreerd grondgebruik te kwantificeren en in beeld te brengen. Daarna willen we de locaties nader analyseren. Gelet op vorenstaande wordt voorgesteld het krediet over te hevelen naar 2023.

Onderzoek startups en innovatiecentrum Markt 29

De werkzaamheden zijn inmiddels afgerond en de huurder heeft zijn intrek genomen in het pand. Het beschikbaar gestelde krediet van € 25.000,-- kan, zoals gemeld bij de 1e bestuursrapportage 2023, vrijvallen.

Recr uitkijktoren en fietspad/ mindervalidenpad

De gemeente Eersel richt zich op de realisatie van de uitkijktoren binnen het gezamenlijke project met de gemeente Bladel, als ook op aansluiting aan de Bladelse fietspaden en de mindervalidenpaden. De investering is nog niet afgewerkt vanwege het feit dat de bestemmingsplanprocedure door de gemeente Bladel nog niet is afgerond. Er was een voorkeurslocatie geïdentificeerd en onderzocht, maar er diende onverwacht additioneel onderzoek en overleg verricht te worden met betrekking tot de vraag of dit uiteindelijk de meest geschikte locatie is in verband met de mogelijke bezwaren vanwege de ecologische waarden. De resultaten van het onderzoek worden nu verder verwerkt in bestemmingsplanprocedure.

De aanbesteding voor de uitkijktoren is afgerond. Het presentatiemoment heeft in het najaar 2022 plaatsgevonden. Het huidige streven is om in de tweede helft van 2023 de toren gerealiseerd te hebben.

De verwachte kosten voor de realisatie van de uitkijktoren zijn nu € 258.000,--. Dit is wel afhankelijk van de snelheid van realisatie, die afhangt van de snelheid van de ruimtelijke procedure.

Tegenvallers worden opgevangen door de verstrekte subsidie van de stichting Brainport aan het project. Naar verwachting is geen additioneel geld nodig. Het krediet dient te worden overgeboekt naar 2023.

VisitEerselmanager

De visitmanager is per 1 maart 2021 aangesteld. In 2022 worden de werkzaamheden voor Visit Eersel voortgezet. Het restantkrediet dient te worden overgeboekt. Voor 2023 & 2024 zijn deze kredieten vastgesteld.

Tijdelijke projectleider vrijetijdseconomie

Per april 2021 is een medewerker vrijetijdseconomie voor 32 uur aangesteld voor de duur van 2 jaar. Per mei 2022 is het aantal uren verminderd tot 20 uur per week. Hierdoor resteert nog circa € 60.000,-- budget voor deze tijdelijke invulling. Naar verwachting is nog een bedrag van € 10.000,-- benodigd voor 2023, de rest kan bij de jaarrekening 2023 vrijvallen.

Project vrijetijdseconomie

Nog niet alle projecten zijn in 2022 afgerond. In 2023 worden de lopende projecten verder voortgezet. Voorgesteld wordt om het krediet door te schuiven naar 2023.

Aanleg wandelpad Markt-Cartierheide

Tussen het schuttersterrein aan de Postelseweg en Postelseweg 158 ligt een onverharde landbouwweg. Deze is gemeentelijk eigendom. Het is een prachtige wandelroute die recreatieve kansen biedt. We willen een studie starten naar de mogelijkheid om dit pad door te trekken naar de Cartierheide. Helaas is dit afgelopen jaar niet van de grond gekomen. Wij stellen voor om dit voorbereidingskrediet door te schuiven naar 2023.

EXPLOITATIE

Programma: Economische structuur				
Productgroep	Begroting 2022		Werkelijk 2022	Verschil 2022
	Primitief	Na wijziging		
LASTEN				
Bevord. econ. bedrijvigheid	94.810	94.810	115.180	-20.370
Privaatrecht. eigendommen	174.186	1.213.054	1.401.586	-188.532
Toerisme en recreatie	120.663	163.691	268.533	-104.842
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	389.659	1.471.555	1.785.300	-313.745
BATEN				
Bevord. econ. bedrijvigheid	271	91.895	117.884	25.989
Privaatrecht. eigendommen	429.843	1.486.211	1.319.997	-166.214
Toerisme en recreatie	0	0	141.525	141.525
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	430.114	1.578.106	1.579.405	1.299

Programma: Economische structuur				
Productgroep	Begroting 2022		Werkelijk 2022	Verschil 2022
	Primitief	Na wijziging		
LASTEN				
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	389.659	1.471.555	1.785.300	-313.745
Kapitaallasten	33.648	625.122	341.430	283.692
Apparaatskosten	207.679	221.546	193.482	28.064
Totaal lasten	630.986	2.318.223	2.320.212	-1.989
BATEN				
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	430.114	1.578.106	1.579.405	1.299
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	498.975	226.738	-272.237
Totaal baten	430.114	2.077.081	1.806.143	-270.938
Saldo programma	200.872	241.142	514.069	-272.927

Met betrekking tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11. De onderstaande analyse gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen ineens).

Productgroep Bevorderen economische bedrijvigheid

Corona toegangsbewijzen (voordeel van € 20.000,-- op de baten)

In 2022 is een aanvullend bedrag ontvangen van het rijk van € 75.000,-- voor de controleplicht van het coronatoegangsbewijs op locaties waar dat nodig is. Horecabedrijven konden een beroep doen op een vergoeding voor materiële kosten en urenvergoeding. Er is voor een bedrag van circa € 20.000,-- aan subsidie aangevraagd en betaald.

Productgroep Privaatrecht. eigendommen

Verhuur en verpachtingen gronden (voordeel van € 13.000,-- op de baten)

Er is circa € 16.000,-- meer eenmalige pacht en circa € 5.000,-- meer meerjarige pacht gerealiseerd dan waar we in de begroting rekening mee hebben gehouden. Daartegenover is er circa € 8.000,-- minder aan huur van terreinen en gebouwen ontvangen.

Beheer gronden (nadeel van € 177.000,-- op de lasten, nadeel van € 89.000,-- op de baten)

De gemeente Eersel heeft circa 2.3 ha. landbouwgrond aangekocht gelegen aan Domineespad – De Weege ter aanvulling van het landbouwareaal. De koopsom hiervan bedraagt € 192.501,-- waarvan wordt voorgesteld deze ten laste te brengen van de bestemmingsreserve landbouwcompensatiefonds.

Grondzaken algemeen:

Er wordt jaarlijks rekening gehouden met opbrengsten vanuit verkoop reststroken, tegenover deze opbrengsten worden kosten geraamd voor het algemeen beheer van gronden (per saldo budgetneutraal). In 2022 waren de opbrengsten uit verkoop lager dan de kosten. Per saldo is het resultaat circa € 20.000,- negatief. Deze kosten komen ten laste van de exploitatie.

Verhuur en onderhoud gemeentelijk onroerend goed (nadeel van € 92.000,-- op de baten)

Als gevolg van de actualisering van de onderhoudsvoorziening gemeentelijke gebouwen is € 75.893,-- gestort in de onderhoudsvoorziening. Het dakherstel en de vervanging van de lift van de voormalige bibliotheek wordt in 2023 uitgevoerd. Dit is eerder dan de oorspronkelijke planning, waardoor dit budget eerder nodig is. Hiernaast is er circa € 16.000,-- minder huuropbrengst ontvangen dan begroot.

Productgroep Toerisme en Recreatie

Vrijtijdseconomie (voordeel van € 36.000,-- op de lasten)

Voor het uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie 2022-2026 zijn geen uitgaven geweest in 2022. Dit is een samenwerking tussen de vijf kempengemeenten (Bergeijk, Bladel, Eersel, Oirschot en Reusel-De Mierden) op het gebied van recreatie en toerisme, waarbij De Kempen als één toeristische regio en bestemming wordt gezien. Voor 2023 worden deze plannen weer opgepakt.

Recreatieve voorzieningen (via reserves) (nadeel van € 142.000,-- op de lasten en voordeel van € 142.000,-- op de baten)

In verband met de dekking van een aantal investeringen voor projecten vrijetijdseconomie en de uitkijktoren en fietspad Cartierheide heeft er een storting en een onttrekking plaatsgevonden via reserves ter dekking van de kapitaallasten.

9. Bestuur en organisatie

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Door het uitvoeren van de activiteiten in dit programma willen we het volgende maatschappelijke effect realiseren: **“Invulling geven aan een 21^e-eeuwse cultuur waarin we als gemeente ruimte geven aan de netwerksamenleving. Samen met partners stimuleert gemeente Eersel een duurzame, dynamische en innovatieve cultuur waarin initiatieven uit de kernen en uit de regio leidend zijn, met als doel betere dienstverlening.”**

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2022

Samenwerking Kempengemeenten, strategische agenda

Na een traject waarin werd gekomen tot de Strategische Kempenagenda heeft in 2022 het eerste Kempencongres plaatsgevonden, met het thema 'Vrijtijdseconomie'. Tweemaal per jaar gaat ook in de komende jaren dit congres plaatsvinden, waar de gemeenteraden van Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden aan zullen deelnemen. Verder wordt ambtelijk en op collegeniveau samengewerkt op de thema's uit de Strategische Kempenagenda: transitie van het landelijk gebied, energietransitie, mobiliteit, wonen en economie.

Opnieuw Verbinden

Begin 2021 is de gemeenteraad geïnformeerd over de haalbaarheidsonderzoeken en planning in het kader van "Opnieuw verbinden". In 2021 werd het organisatieplan vastgesteld. Het jaar 2022 was gericht op de implementatie en realisatie van de plannen en de formele besluitvorming waarmee de plannen van 2021 worden geëffectueerd. Per 1 januari 2023 zijn deze plannen gerealiseerd en wordt er binnen gemeente Eersel gebruik gemaakt van de nieuwe organisatiestructuur. Hier opvolgend zijn er per 1 januari 2023 4 medewerkers (4 fte) overgekomen van VTH voor de afdeling DIM (deze medewerkers werken voor de gemeenten Reusel-De Mierden, Oirschot en Eersel), 4 medewerkers (2,8 fte) overgekomen van VTH voor de afdeling RO en 2 medewerkers (2 fte) aangenomen voor de afdeling P&O (deze medewerkers werken ook voor de gemeente Reusel-De Mierden).

Organisatievisie / uitbreiding formatie

Een zelfstandige gemeente vraagt ook om een sterke eigen organisatie om alle wensen van de bevolking en de dienstverlening waar te maken. Er moet een evenwicht zijn in de ambities en de daarbij horende capaciteit. In 2022 werd de formatie uitgebreid. In sommige gevallen was dit verbonden aan inhoudelijke raadsvoorstellen. Daarnaast stelde de raad een formatie-uitbreiding van 6,33 fte vast voor verschillende functies binnen de organisatie. Om de aansturing van de organisatie te verbeteren en toekomstbestendig te maken werd in 2022 een herstructurering van de organisatiestructuur voorbereid.

Dienstverlening

De primaire taak van gemeenten is dienstverlening. Ontwikkelingen zoals de participatiesamenleving, digitalisering, netwerksamenleving en datagedreven werken zijn van invloed op onze dienstverlening. Er is een visie op dienstverlening vastgesteld. We kiezen voor mensgerichte dienstverlening waarbij onze inwoners centraal staan. Bij onze visie horen 3 belangrijke uitgangspunten en resultaten;

1. We verplaatsen ons in de belevingswereld van onze inwoners;
2. We communiceren duidelijk en eenvoudig;
3. We werken intern en extern samen in het belang van onze inwoners.

Wat heeft het gekost?

Het programma bestaat uit de volgende productgroepen:

1. Bestuursorganen;
2. Organisatie;
3. Maatschappelijke registratie

INVESTERINGEN

Jaar	Omschrijving kapitaalwerk	Beschikbaar gesteld	Uitgaven tot en met dienstjaar	Restant-krediet	Over te boeken
2022	<i>Bestuur</i> ICT faciliteiten raad en commissie	17.000	0	17.000	0
2022	Uitvoering coalitieakkoord	250.000	10.724	239.276	239.276
2020	Optimaliseren processen dienstverlening (MIP 2020)	85.000	15.836	69.164	7.500
	Totaal programma:	352.000	26.560	325.440	246.776

Toelichting:

ICT faciliteiten raad en commissie

De lasten van de faciliteiten zijn rechtstreeks bij het SSC geboekt en komen via die weg in de jaarrekening. Dit krediet kan om die reden worden afgesloten.

Uitvoering coalitieakkoord

Na het installeren van een nieuwe raad en het aanbieden van het coalitieakkoord 'Doen, tenzij' is er door de raad een krediet beschikbaar gesteld voor projecten die uit het coalitieakkoord volgen. Een volledig overzicht van deze projecten is opgenomen in de bijlage bij de raadsinformatiebrief met ID 301. Deze projecten worden gedurende de totale looptijd van het coalitieakkoord (t/m 2026) uitgevoerd. Vandaar dat het noodzakelijk is dat het restant wordt overgeboekt naar 2023.

Optimaliseren processen dienstverlening (MIP 2020)

Het systeem voor de behandeling van meldingen openbare ruimte (Reppido) is volledig operationeel. Het toegankelijk maken van de applicatie voor inwoners met een beperking is nog een verbeterpunt. Dit wordt in 2023 opgepakt door de leverancier. Daarnaast verbeteren we het ketenproces. Een deel van de werkzaamheden aan de openbare ruimte wordt uitgevoerd door ketenpartners, zoals aannemers. In de tweede bestuursrapportage 2022 bent u geïnformeerd over de aanschaf van een module voor contractbeheer in het Document Management systeem (DMS). Deze module ondersteunt medewerkers bij het bewaken, borgen en opvolgen van afspraken en contracten met ketenpartners. Volgens planning zou de nieuwe module in 2022 volledig operationeel zijn. Door uitstel

van de update van het totale DMS door de leverancier is de implementatie van de contractmodule ook uitgesteld. De software is in het laatste kwartaal van 2022 alsnog geïnstalleerd, waarna het pakket nu ingericht kan worden naar de wensen van de gemeente. Door het uitstel lopen deze werkzaamheden nog door in 2023. Naar verwachting is het pakket in het eerste kwartaal van 2023 volledig operationeel. Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden is nog € 7.500,-- benodigd. Daarom moet € 7.500,-- overgeboekt worden naar 2023, de rest van het restantkrediet kan vrijvallen. Overeenkomstig de financiële verordening heeft het college de mogelijkheid om af te wijken van het beleid om kredieten na 3 jaar af te sluiten.

EXPLOITATIE

Programma: Bestuur en organisatie				
Productgroep	Begroting 2022		Werkelijk 2022	Vershil 2022
	Primitief	Na wijziging		
LASTEN				
Bestuursorganen	1.167.199	1.185.744	1.126.524	59.220
Maatschappelijke registratie	83.288	83.288	116.531	-33.243
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	1.250.487	1.269.032	1.243.056	25.976
BATEN				
Bestuursorganen	0	0	162.064	162.064
Maatschappelijke registratie	181.445	216.445	265.507	49.062
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	181.445	216.445	427.572	211.127

Programma: Bestuur en organisatie				
Productgroep	Begroting 2022		Werkelijk 2022	Vershil 2022
	Primitief	Na wijziging		
LASTEN				
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	1.250.487	1.269.032	1.243.056	25.976
Kapitaallasten	0	267.000	10.724	256.276
Apparaatskosten	555.414	516.914	533.105	-16.191
Totaal lasten	1.805.901	2.052.946	1.786.885	266.061
BATEN				
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	181.445	216.445	427.572	211.127
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	267.000	10.724	-256.276
Totaal baten	181.445	483.445	438.296	-45.149
Saldo programma	1.624.456	1.569.501	1.348.589	220.912

Met betrekking tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11. De onderstaande analyse gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen ineens).

Productgroep Bestuursorganen

Salaris B&W (voordeel € 25.000,-- op de lasten)

De salaris- en opleidingslasten van de burgemeester en wethouders zijn lager dan begroot.

Gewezen wethouders (nadeel van € 143.000,-- op de lasten)

Op basis van actuariële berekeningen is een extra storting van € 175.000,-- in de voorziening gedaan.

Hiernaast is een budget geraamd van € 30.000,-- voor verrichte werkzaamheden. Dit budget is in 2022 niet ingezet.

Productgroep Maatschappelijke registratie

Leges reisdocumenten (nadeel € 31.000,-- op de lasten, voordeel € 31.000,-- op de baten)

Er zijn meer reisdocumenten verstrekt dan begroot. Dit heeft geleid tot hogere leges, maar ook een hogere afdracht aan het Rijk. Per saldo valt de afwijking op de lasten weg tegen de afwijking op de baten.

10. Algemene baten en lasten

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Het programma algemene baten en lasten is een specifiek programma dat geen maatschappelijk effect beoogt, maar de algemene dekkingsmiddelen en de stelposten. De algemene dekkingsmiddelen zijn met name de algemene uitkering uit het Gemeentefonds, de gemeentelijke belastingen en de deelnemingen. Daarnaast zijn de stelposten voor onvoorziene uitgaven en lasten van het investeringsprogramma 2021-2024 opgenomen.

INVESTERINGEN

Jaar	Omschrijving kapitaalwerk	Beschikbaar gesteld	Uitgaven tot en met dienstjaar	Restant-krediet	Over te boeken
2021	<i>Algemene baten en lasten</i> Inventarisatie verblijfsaanbieders buitenlandse werknemers	25.000	11.250	13.750	0
	Totaal programma:	25.000	11.250	13.750	0

Inventarisatie verblijfsaanbieders buitenlandse werknemers

Dit project is afgerond in 2022. Het restantkrediet mag vervallen. Met ingang van 2023 wordt er jaarlijks een boekencontrole gehouden bij het gedeelte van het areaal. Hiervoor is in de exploitatie een jaarlijks budget opgenomen.

EXPLOITATIE

Programma: Algemene dekkingsmiddelen				
Productgroep	Begroting 2022		Werkelijk 2022	Verschil 2022
	Primitief	Na wijziging		
LASTEN				
Algemene dekkingsmiddelen	697.133	8.849.724	14.403.252	-5.553.528
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	697.133	8.849.724	14.403.252	-5.553.528
BATEN				
Algemene dekkingsmiddelen	33.470.025	44.779.919	47.151.373	2.371.454
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	33.470.025	44.779.919	47.151.373	2.371.454

Programma: Algemene dekkingsmiddelen				
Productgroep	Begroting 2022		Werkelijk 2022	Verschil 2022
	Primitief	Na wijziging		
LASTEN				
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	697.133	6.027.539	2.918.916	3.108.623
Kapitaallasten	4.047	4.047	1.462	2.585
Apparaatskosten	213.013	222.243	204.687	17.556
Totaal lasten	914.193	6.253.829	3.125.065	3.128.764
BATEN				
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	33.470.025	44.779.919	47.151.373	2.371.454
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	713.459	1.057.828	344.395	-713.433
Totaal baten	34.183.484	45.837.747	47.495.768	1.658.021
Saldo programma	-33.269.291	-39.583.918	-44.370.703	4.786.785

Met betrekking tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar programma 11. De onderstaande analyse gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen ineens).

Productgroep Algemene dekkingsmiddelen

Onroerend zaakbelasting

Lagere opbrengst dan geraamd ad € 32.000,-- onder andere als gevolg van afgehandelde WOZ-bezwaren.

Algemene uitkering

Ten opzichte van de raming is er een positief verschil van € 487.545,--, welke is ontstaan ná de septembercirculaire 2022. In de decembercirculaire 2022 zijn een aantal mutaties doorgevoerd ter hoogte van afgerond € 424.000,--. Deze hogere uitkering bestaat grotendeels uit:

• Energietoeslag	€	269.000,--
• Sociaal domein	€	102.000,--
• Leerlingenvervoer Oekraïne	€	22.000,--
• Diverse	€	31.000,--
Totaal	€	424.000,--

Daarnaast heeft een bedrag van afrond € 34.000,-- betrekking op afrekeningen inzake voorgaande jaren (met name correctie op de WOZ-waarde). Het restant van afgerond € 30.000,-- heeft betrekking op diverse kleine correcties in de aantallen bij de verschillende maatstaven.

11. Overheadkosten

Wat hebben we bereikt / gedaan?

Om de raad meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie, schrijft het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) voorschriften voor, dat in de begroting een apart overzicht moet worden opgenomen van de kosten van de overhead. Dit overzicht presenteren we in programma 11.

In de programma's 0 tot en met 10 staan alleen de kosten van de medewerkers van een bepaalde afdeling die direct verband houden met het betreffende taakveld (en daarom ook niet centraal moeten worden begroot). Deze kosten verdelen we op basis van productieve uren en rekenen we vervolgens toe aan de programma's/taakvelden.

Om te kunnen vaststellen welke kosten verband houden met de sturing en ondersteuning van het primaire proces, en zodoende gerekend kunnen worden tot de overhead, introduceert het BBV een definitie van de overhead. Door deze definitie te gebruiken kan een eenduidig inzicht worden gegeven in de kosten die direct zijn toe te rekenen aan bepaalde taakvelden en welke kosten geen betrekking hebben op het primaire proces. Deze laatste kosten worden niet in de programma's 0 tot en met 10 geraamd maar komen centraal als overheadkosten in programma 11. Te denken valt hierbij bijvoorbeeld aan management, financiën, huisvesting en documentaire informatievoorziening en communicatie.

Door de kosten van overhead voortaan centraal te begroten en te verantwoorden, is het niet langer noodzakelijk dat deze informatie in de paragraaf bedrijfsvoering wordt opgenomen. Hierdoor neemt ook de vergelijkbaarheid toe van de kosten van overhead en de kosten van het primair proces.

Beleidsreïn/subdoel	Indicator / Norm	Realisatie	Wat gaan we daarvoor doen?
Organisatie	Formatie in fte per 1.000 inwoners (verplicht)	2022: 4,5 2021: 4,5 2020: 4,5 2019: 4,3	*Organisatievisie uitvoeren; *Monitoren aan de hand van Vensters voor bedrijfsvoering.

	Norm: 4,8 – 6,1	2017: 4,0 (Vensters voor bedrijfsvoering) Gemeenten ≤ 50.000 inwoners: 6,4 (2021)	
	Bezetting in fte per 1.000 inwoners (verplicht) Norm: 4,5 – 4,8	2022: 4,5 2021: 4,6 2020: 4,8 2019: 4,3 2017: 4,1 (Vensters voor bedrijfsvoering) Gemeenten ≤ 50.000 inwoners: 6,5 (2020)	
	Apparaatskosten per inwoner (verplicht) Norm: ≤ € 526	2022: € 623 2021: € 526 2020: € 520 2019: € 480 2017: € 428 (Vensters voor bedrijfsvoering) Gemeenten ≤ 50.000 inwoners: € 652 (2021)	
	Kosten inhuur externen als percentage van de totale loonsom + kosten inhuur externen (verplicht) Norm: ≤ 20%	2022: 26,3% 2021: 21,7% 2020: 17,7% 2019: 17,2% 2018: 18,6% 2017: 17,6% (Vensters voor bedrijfsvoering) Gemeenten ≤ 50.000 inwoners: 19,6% (2021)	
	Overheadkosten als percentage van de totale lasten (verplicht) Norm: ≤ 15%	2022: 7,2% 2021: 7,4% 2020: 8,8% 2019: 11,3% 2018: 10,7% 2017: 8,2%	
Communicatie	Waardering inwoners communicatie en voorlichting uitgedrukt in rapportcijfer (eigen indicator)	2022 Eersel: 6,7 Nederland: 6.3 2020 Eersel: 6,9 Nederland: 6.7 2018	*Inzet van een breed aanbod aan communicatiemiddelen om elke doelgroep te voorzien van de benodigde informatie; * Inwoners tijdig betrekken door de Factor C methode toe te passen in minimaal vijf projectplannen;

	Norm: ≥ 6.9	Eersel: 6.8 Nederland: 6.6 (burgerpeiling waarstaatjegemeente)	* Jaarlijks onderzoek naar toegankelijkheid van de website en verantwoording afleggen in de toegankelijkheidsverklaring.
--	-------------	---	--

Toelichting inhuur externen

In 2022 is er veel capaciteit ingehuurd om de ambities van de gemeenteraad te realiseren. Er is hierdoor voor veel projecten extra capaciteit noodzakelijk geweest. In 2022 waren daarnaast enkele bijzondere omstandigheden als corona, opvang vluchtelingen uit Oekraïne, een aantal langdurig zieke medewerkers en de tijdelijke vervanging van vacatures.

Toelichtingen op ontwikkelingen/speerpunten 2022

Communicatie

Communicatie/ voorlichting algemeen

We hebben de norm voor de 'Waardering inwoners communicatie en voorlichting uitgedrukt in rapportcijfer' dit jaar niet gehaald. Wel zien we landelijk een grotere afname ten opzichte van 2020 dan in de gemeente Eersel.

In 2021 zijn we gestart met de pilot 'focus op communicatie' en in 2022 zijn we hiermee doorgegaan. Door met zorg onderwerpen te kiezen die zowel bestuur, organisatie als inwoners aangaan, kunnen we meer focus aanbrengen op een aantal onderwerpen. Voordeel is dat de inwoners dan beter en voor lange tijd worden meegenomen in een verhaal dat hen interesseert. Trainingen als Helder schrijven maakt de organisatie sterker in hun communicatie. Alle nieuwe medewerkers in 2022 zijn getraind in Helder schrijven. Ook zijn er opfrisworkshops gegeven.

Nu de communicatie tussen gemeente en inwoner steeds meer digitaal verloopt, is het meer dan ooit van belang dat de website toegankelijk is voor iedereen. Dus ook voor mensen met een functiebeperking. Wij leggen in de toegankelijkheidsverklaring op de website verantwoording af over waar we staan (jaarlijks onderzoek) en welke stappen we ondernemen.

Alle huishoudens in de gemeente Eersel hebben in november 2022 een brief ontvangen om deel te nemen aan het onderzoek de inwonerspeiling (waarstaatjegemeente). Het Rural Data Center (RDC) de Kempen heeft het onderzoek uitgevoerd. We verwachten de uitkomsten in 2023. Wel hebben we al een aantal cijfers (zonder analyse) ontvangen en verwerkt in deze jaarrekening.

Begin 2022 hebben we de resultaten ontvangen van het onderzoek naar communicatiebehoeften. (Jaarlijks voert het college tenminste twee onderzoeken uit naar de doelmatigheid van organisatieonderdelen en de uitvoering van taken door de gemeente en/of de doeltreffendheid van programma's en paragrafen. Dit onderzoek is daar één van.) Met een vragenlijst hebben we het gebruik en de waardering van de huidige communicatiemiddelen gemeten en of deze nog voldoende aansluiten bij de informatiebehoefte van onze inwoners. Daarnaast hebben we onderzocht aan welke informatie de meeste behoefte is en via welke middelen we het beste kunnen inspelen op de wensen van onze inwoners. In een [Raadsinformatiebrief](#) hebben we de resultaten gedeeld. De resultaten en aanbevelingen hebben we verwerkt in onze communicatiestrategie.

Informatiebeveiliging/gebouwenbeheer

De gemeente dient maatregelen te treffen om de gemeentelijke (informatie-) systemen zo goed mogelijk te beveiligen. Onder deze maatregelen, zoals verplicht in de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO), valt het beveiligen van de fysieke toegang tot het gemeentehuis. Het huidige systeem is verouderd en wordt vervangen door een nieuw systeem dat voldoet aan de maatregelen zoals gesteld in de BIO, waardoor onbevoegde toegang tot gemeentelijke informatie en (persoons)gegevens zo goed mogelijk geweerd wordt.

Wat heeft het gekost?

INVESTERINGEN

Jaar	Omschrijving kapitaalwerk	Beschikbaar gesteld	Uitgaven tot en met dienstjaar	Restant-krediet	Over te boeken
2021	<i>Bedrijfsvoering</i> 2021 Digitaal vervanging milieuvergunning	40.000	0	40.000	40.000
2022	Electrisch dienstvoertuig tbv toezichtstaken	22.000	20.933	1.067	0
2019	Inhuur personeel (projectleiding)	150.000	142.324	7.676	0
2019	Trainees	150.000	149.745	255	0
2019/2021/2021	Inhuur cyclisch bouwen	425.000	314.772	110.228	110.228
2018	Bekabeling gemeentehuis	40.000	39.999	1	0
2021/ 2022	Inform. Beveiliging/ geb. beheer (2021)	330.000	260.649	69.351	69.351
2022	Materieel buitendienst (pick-up)	45.000	0	45.000	45.000
	Totaal programma:	1.202.000	928.423	273.577	264.578

Toelichting

Digitaal vervangen milieuvergunningen

In 2021 is budget beschikbaar gesteld om de milieuvergunningen tot en met 2010 te digitaliseren met het oog op vervanging en digitale overbrenging naar de archiefbewaarplaats, het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE). Dit project is vergelijkbaar met het bouwvergunningentraject. Eerder is aangegeven dat de start van het project wordt uitgesteld tot het RHCE een normdocument voor de vervanging en digitale overbrenging van de milieuvergunningen publiceert, zodat bij de uitvoering van het project direct rekening gehouden kan worden met de eisen die zij stellen. In november 2022 heeft het RHCE het betreffende normdocument gepubliceerd, waardoor gestart kan worden met het project en de daadwerkelijke vervanging van de milieuvergunningen. Het krediet dient daarom overgeboekt te worden naar 2023.

Elektrisch dienstvoertuig tbv toezichtstaken

De elektrische auto is in 2022 geleverd. De dienstauto wordt ingezet voor toezichtstaken van de civieltechnisch medewerker. Het krediet kan worden afgesloten.

Inhuur personeel (projectleiding) en Trainees

In 2022 zijn ten laste van dit krediet een aantal personen ingehuurd om de achterstand bij de teams Ruimte en Ruimtelijk Beheer in te lopen. Het krediet kan worden afgesloten.

Inhuur cyclisch bouwen

In 2022 zijn voor het project cyclisch bouwen projectleiders ingehuurd om de woningopgave voor de kernen te realiseren. Voorgesteld wordt het restantkrediet over te boeken naar 2023.

Bekabeling gemeentehuis

De kosten voor de bekabeling voor toegangscontrole gemeentehuis zijn in 2022 ten laste van dit krediet geboekt. Het krediet kan worden afgesloten.

Informatiebeveiliging-gebouwenbeheer

Het toegangscontrolesysteem, dat in totaal bestaat uit het toegangscontrolesysteem, inbraaksysteem, camerasysteem en intercom, wordt vervangen en uitgebreid. Daarbij worden niet alleen nieuwe systemen geïnstalleerd maar wordt ook de bekabeling vernieuwd en gemoderniseerd. Daarnaast worden bouwkundige aanpassingen gedaan om te voldoen aan de geldende normenkaders voor inbraak- en toegangsbeveiliging. In 2022 zijn de werkzaamheden door de installateur aangevangen. De werkzaamheden worden in het eerste kwartaal van 2023 afgerond, waardoor het resterende krediet overgeboekt dient te worden naar 2023.

Materieel buitendienst

De pick-up is in 2022 besteld. De levertijd laat langer op zich wachten dan in eerste instantie verwacht werd. Het restantkrediet moet daarom worden overgeboekt naar 2023.

EXPLOITATIE

Programma: Overheadkosten				
Productgroep	Begroting 2022		Werkelijk 2022	Verschil 2022
	Primitief	Na wijziging		
LASTEN				
Overheadkosten	19.635.368	25.449.022	22.436.227	3.012.795
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	19.635.368	25.449.022	22.436.227	3.012.795
BATEN				
Overheadkosten	330.888	445.847	545.679	99.832
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	330.888	445.847	545.679	99.832

Programma: Overheadkosten				
Productgroep	Begroting 2022		Werkelijk 2022	Verschil 2022
	Primitief	Na wijziging		
LASTEN				
Totaal lasten (excl. kap.lasten & app.kst.)	19.635.368	25.449.022	22.436.227	3.012.795
Kapitaallasten	-2.478.304	-6.133.931	-3.549.621	-2.584.310
Apparaatskosten	-11.620.523	-12.889.728	-12.457.652	-432.076
Totaal lasten	5.536.541	6.425.363	6.428.954	-3.591
BATEN				
Totaal baten (excl. kap.lasten & app.kst.)	330.888	445.847	545.679	99.832
Beschikking over reserves i.v.m. kap.lasten	0	0	157.147	157.147
Totaal baten	330.888	445.847	702.826	256.979
Saldo programma	5.205.653	5.979.516	5.726.127	253.389

Met betrekking tot de apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves in verband met kapitaallasten (afschrijvingen ineens ten laste van de reserves) wordt verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering. De onderstaande analyse gaat alleen over de externe kosten, dus zonder apparaatskosten, kapitaallasten en onttrekkingen aan de reserves (voor zover deze directe relatie hebben met kapitaallasten/afschrijvingen ineens).

Overheadkosten	Totaal	Toerekening aan programma's	Resteert tlv programma "Overhead"
<i>Overhead personeel:</i>			
Lonen en salarissen	7.078.810	-4.680.846	2.397.964
Personeel van derden	512.021	-374.013	138.008
Overige personeelskosten	56.306	-220.792	-164.486
Bijdragen (ISD/VTH/Jeugd/KempensPlus)	6.999.994	-7.000.158	-164
Subtotaal uitgaven personeel	14.647.131	-12.275.809	2.371.322
Bijdragen en detacheringen	-62.196	0	-62.196
Totaal overhead personeel	14.584.934	-12.275.809	2.309.125
<i>Overhead organisatiekosten</i>			
Indirecte personeelskosten	896.222	0	896.222
ICT (incl. SSC)	1.733.979	0	1.733.979
Huisvestingskosten	516.082	0	516.082
Facilitaire zaken/inkoop/administratie/ verzekeringen	503.348	0	503.348
Materieel/werf buitendienst	265.568	0	265.568
Toerekening ICT/werf/vervoermiddelen/ gemeentehuis		-181.843	-181.843
Algemene kosten	281.499	0	281.499

<i>Subtotaal uitgaven</i>	4.196.698	-181.843	4.014.855
Bijdragen en huuropbrengsten	-597.853	0	-597.853
<i>Totaal netto-overhead organisatie</i>	3.598.845	-181.843	3.417.002
<i>Totaal overheadskosten</i>	18.183.779	-12.457.652	5.726.127